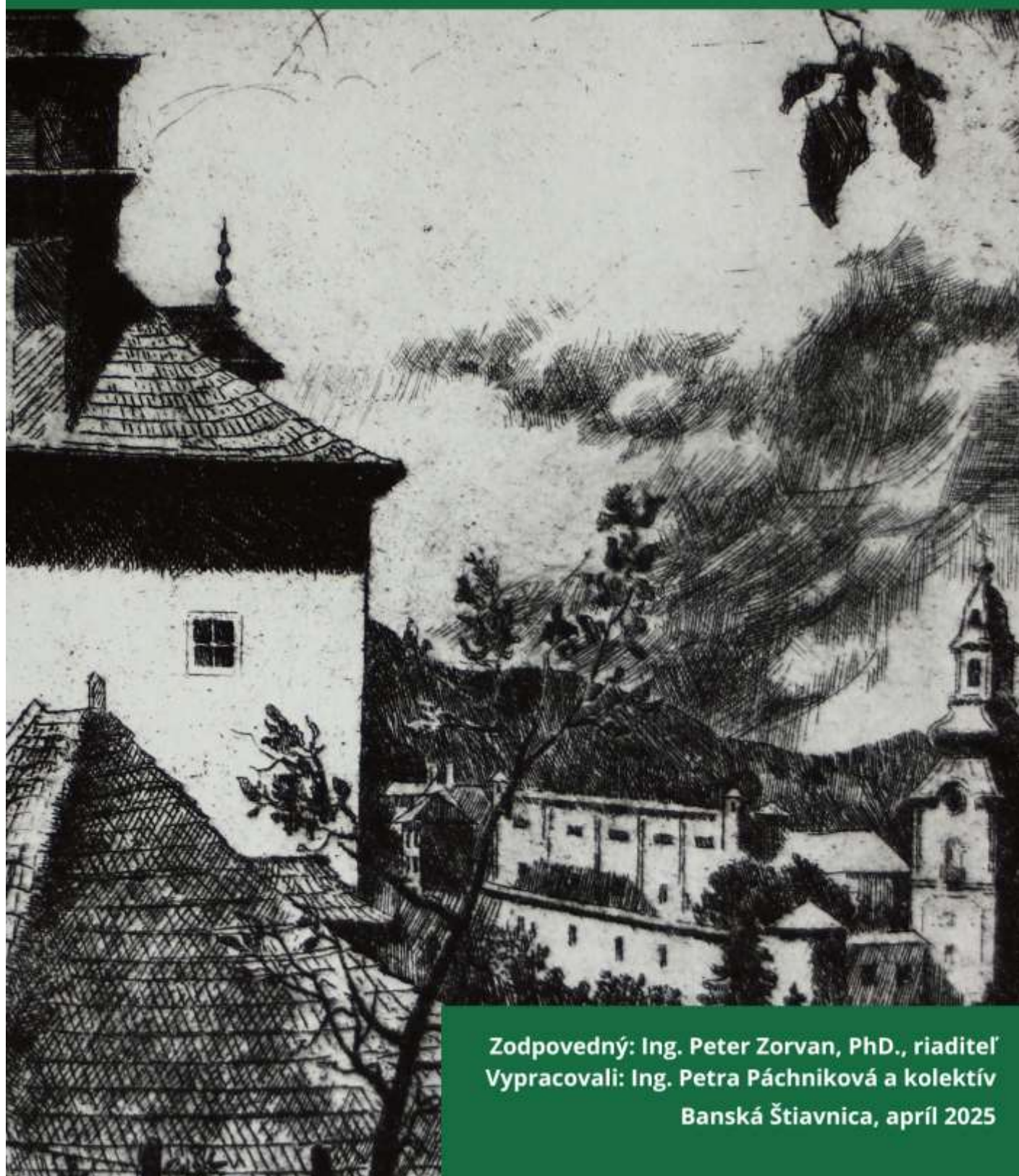




SLOVENSKÉ  
BANSKÉ  
MÚZEUM

# VÝROČNÁ SPRÁVA

SLOVENSKÉHO BANSKÉHO MÚZEA  
BANSKÁ ŠTIAVNICA ZA ROK 2024



Zodpovedný: Ing. Peter Zorvan, PhD., riaditeľ  
Vypracovali: Ing. Petra Páchniková a kolektív  
Banská Štiavnica, apríl 2025

## Obsah

<b>1</b>	<b>/ IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE</b> .....	<b>3</b>
1.1	HLAVNÉ ČINNOSTI MÚZEA .....	3
<b>2</b>	<b>/ ZHODNOTENIE ČINNOSTI SBM V ROKU 2022</b> .....	<b>5</b>
<b>3</b>	<b>/ ČINNOSŤ ORGANIZÁCIE, PLNENIE A UKAZOVATELE</b> .....	<b>7</b>
3.1	ZÁKLADNÉ ODBORNÉ ČINNOSTI.....	7
3.1.1	AKVIZIČNÁ ČINNOSŤ .....	7
3.1.2	ODBORNÁ EVIDENCIA ZBIERKOVÉHO FONDU .....	8
3.1.3	ODBORNÁ OCHRANA ZBIERKOVÉHO FONDU .....	12
3.1.4	PREZENTAČNÁ ČINNOSŤ .....	12
3.1.5	ODBORNÁ METODICKÁ ČINNOSŤ.....	26
3.1.6	VEDECKOVÝSKUMNÁ ČINNOSŤ .....	29
<b>4</b>	<b>/ ZELENÉ MÚZEUM</b> .....	<b>47</b>
<b>5</b>	<b>/ NÁVŠTEVNOSŤ MÚZEA</b> .....	<b>50</b>
5.1	VYHODNOTENIE TRŽIEB ZO VSTUPNÉHO ZA ROK 2022 .....	51
<b>6</b>	<b>/ HOSPODÁRENIE SBM</b> .....	<b>53</b>
6.1	ROZPOČET.....	53
6.2	ÚLOHY SBM PODĽA PLÁNU HLAVNÝCH ÚLOH MÚZEA V ROKU 2022.....	53
6.3	DOTÁCIE A GRANTY .....	56
<b>7</b>	<b>/ ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI</b> .....	<b>57</b>
7.1	SYSTEMATIZOVANÉ PRACOVNÉ MIESTA.....	57
7.2	VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA V ROKU 2022.....	58
7.3	VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA K 31.12.2022 .....	59
7.4	RODOVÁ ROVNOSŤ ZAMESTNANCOV K 31.12.2022 .....	59
7.5	PRIEMERNÁ MZDA .....	60
7.6	ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI.....	61
<b>8</b>	<b>/ ÚDRŽBA A STAV OBJEKTOV V SPRÁVE SBM</b> .....	<b>62</b>
<b>9</b>	<b>/ KONTROLNÁ ČINNOSŤ</b> .....	<b>69</b>

# 1 / IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Zriaďovateľom Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici (ďalej SBM) je od 1.1.1999 Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej MŽP SR). V organizačnej štruktúre MŽP SR patrí múzeum do Sekcie geológie a prírodných zdrojov. SBM riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ múzea Ing. Peter Zorvan, PhD., ktorý je jeho štatutárnym orgánom. Riaditeľa múzea vymenúva a odvoláva minister.

Múzeum je príspevková organizácia, ktorá je svojím príspevkom napojená na rozpočet MŽP SR. Múzeum hospodári s prostriedkami a dotáciami určenými na výkon činnosti, ktoré sú účelovo viazané a špecifikované v záväzných výstupoch ministerstva a s prostriedkami získanými z činnosti vykonávanej podľa štatútu. Hospodárenie múzea sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi o hospodárení rozpočtových a príspevkových organizácií.

**Názov organizácie:** Slovenské banské múzeum

**Sídlo organizácie:** Kammerhofska 2, 969 01 Banská Štiavnica

**Zriaďovateľ:** Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

**Zriaďovacia listina:** Rozhodnutie ministra č.1/1993 – 5.3 a Doplňok č.1 č.2/2000 – 5

**Forma hospodárenia:** príspevková organizácia

**Pobočky:** Uhoľná expozícia Handlová, SNP 25, 972 51 Handlová

**IČO:** 35 998 652

**Štatutárny zástupca:** Ing. Peter Zorvan, PhD. (od 15.12.2023)

## Členovia vedenia:

Ing. Peter Zorvan, PhD., riaditeľ múzea (od 15.12.2023)

Ing. Petra Páchniková, zástupkyňa riaditeľa, vedúca Odboru marketingu, propagácie a environmentálnej výchovy

PhDr. RNDr. Richard R. Senček, PhD., vedúci Odboru múzejných činností

Mgr. Kristína Baarová, vedúca Odboru ekonomicko-technického

**Telefón:** +421 45 692 07 62, sekretariát: +421 45 694 94 45

**E-mail:** sbm@muzeumbs.sk

**Internetová stránka:** www.muzeumbs.sk

## 1.1 HLAVNÉ ČINNOSTI MÚZEA

Na základe zriaďovacej listiny plní SBM funkciu celoslovenského špecializovaného múzea. Cieľavedome zhromažďuje, ochraňuje, vedecky a odborne spracováva, využíva a sprístupňuje hmotné dokumenty so vzťahom ku komplexnej dokumentácii vývoja baníctva, príbuzných banských odborov, geológie, ochrany nerastov, vývoja banských miest a oblastí na Slovensku. Vykonáva koordinačné, metodické, vzdelávacie a informačné činnosti v oblasti svojej špecializácie. Zároveň sa riadi zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej hodnoty a galerijnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a , ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 206/2009 Z. z.).

Múzeum ako pamäťová a fondová inštitúcia v rezorte MŽP SR vo svojej činnosti aplikuje Stratégiu, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky a Rezortnej koncepcie environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu do roku 2025. Múzeum svojimi aktivitami prispieva k rozvoju školskej i mimoškolskej výchovy a vzdelávania, environmentalistiky, environmentálnej regionalizácie, etiky, osvetu, propagácie a realizuje environmentálne prospešné aktivity prioritne pre mládež.

Všetky odborné múzejné činnosti sú metodicky koordinované Slovenským národným múzeom Bratislava prostredníctvom Muzeologického kabinetu. Patria medzi ne nasledovné oblasti:

- Vedeckovýskumná činnosť múzea, ktorá je zameraná na dejiny baníctva, hutníctva, geologických vied, dejiny banských miest na Slovensku a osobitne Banskej Štiavnice. Uvedené okruhy tém skúma z nasledujúcich pohľadov: histórie baníctva, hutníctva a geologických vied; montánnej archeológie; numizmatiky; kultúrnych a sociálnych aspektov baníckej a hutníckej praxe; ekologických a environmentálnych dôsledkov baníctva a hutníctva; ekonomických, sociálnych, kultúrnych a ekologických aspektov každodenného života v minulosti i súčasnosti v post-banických oblastiach; muzeálnej reflexie

zbierky SBM a pedagogiky v oblasti banického a hutníckeho dedičstva. Výsledky odbornej práce zviditeľňuje prostredníctvom publikačnej, expozičnej, výstavnej a inej popularizačnej činnosti. Primárnu bázu pre odbornú činnosť pracovníkov tvorí zbierka múzea, archíválie, fotodokumentačné materiály, odborná knižnica a historický knižničný fond, ktoré sú prístupné aj verejnosti.

- Akvizičná činnosť a odborná starostlivosť o zbierkové predmety realizovaná v súlade s profiláciou múzea. Na túto činnosť nadväzuje dokumentácia zbierok v programe IS DEMZ.
- Sprístupňovanie expozícií, príprava výstav vo vzácných historických objektoch.
- Prezentácia spravovaného kultúrneho a historického dedičstva prostredníctvom podujatí, organizovaných počas dôležitých medzinárodných a svetových dní s environmentálnou tematikou (Svetový deň mokradí, Svetový deň vody, Svetový deň Zeme, Svetový deň životného prostredia), Medzinárodného dňa múzeí a galérií a Týždňa vedy a techniky. Informácie o pripravovaných podujatiach sú šírené prostredníctvom sociálnych sietí, webovej stránky múzea, rozhlasového a televízneho vysielania, tlače a tiež podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.
- Organizovanie činnosti Banskosťiavnického Geoparku - náučnej geologickej expozície v Banskom múzeu v prírode a dedičnej odvodňovacej štôlne Glanzenberg.
- Spravovanie výnimočných historických objektov. Pozornosť bola zameraná na výkon základnej starostlivosti, údržbe, havarijným stavom a revíziám zariadení a budov.
- Aktívne členstvo v Združení turizmu Banská Štiavnica, Oblastnej organizácii cestovného ruchu Región Banská Štiavnica, Oblastnej organizácii cestovného ruchu Región Horná Nitra – Bojnice, Európsky klimatický pakt.

SBM výsledkami v oblasti základných odborných múzejných činností zásadne ovplyvňuje kvalitu života spoločnosti. Aktivitami v oblasti rozvoja cestovného ruchu v lokalite svetového dedičstva UNESCO prispieva k ekonomickému a sociálnemu rozvoju.



*Výstava Záblesky z cesty časom – 50 rokov Banského múzea v prírode, Banské múzeum v prírode*

## 2 / ZHODNOTENIE ČINNOSTI SBM V ROKU 2024

Rok 2024 bol pre múzeum rokom, v ktorom sa pokračovalo v činnostiach zameraných na obnovu objektu Berggericht, , ktorý bol poškodený devastačným požiarom z roku 2023.

**Z pohľadu múzejných činností patrila k základným aktivitám vedeckovýskumná činnosť** a jej výstupy. Ďalšou aktivitou bola **akvizičná činnosť**. V oblasti **odbornej starostlivosti o zbierkové predmety** sa múzeum snažilo pokračovať v svojpomocnej renovácii depozitárnych priestorov a pokračovalo v ich premene na materiálové depozitáre. Prostredníctvom projektu Otvorený depozitár sa sprístupnilo 7 000 ks minerálov a hornín a tým sa čiastočne vyriešila otázka uloženia evakuovaných zbierkových predmetov z Berggerichtu (požiar objektu z dňa 18.3.2023).

V oblasti **odbornej správy** sa venovalo evidencii zbierok v programe IS DEMS a realizácii plánovaných a mimoriadnych revízií vyhlásených z dôvodu zmeny organizačnej štruktúry.

Múzeum prevádzkovalo Informačné centrum v objekte Kammerhof a poskytovalo vybrané priestory na krátkodobý i dlhodobý prenájom.

V rámci **starostlivosti o spravované historické objekty** sa realizovala ich údržba a revízie zariadení a budov.

V rámci Environmentálnej výchovy si múzeum aj v roku 2024 pripomenulo Svetový deň mokradí, Svetový deň vody, Svetový deň Zeme a Svetový deň životného prostredia účasťou na podujatí v Banskej Bystrici Festival Zeme 2024 a zapojilo sa aj do Hodiny Zeme 2024.

Múzeum prispelo vlastným programom k oslave Medzinárodného dňa múzeí a galérií, Európskych dní archeológie, Salamandrových dní 2024 a podujatiami k oslave 50.výročia expozície Banské múzeum v prírode a 180. výročie narodenia MUDr. Imricha Tótha.

Medzi aktivity múzea patrí prevádzkovanie **Banskoštiavnického Geoparku** - náučnej geologickej expozície v Banskom múzeu v prírode a Dedičnej odvodňovacej štôlne Glanzenberg. Svoje nezastupiteľné miesto majú programy tvorivých dielní v Banskej Štiavnici a Handlovej a programy projektu **Škola v múzeu**. Produkty múzea v oblasti vzdelávania a ponuky pre školské zariadenia prešli inováciou zo strany Múzejnej pedagogičky. Inovovaná ponuka múzea bola spracovaná do **online katalógu** vzdelávacích aktivít pre materské, základné a stredné školy pod názvom **Múzeum pre malých aj veľkých**.

**Reinštalácia Galérie Jozefa Kollára** priniesla sprístupnenie dlhodobých výstavných projektov: Jaroslav Augusta – Autentická atmosféra minulosti Slovenského vidieka a mesta, Čarovné pohľady v obrazoch Jozefa Kollára, Umelecký svet Jozefa Viktoriána Pituka a Farebné vízie Edmunda Gwerka.

**V roku 2024 zaznamenalo múzeum nárast návštevnosti oproti roku 2023.** Múzeum navštívilo 108 728 návštevníkov. V porovnaní s rokom 2023 to bolo viac o 6 683 návštevníkov a oproti rekordnému roku 2019 o 45 040 návštevníkov menej. Tržby múzea sú porovnateľné s rokom 2023. Oproti roku 2023 bola prevádzka múzea redukovaná minimálne. Otváracie hodiny boli upravované v období Vianoc a zimných prázdnin.

**V rámci starostlivosti o spravované historické objekty sa realizovala ich údržba a revízie zariadení a budov.**

Múzeum ako príspevková organizácia kladie vo svojej činnosti veľký dôraz na získavanie a využívanie mimorozpočtových zdrojov , a to prostredníctvom rôznych projektov. Z vlastných zdrojov, grantov a fundraisingu sa zrealizoval celý program roka 2024 a viacero údržbových aktivít. Zo štátneho rozpočtu boli čiastočne financované mzdy pracovníkov a aj tie bolo treba každý mesiac dofinancovať z vlastných prostriedkov. V roku 2024 bola realizovaná väčšina aktivít z projektu „**ZELENÁ MISIA - Slovenské banské múzeum pre klímu**“/Budujeme unikátnu platformu pre neformálne vzdelávanie o otázkach zvyšovania povedomia o klimatických zmenách“ , a to zo zdrojov z Nórskeho grantov so spolufinancovaním zo štátneho rozpočtu. Slovenské banské múzeum otvorilo 1.8.2024 nový výstavný depozitár v Kammerhofe – Kaplnka sv. Ignáca. Projekt sa uskutočnil vďaka finančnej podpore **Nadácie SPP** a **Donio SK**. **Mesto Banská Štiavnica podporilo múzeum sumou 800 €**. Financie boli použité na spolufinancovanie realizácie podujatí Dušičky z Nového zámku a Štjavnický vjanočný jarmok 2024. SBM dlhodobo spolupracuje s **o.z. Iniciatíva za živé mesto (IŽM)** na viacerých projektoch, , ktorých cieľom je prostredníctvom inovatívnych foriem popularizácia hodnôt kultúrneho dedičstva regiónu. V spolupráci s IŽM sa zrealizoval projekt **Aplikácia Krajina baníkov**, podujatie **Festival vlny 2024**, **Festival Citadela**, letnú a jesennú ponuku podujatí múzea obohatili tvorivé dielne pod názvom Kumšt remesla a pri príležitosti 50. výročia založenia expozície Banské múzeum v prírode sa v jeho areáli realizovala výstava **Záblesky z cesty časom**, ktorá bola dofinancovaná z dotácie **Banskobystrického samosprávneho kraja**.

**Múzeum malo k 31.12.2024 68 zamestnancov.** Múzeum sa pripravovalo na konsolidáciu verejných výdavkov, ktoré sa mali premietnuť do rozpočtu organizácie v roku 2025. Pracovalo sa na znížení počtu zamestnancov a s tým súvisiacou zmenou Organizačnej štruktúry od 1.1.2025.

**V rámci činností zameraných na medzinárodnú spoluprácu múzeum zrealizovalo:** Dňa 9.5.2024 sa Slovenské banské múzeum, ako **ambasádor Európskeho klimatického paktu**, prezentovalo na podujatí Deň Európy 2024 v Starej tržnici v Bratislave spoločne s iniciatívou Európsky klimatický pakt. Podujatie bolo symbolickou oslavou 70. výročia založenia Európskej únie. Počas tohto podujatia sa formou informačných stánkov tiež prezentovala Európska komisia, Európsky parlament a členské štáty EÚ. Pre návštevníkov boli pripravené workshopy, hry, kvízy a súťaže, ktoré obohatili ich poznatky a zážitok z podujatia. **Tiché správy Zeme/LET THE SILENCE BE HEARD** Táto výnimočná výstava, ako súčasť projektu Zelená misia – Slovenské banské múzeum pre klímu, predstavila práce detí z Banskej Štiavnice a Nórska, ktoré vytvorili v spolupráci s umelcami počas tvorivých workshopov na tému umenie a klimatická zmena. **Museums & Galleries of the 21<sup>st</sup> century together against the threats of climate crisis.** V odbornom programe dvojdňového podujatia v 7. tematických blokoch bolo uvedených 39 konferenčných príspevkov autorov, autoriek alebo tímov, ktoré reprezentujú nielen múzejné a galerijné inštitúcie, ale aj vysoké školy, odborné organizácie, nezávislé iniciatívy či podnikateľské prostredie. Kolokvium sa uskutočnilo v Rytierskej sále Starého zámku, a to 26. - 27.6.2024.



*Galéria Jozefa Kollára, výstava Tiché správy Zeme*



*Festival vlny, 2. ročník, Kammerhof*



*Medzinárodné kolokvium Museums & Galleries of the 21<sup>st</sup> century together against the threats of climate crisis, Starý zámok*

## 3 / ČINNOSŤ ORGANIZÁCIE, PLNENIE A UKAZOVATELE

### 3.1 ZÁKLADNÉ ODBORNÉ ČINNOSTI

V priebehu hodnoteného obdobia boli odborné činnosti a podporné aktivity realizované v súlade s úlohami definovanými v Pláne hlavných úloh SBM na rok 2024, ktorý vychádzal z objemu pridelených finančných prostriedkov na rok 2024 a sledoval napĺňanie dlhodobých cieľov múzea.

**V rámci odbornej múzejnej činnosti boli vypracované nasledovné materiály:**

- *Projekt viacúčelovej budovy centrálnych depozitárov SBM*. 25 s. (Autorský kolektív projektu PhDr. RNDr. Richard Senček, PhD., Mgr. Adriana Matejková, PhD.)
- *Akvizičná politika Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici na obdobie rokov 2025 – 2035*. 26 s. (vypracovala Mgr. Adriana Matejková, PhD.)
- *Výzva pre darcov a predajcov predmetov kultúrnej hodnoty do zbierkového fondu Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici*. 2 s. (vypracovala Mgr. Adriana Matejková, PhD.)

#### 3.1.1 AKVIZIČNÁ ČINNOSŤ

Komisia pre tvorbu zbierok zasadala v roku 2024 dvakrát. Zbierkový fond sa zvýšil o 255 ks a pridelených bolo 223 prírastkových čísiel. Do zbierkového fondu bolo získaných 237 kusov predmetov darom v hodnote 4 434 € a 17 kusov predmetov na základe dokumentačného listu (výskum) v hodnote 25 180 €. Kúpou neboli nadobudnuté žiadne zbierkové predmety. Celková nadobúdacia finančná hodnota akvizícií za rok 2024 predstavuje 29 614 €. K novým akvizíciám patria minerály z rôznych slovenských a európskych lokalít, rôzne úžitkové predmety, produkcia bývalého Okresného priemyselného podniku v Banskej Štiavnici, veľmi zriedkavý typ bezpečnostnej lampy používaná v baniach, banícke uniformy, medaile a odznaky, obrazy Jozefa Viktoriána Pituka a drevený historický organ z 18. storočia.

Prírastky			Výskum, zber, nález		Kúpa		Dar		Zámena		Prevod	
Odbor	Pr.č.	ks	Pr.č.	ks	Pr.č.	ks	Pr.č.	ks	Pr.č.	ks	Pr.č.	ks
Archeológia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Staršia história	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Novšia história	106	114	0	0	0	0	106	114	0	0	0	0
Etnografia	49	71	0	0	0	0	49	71	0	0	0	0
Umelecká história	2	2	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0
Numizmatika	8	10	0	0	0	0	8	10	0	0	0	0
Banská technika	17	17	0	0	0	0	17	17	0	0	0	0
História hudby	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Geológia	40	40	17	17	0	0	23	23	0	0	0	0
<b>Prírastky spolu</b>	<b>223</b>	<b>255</b>	<b>18</b>	<b>18</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>205</b>	<b>237</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



Akvizície mineralogickej zbierky v roku 2024: Adamit, Ojuela, Mexiko a Oxyskoryl, Zlatá Idka



Akvízie zbierky novšia história v roku 2024: Výrobky firmy Kovolessk a súprava na odber ovzdušia

### 3.1.2 ODBORNÁ EVIDENCIA ZBIERKOVÉHO FONDU

Zbierkový fond SBM k 31.12.2024 tvorilo 66 984 prírastkových čísel, čo predstavovalo 98 788 kusov zbierok. V programe IS DEMZ bolo v roku 2024 vytvorených 385 nových prvostupňových záznamov a 386 druhostupňových záznamov. Počet zapísaných záznamov prvostupňovej evidencii tak činí 47 462 záznamov a v druhostupňovej evidencii 49 290 záznamov.

Od 1.1.2024 vedie odbornú evidenciu zbierkových predmetov v novom IS DEMZ , a to na základe bezodplatnej spolupráce so Slovenským národným múzeom v Bratislave.

Evidencia zbierkového fondu k 31.12.2024								
Odbor	Prírastky celkovo		Skatalogizované celkovo		Skatalogizované v roku		Úbytok v roku	
	prír. č.	ks	evid. č.	ks	evid. č.	ks	evid. č.	ks
Archeológia	5 607	8 601	3 695	6 533	0	0	0	0
História	8 793	15 180	12 025	15 906	106	114	0	0
Etnografia	3 625	8 467	8 703	9 037	49	71	0	0
Dejiny hudby	13	42	13	42	1	1	0	0
Dejiny umenia	3 137	5 944	4 903	6 112	2	2	0	0
Numizmatika	5 608	9 601	7 770	9 782	8	10	0	0
Iné spoloč. vedy	0	0	0	0	0	0	0	0
Dejiny techniky	6 179	10 166	6 911	10 781	17	17	0	0
<b>Spoloč. vedy spolu</b>	<b>32 962</b>	<b>58 001</b>	<b>44 020</b>	<b>58 193</b>	<b>183</b>	<b>215</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Geológia	34 022	40 787	26 214	39 976	40	40	0	0
<b>Prír. vedy spolu</b>	<b>34 022</b>	<b>40 787</b>	<b>26 214</b>	<b>39 976</b>	<b>40</b>	<b>40</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Zbierky spolu</b>	<b>66 984</b>	<b>98 788</b>	<b>70 234</b>	<b>98 169</b>	<b>223</b>	<b>255</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### 3.1.2.1 ODBORNÁ REVÍZIA ZBIERKOVÉHO FONDU

Úloha vyplýva zo Z. z. č. 206/2009. V zmysle schválenej celkovej revízie zbierkového fondu SBM a harmonogramu čiastkových odborných revízií do roku 2025 prebiehali počas celého roka 2024 riadne a mimoriadne revízie. Zbierkové predmety boli revidované v depozitárnych a expozíčných priestoroch SBM.

#### Riadne revízie:

- Zbierka Novšia história (NH), príkaz č. 12/2022: celkovo bolo zrevidovaných 10 702 ks zbierkových predmetov.
- Zbierka Staršia história (SH), príkaz č. 7/2024: zrevidovaných bolo 278 ks zbierkových predmetov. Revízia zbierky bude pokračovať v roku 2025.

#### Mimoriadne odborné revízie:

- Zbierka Geológia (G), príkaz č. 1/2023 (157/2023): dôvod – požiar v budove Berggericht, evakuácia zbierky dočasných priestorov v Kammerhofe, celkovo bolo zrevidovaných 36187 ks minerálov.

### 3.1.2.2 KNIŽNICA A ARCHÍV MÚZEA

Celkovo je skatalogizovaných 23 472 knižničných jednotiek, v roku 2024 pribudlo 149 novo skatalogizovaných jednotiek (98 publikácií, 51 periodík). Knižnica zaznamenala i nové prírastky v počte 149 knižničných jednotiek (z toho sme kúpou získali 3 periodiká v cene 60,40 €, darom 144 ks /97 publikácií a 47 periodík /a výmenou 2 ks/ z toho 1 publikácia a 1 periodika/. Nové prírastky boli zaevidované a skatalogizované v programe KISMaSK2 v roku 2024.

Stav knižničných jednotiek k 31.12.2024		23 472
<b>Prírastky knižničných jednotiek</b>		<b>44</b>
z toho	kúpou	2
	darom	440
	výmenou	2
Úbytok knižničných jednotiek		0
<b>Výpožičky spolu</b>		<b>122</b>
z toho	prezenčné	101
	absenčné	21
Počet vypracovaných bibliografií		1
Počet vypracovaných rešerší		0
Návštevníci knižnice		60
<b>Náklady na nákup knižničných fondov (€)</b>		<b>0 €</b>

Informačný systém Bach k 31.12.2024		
<b>Fotoarchív k 31.12.2024</b>		<b>112 511</b>
z toho	negatívy	98 317
	negatívov zbierok	46 844
	nezbierkové negatívy	62 062
	diapozitívy	2 621
	fotografie	1 166
<b>Počet vyhotovených záberov v roku 2024</b>		<b>4 526</b>
z toho	zbierkové	3 397
	nezbierkové	1 129

#### Aktivity v archíve SBM

- spracovávanie a tvorba inventára – fond Ing. Ivan Herčko, CSc.
- aktualizácia ELAF, prírastkovej knihy Archívu SBM, lokačných plánov
- zabezpečenie bádateľských služieb v archíve pre potreby zamestnancov múzea i pre externých žiadateľov (39x)

### Aktivity v registratúrnom stredisku SBM

- aktualizácia Registratúrneho poriadku podľa vyhlášky MV SSR č. 336/2023
- vyradovanie registratúrnych záznamov z r. 2018 a zo starších rokov.
- vyradovacie konania registratúrnych záznamov z r. 2013 a zo starších rokov.
- prevzatie a uloženie registratúrnych záznamov z r. 2021 z oddelení SBM.
- zabezpečenie bádateľských služieb v registratúrnom stredisku pre potreby zamestnancov múzea i pre externých žiadateľov (50x)

### 3.1.2.3 ODBORNÉ ULOŽENIE ZBIERKOVÝCH PREDMETOV

V rámci implementácie koncepcie odbornej ochrany, uloženia a bezpečnosti zbierkových predmetov Slovenského banského múzea s cieľom skvalitniť ochranu a uloženie zbierkových predmetov boli riešené inovácie depozitárnych priestorov a ich adaptácie na nové špecializované materiálové depozitáre.

**V rámci koncepčných riešení ochrany a bezpečnosti zbierkových predmetov v SBM boli vypracované nasledovné materiály:**

- *Projekt viacúčelovej budovy centrálnych depozitárov SBM*. 25 s. (Autorský kolektív projektu PhDr. RNDr. Richard Senček, PhD., Mgr. Adriana Matejková, PhD.)

#### Depozitáre SBM:

- **Kammerhof, Galéria Jozefa Kollára, Starý zámok:** Inovácie a adaptácie depozitárnych priestorov SBM, realizácia monomateriálových depozitárov podľa materiálových skupín (kameň, kov, nadrozmerné predmety, hlina, keramika, plasty, drevo, textil, papier, sklo, porcelán, alpaka, umelecké diela drevené, drevené reliéfy, busty, umelecké zbierkové predmety určené na reštaurovanie), reorganizácia uloženia zbierkových predmetov, označovanie závesných systémov, kovových regálov a políc, priebežné vypracovanie lokačných zoznamov zbierkových predmetov, montáž regálov (Starý zámok), sťahovanie a premiestnenie nadrozmerných zbierkových predmetov z depozitára v Starom zámku (SZ D2 – koniareň), do dočasného depozitára v Novom zámku z dôvodu prípravy nových expozičných celkov v nádvorí Starého zámku.
- **Bergericht:** Riešenie umiestnenia zbierky Geológia – Vypracovanie projektu na Nadáciu SPP v rámci mimoriadneho grantového programu pre Banskú Štiavnicu: Nový otvorený výstavný depozitár zbierky Geológia v Slovenskom banskom múzeu v Banskej Štiavnici (I. etapa), projektový tím: Mgr. Adriana Matejková, PhD. - zodpovedná osoba za projekt, členovia: Mgr. Peter Jancsy, Mgr. BcA. Lukáš Rohárik, Bc. Ivana Kubalová, MgA. Ing. arch. Petra Meszáros. Projekt bol schválený vo výške 40 000 € + 18 000 € z Donio SK.

Realizácia stavených prác montáž radiátorov, inštalácia osvetlenia, montáž výstavného mobiliára výroba zásuvkových vitrín s plexisklovým poklopom, výroba zásuvkových vitrín a poklopov z plexiskla, stavebné úpravy priestoru, osvetlenie, výber exponátov, príprava podkladov na grafické spracovanie výstavných prvkov, popisiek, príprava textových a fotografických podkladov, spracovanie a korektúry tlačových výstupov – informačných panelov, skladačky a pexesa.

Projekt bol dokončený a vyúčtovaný 30.7.2024, príprava a sumarizácia podkladov pre vypracovanie záverečnej správy o čerpaní finančných prostriedkov z Nadácie SPP a DONIA SK – projekt nový otvorený výstavný depozitára v SBM.

Nový otvorený výstavný depozitár zbierky geológia (Kammerhof, bývalá Jezuitská kaplnka sv. Ignáca z Loyoly) bol pre verejnosť sprístupnený dňa – 1.8.2024.

V múzeách sa častokrát nachádzajú aj predmety, o ktorých funkcii či využití dnes vieme veľmi málo. Takýto predmet nájdeme aj v zbierke Slovenského banského múzea, vystavený v priestoroch Starého zámku v Banskej Štiavnici. Je to delo na rozháňanie oblakov, označované ako poveterné delo či banský kanónik. Výstrely z dela mali zabrániť dažďu, sneženiu a iným poveternostným nepríjemnostiam. Jeho druhá funkcia bola signalizačná – pri rôznych slávnostiach nahrádzalo mažiare. Delo vyrobil Július Sokol, zamestnanec štátnych baní. Nie je však známe či ho vytvoril na objednávku banského podniku, alebo mesta. Po odchode vysokoškolských študentov z Banskej Štiavnice (v roku 1919) bolo delo uložené v múzeu – v Starom zámku. Predmet múzeum požičiavalo podniku Rudné bane, závod Banská Štiavnica, do Salamandrového sprievodu. Aby sa však predišlo jeho poškodeniu, bola v roku 2007 z iniciatívy mesta Banská Štiavnica vyrobená podnikom Štiavnické strojárne, s. r. o. jeho verná replika. Pre zaujímavosť: skladá sa z približne 130 kusov dielov a súčiastok. Originál dela Júliusa Sokola je vystavený v areáli Starého zámku ako súčasť stálej expozície. Tu ho objavili aj tvorcovia výstavy Dizajn pre planétu (Design for the Planet) z holandského Design Museum Den Bosch a požiadali Slovenské banské múzeum o jeho zapožičanie. Delo bolo súčasťou výstavy v Holandsku od 7. septembra 2024 do 12. januára 2025.



*Nový otvorený výstavný depozitár zbierky geológia v Kaplnke sv. Ignáca v Kammerhofe*



*Otvorený depozitár zbierky geológia - vstupná chodba*



*Otvorený depozitár zbierky geológia - informačné panely*

### 3.1.3 ODBORNÁ OCHRANA ZBIERKOVÉHO FONDU

Priebežné ošetrovanie a konzervovanie zbierkových predmetov SBM sa v roku 2024 realizovalo podľa požiadaviek, priorít a stavu zbierok.

Z dôvodu ničivého požiaru budovy Bergergericht (18.3.2023) boli poškodené minerály odborne ošetrené a konzervované v počte 249 ks v Národnom múzeu v Prahe, prebratie ošetrených a konzervovaných mineralogických zbierkových predmetov od odborných pracovníkov z Národného múzea v Prahe (19.6.2024), pre verejnosť boli sprístupnené 1.8.2024 v priestoroch Kammerhofu – novom otvorenom výstavnom depozitári zbierky Geológia.

V rámci mimoriadneho grantového programu Nadácie SPP zameraného na riešenia dôsledkov ničivého požiaru v Banskej Štiavnici bol schválený projekt Pomoc pre Galériu Jozefa Kollára v celkovej sume 25 000 €, v rámci ktorého boli reštaurované umelecké diela Edmunda Gwerka (výtvarné diela – obrazy z 18. - 19. storočia v počte 12 ks), termín riešenia: 1.1.2024-15.7.2024 (predĺžený termín). Za realizáciu projektu bola od marca 2024 zodpovedná Mgr. Adriana Matejková, PhD.

Zbierkové predmety – výtvarné diela z 18. storočia a obrazy Edmunda Gwerka reštaurovali – pracovníčky SBM: Mgr. Erika Benická, Mgr. art. Marianna Golemová, dodávateľsky - Mgr. art. Miroslav Janšto, Mgr. art. Štefan Kocka. Reštaurované zbierkové predmety boli pre verejnosť vystavené 1.8.2024 v priestoroch Galérie Jozefa Kollára. Zreštaurované zbierkové predmety (zbierky Umelecká história, Etnológia) budú prezentované pre verejnosť na výstave Umenie reštaurovania v Galérii Jozefa Kollára v roku 2025.

Ošetrovanie, konzervovanie zbierkových predmetov v správe SBM			
	Počet ks		
	ošetrovanie	konzervovanie	reštaurovanie
Vlastnými prostriedkami	2 264	524	52
<b>Spolu</b>		<b>2 840</b>	

### 3.1.4 PREZENTAČNÁ ČINNOSŤ

#### 3.1.4.1 EXPOZÍCIE MÚZEA

SBM verejnosti sprístupňovalo 6 expozícií (Banské múzeum v prírode, Starý zámok, Nový zámok, Kammerhof - Baníctvo na Slovensku, Galéria Jozefa Kollára, Dedičná štôlna Glanzenberg, Uhoľná expozícia Handlová). Požiar z 18. marca 2023 spôsobil devastačné poškodenia objektu Bergergericht, čo znamenalo zrušenie Mineralogickej expozície na niekoľko rokov a prerušenie prevádzky Michal štôlny ako doplnku k Mineralogickej expozícii. Požiar spôsobil aj zrušenie ponuky obľúbenej Geobádateľne. Ponuka bola nahradená novými edukačnými aktivitami v Enviroučebni v expozícii Kammerhof-Baníctvo na Slovensku.

V roku 2024 bola realizovaná reinštalácia expozície Galéria Jozefa Kollára. Počas roka boli pre verejnosť sprístupnené dlhodobé výstavy: JAROSLAV AUGUSTA – Autentická atmosféra minulosti slovenského vidieka a mesta; Čarovné pohľady v obrazoch Jozefa Kollára; Farebné vízie Edmunda Gwerka, ktoré zachytávajú štiavnickú prírodu, vrch Sitno, kompozíciu zvlnených horizontov, ale aj pôvab prírody, historických dominant a život Banskej Štiavnice a Augustom zachytené tradičné kroje, chalupy a každodenný vidiecky život, mestské veduty a dominanty Banskej Štiavnice. Dlhodobé výstavy doplnila v septembri 2024 výstava diel Jozefa Viktoriána Pituka pod názvom Umelecký svet Jozefa Viktoriána Pituka. Jeho tvorba vyniká pastelovými farbami, svetlom prežiarенými kompozíciami a temperamentným rukopisom, ktorý odráža radosť zo života.

Expozícia Kammerhof - Baníctvo na Slovensko bola dočasne obohatená o Otvorený depozitár – nový výstavný depozitár zbierky geológia, ktorý prezentuje viac ako 7 000 kusov z rôznych slovenských a zahraničných lokalít.

#### Expozícia **BANSKÉ MÚZEUM V PRÍRODE**

J. K. Hella 12, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: +421 45 691 29 71, skanzen@muzeumbs.sk.

Najnavštevovanejšia expozícia SBM. Expozícia pozostáva z povrchovej expozície, ktorej súčasťou je Náučná geologická expozícia Geopark, podzemná expozícia, expozícia lomového dobývania, areál starých dobývok na žile Terézia a šachte Weiden.

### Expozícia **STARÝ ZÁMOK**

Starozámocká 11, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: +421 918 383 478, staryzamok@muzeumbs.sk.

V rokoch 1546 – 1559 prestavaný farský kostol Panny Márie na protitureckú pevnosť. V objekte Starý zámok bolo v roku 1900 sprístupnené prvé múzeum v Banskej Štiavnici. V súčasnosti je súčasťou areálu viacerých historických expozícií a dlhodobých a krátkodobých výstav.

### Expozícia **NOVÝ ZÁMOK**

Novozámocká 22, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: +421 45 691 15 43, +421 918 990 451, novyzamok@muzeumbs.sk.

Pevnosť Nový zámok vybudovali v Banskej Štiavnici v rokoch 1564-1571 ako hlavnú obrannú baštu pred Osmanmi.

### Expozícia **KAMMERHOF - BANÍCTVO NA SLOVENSKU**

Kammerhofská 2, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: +421 45 694 94 18, +421 918 990 450, infobs@muzeumbs.sk. Kammerhof - najväčší stavebný komplex v historickom jadre Banskej Štiavnice vznikol od 12. do 16. storočia. Od roku 1598 bol sídlom Hlavného komorskogrófskeho úradu, v 70. rokoch 20. stor. sa stal sídlom Slovenského banského múzea. V objekte sídli aj riaditeľstvo múzea.

### Expozícia **GALÉRIA JOZEFA KOLLÁRA**

Nám. sv. Trojice 8, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: +421 45 691 34 31, galeria@muzeumbs.sk.

Galéria J. Kollára sídli v troch objektoch zo 16. stor. na Nám. sv. Trojice (Jonášov, Richterov a Bošániho dom). Galéria prináša spojenie stálych výstav/expozícií s novými/krátkodobými projektmi/výstavami.

### Expozícia **DEDIČNÁ ŠTÔĽŇA GLANZENBERG**

Kammerhofská ulica, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: +421 918 990 181, infobs@muzeumbs.sk.

Dedičná odvodňovacia štôľňa Glanzenberg, jedna z najstarších odvodňovacích banských diel v regióne, prechádza popod centrum mesta. Štôľňu preslávili cisárske návštevy v 18. a 19. storočí, a tiež návštevy významných osobností súčasnosti.

### Expozícia **UHOĽNÁ EXPOZÍCIA HANDLOVÁ**

SNP 25, 972 51 Handlová, tel. č.: +421 46 542 39 73, +421 903 411 011, sbm.handlova@muzeumbs.sk.

Expozícia múzea prezentuje históriu ťažby hnedého uhlia na Slovensku a v Handlovej. Súčasťou expozície je aj Ekodielnica, v ktorej sú pripravované aktivity v rámci environmentálnej výchovy.

## 3.1.4.2 VÝSTAVY MÚZEA

Múzeum ponúklo verejnosti vo svojich výstavných priestoroch 20 výstavných projektov a 2 dlhodobé výstavy.

Múzeum ponúkalo aj predĺžené výstavy z roku 2023 a pokračovalo v realizácii výstavy **Chrámové betlehemy** v Banskej Štiavnici a okolí, ktorá bola reінštalovaná v Knižnici Starého zámku, a to z dôvodu, že pôvodné miesto inštalácie Kammerhof - Kaplnka sv. Ignáca bol prebudovaný na otvorený depozitár. Výstava ponúkla možnosť obdivovať detailné zobrazenia betlehemov z kostolov jednotlivých obcí banskoštiavnického okresu, ktoré boli vytvorené s láskou a precíznosťou. Každá obec, chrám a jeho betlehem prinášajú svoj vlastný príbeh a zachytávajú ducha Vianoc, ktorý sa hlboko zakoreňuje v našej kultúre. Múzeum k výstave zrealizovalo online **Adventný kalendár chrámových betlehemov z regiónu Banskej Štiavnice**. Počítanie dní do Vianoc môže mať rôzne podoby a na sociálnej sieti múzea sa každý večer otvorilo jedno „okienko“ venované chrámovým betlehemom z výstavy. Sledovatelia na sociálnych sieťach získali zaujímavé informácie a obrázky nádherných diel, ktoré sa stali symbolmi vianočného pokoja a radosti. Dotkli sa témy betlehemskej tradície, tradície stavania betlehemov a zároveň s múzeom oslávili výročie narodenia známeho štiaavnického rezbára Jána Šulca. Bonusom bola súťaž o vstupenky na výstavu a do Starého zámku, ktoré získal ten, kto správne odpovedal na otázku Chrámový betlehem vo Vyhniciach je maľovaný na papieri. Viete, kto je jeho autorom? Otázka preverila pozornosť a rýchlosť účastníkov (sledovateľov múzea na sociálnej sieti).

Vo vstupných priestoroch Galérie Jozefa Kollára bola otvorená 3.4.2024 výstava, ktorá predstavuje zachránené vzácne minerály z historických rudných žíl Banskej Štiavnice pod názvom **Unikli plameňom**. Táto výstava je živým svedectvom odvahy, solidarity a odbornosti, ktoré umožnili zachrániť časť neoceniteľných geologických zbierok múzea po devastujúcom požiari 18. marca 2023.

Galéria Jozefa Kollára prešla v roku 2024 reinštaláciou. Formou dlhodobých výstav boli a budú prezentované umelecké diela Jaroslava Augusta - **Autentická atmosféra minulosti slovenského vidieka a mesta**, Jozefa Kollára - **Čarovné pohľady v obrazoch Jozefa Kollára**, Jozefa Viktoriána Pituka - **Umelecký svet Jozefa Viktoriána Pituka** a Edmunda Gwerka - **Farebné vízie Edmunda Gwerka**.

SBM si v exteriéri povrchovej expozície Banského múzea v prírode pripomenulo 50. výročie otvorenia expozície výstavou **Záblesky z cesty časom** – 50 rokov Banského múzea v prírode. Výstava prezentuje kolekciu 50 čiernobielych fotografií z obdobia najintenzívnejšej výstavby múzea v rokoch 1967 až 1992, kedy bola vybudovaná podstatná časť povrchovej expozície a podzemnej prehliadkovej trasy.

Múzeum sa prezentovalo aj na výstave **PARADISE PARADAJŠ 4 – PLETA V PLETE**, a to ako súčasť festivalu PARADAJŠ PHOTO FEST v Banskej Štiavnici a v rámci odprezentovania reštaurovaných diel z projektu realizovalo jednoduchú výstavu Umenie reštaurovania, ktorá bude vo väčšom rozsahu predstavená verejnosti v roku 2025.

V rámci spolupráce múzeum reagovalo aj na udalosti ako výročie vzniku **Slovenského červeného kríža** v Banskej Štiavnici, 80. výročie Slovenského národného povstania – **Cesty hrdinov**, priblíženie obdobia Slovenského národného povstania prostredníctvom dobových fotografií a písomných dokumentov a zameranie sa na udalosti v bývalom Žiarskom regióne (dnes okresy Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom), výstavou **Muži a ženy v baníctve** predstavilo silné príbehy mužov a žien, ktorí prežívali rovnaký osud v baniach naprieč Európou – ich každodenný zápas, prácu a hlbokú úctu k patrónke baníkov, svätej Barbore.

Výstavná činnosť v roku 2024					
	Názov výstavy	Trvanie	Miesto inštalácie	Pôvodnosť	Katalóg
1.	Zuzana Baková – Odtiene červenej	2 jún 2023 - 21. február 2024	Galéria J. Kollára	v spolupráci	nie
2.	Barbora Fastrová, Johana Pošová – HADA	2 jún 2023 - 21. február 2024	Galéria J. Kollára	v spolupráci	nie
3.	Zachránené klenoty	2 jún 2023 - 21. február 2024	Galéria J. Kollára	v spolupráci	nie
4.	Cesty vedú do polí a končia, kde nič neboli	10. november 2023 - 21. február 2024	Galéria J. Kollára	v spolupráci	nie
5.	Jaroslav Kyša – Okraj víru	10. november 2023 - 21. február 2024	Galéria J. Kollára	v spolupráci	nie
6.	Klaudia Kosziba – Rytmus záchrany	10. november 2023 - 21. február 2024	Galéria J. Kollára	v spolupráci	nie
7.	Lucia Večerná – Tekuté ostrovy zabúdania	10. november 2023 - 21. február 2024	Galéria J. Kollára	v spolupráci	nie
8.	Chránové betlehemy	15. december 2023 - 7. apríl 2024	Kammerhof	vlastná	nie
9.	Ozveny v tichu	15. marec - júl 2024	Galéria J. Kollára	v spolupráci	nie
10.	Unikli plameňom	od 3. apríla 2024	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
11.	ZÁBLESKY Z CESTY ČASOM – 50 ROKOV BANSKÉHO MÚZEA V PRÍRODE	od 3. mája 2024	Banské múzeum v prírode	v spolupráci	nie
12.	Muži , a ženy v baníctve	17.máj - 29.máj 2024	Galéria J. Kollára	prevzatá	nie

Výstavná činnosť v roku 2024					
	Názov výstavy	Trvanie	Miesto inštalácie	Pôvodnosť	Katalóg
13.	Jaroslav Augusta, Autentická atmosféra minulosti slovenského vidieka a mesta	od 13. júna 2024	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
14.	Cesty hrdinov	20.jún - 31.august 2024	Galéria J. Kollára	prevzatá	nie
15.	Čarovné pohľady v obrazoch Jozefa Kollára	od 25. júla 2024	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
16.	Andrej Augustín-Púť od keramiky k obrazom	26. júl-31. august 2024	Starý zámok	v spolupráci	nie
17.	Červený kríž	17. september -15. 2024	Starý zámok	prevzatá	nie
18.	Umelecký svet Jozefa Viktoriána Pituka	od 17. septembra 2024	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
19.	Farebné vízie Edmunda Gwerka	od 6. novembra 2024	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
20.	Chrámové betlehemy v Banskej Štiavnici a okolí	27. november-9. marec 2024	Starý zámok	vlastná	nie
21.	Výstava: STARÝ ZÁMOK A BANSKÁ ŠTIAVNICA V OBRAZOCH	od 10. septembra 2018	Starý zámok	vlastná	nie
22.	Výstava: HROBY VÝZNAMNÝCH OSOBNOSTÍ	od 1. novembra 2018	Starý zámok	v spolupráci	nie



Výstava Unikli plameňom, Galéria Jozefa Kollára



*Výstava Chrámové betlehemy, Starý zámok*



*Výstava Cesty hrdinov, Galéria Jozefa Kollára*



*Exteriérová výstava Záblesky z cesty časom – 50 rokov Banského múzea v prírode, Banské múzeum v prírode*

### 3.1.4.3 KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ PODUJATIA MÚZEA

Slovenské banské múzeum každoročne pripravuje množstvo kultúrnych podujatí. Nebolo tomu inak ani v roku 2024.

**Úvod roka 2024** ponúkol Prázdninové Zimné Dielničky v Kammerhofe, Jarné prázdniny v Dielničke v Kammerhofe s bohatým programom zameraným na tvarovanie z hlíny, smaltovanie, batikovanie tašiek voskom či voskové obrúsky a v Ekodielničke v Handlovej si návštevníci vyrobili tašky z lásky, čarovný svietnik a veniec pre radosť.

Jar pokračovala podujatím **Veľká noc v múzeu**, kedy si návštevníci múzea mohli v Dielničke v Kammerhofe vyrobiť kraslice zdobené slamou, či vyskúšať plstené ozdoby a morenky alebo pečenie voňavých medovníkov s veľkonočnou tematikou. Uhoľná expozícia Handlová ponúkla počas týždňa pred Veľkou nocou pečenie medovníkov, výrobu jarných kvetov a vencov pre radosť.

K začiatku Letnej turistickej sezóny v múzeu neodmysliteľne patrí podujatie **Noc múzeí a galérií**. Medzinárodný deň múzeí si múzeum pripomenulo prostredníctvom nevšedného programu v 3 svojich expozíciách.

Banské múzeum v prírode pripravilo **ŠICHTU S BANÍKOM NA SKANZENE**. Počas stretnutia sa návštevníci dozvedeli ako sa v bani pracovalo, o vývoji banských prác a o osobných skúsenostiach z práce baníka. Bývalí zamestnanci banských podnikov, v expozíciách Banského múzea v prírode (povrchovej aj podzemnej expozícii), informovali návštevníkov o technickom vybavení bane, s ktorým v minulosti pracovali a prostredníctvom vlastných skúseností a zážitkov priblížili prácu baníka. Pre rodiny s deťmi alebo pre každého, kto chcel získať **STRIEBORNÚ LICENCIU**,

ktorá ho oprávňuje ťažiť striebro a zlato (zaručene počas Noci múzeí a galérií) v povrchovej expozícii absolvoval zaškolenie banskými odborníkmi. Návštevníci Starého zámku sa presvedčili ako skončil príbeh márnoratnej Barbory Rösellovej počas zábavného sprevádzania v útrobách Starého zámku v Banskej Štiavnici pod názvom LEGENDA OŽÍVA. Uhoľná expozícia Handlová ponúkla zážitkový a voňavý deň spojený s pečením medovníčkov počas špeciálne upravených otváracích hodín expozície.



*Noc múzeí a galérií, Expozícia uhoľného baníctva, Handlová*



*Noc múzeí a galérií, Banské múzeum v prírode a Starý zámok*

Múzeum v spolupráci s partnermi pripravilo **podujatia Citadela 2024**, ktorého dramaturgická skladba bola zameraná na prezentáciu genia loci areálu Starého zámku a na medziodborovú a umeleckú reflexiu hodnôt kultúrneho dedičstva lokality UNESCO – Banskej Štiavnice. Starý zámok v Banskej Štiavnici sa, v sobotu 10.8.2024, opäť stal miestom stretnutia histórie, vedy, umenia a každodenného života. Podujatie prilákalo stovky návštevníkov, ktorí mali možnosť preniesť sa do obdobia renesancie a zažiť jedinečnú atmosféru novovekého vojenského tábora. Bohatý program zahŕňal prezentácie dobového života vo vojenskom tábore so streleckými ukázkami, komentované prehliadky Starého zámku, prednášku o Zlatom veku Banskej Štiavnice a ukážky renesančnej hudby na historických nástrojoch. Atmosféru dotvárali historické tance a šermiarske vystúpenia, ktoré priblížili vojenské taktiky 15. a 16. storočia. Citadela 2024 ponúkla zábavu a vzdelávanie pre všetky vekové kategórie. Pre deti počas celého dňa nechýbali pripravené tvorivé aktivity. Jedným z „vrcholných“ momentov podujatia bola prehliadka Zvonovej veže so zaujímavými informáciami a krásnymi výhľadmi na mesto.

K pravidelnej ponuke múzea počas letnej turistickej sezóny patrí program Dielničiek v Kammerhofe, ktorý bol v roku 2024 opäť obohatený aj o aktivity, ktoré zastrešovali externí lektori. Návštevníci si mohli vyskúšať tradičné techniky výroby ako napr. pečenie chleba, plstenie vlny, výrobu košíkov, ryžovanie zlata, hrnčiarstvo, paličkovanie, smaltovanie a iné.

**Letná ponuka Uhoľnej expozície** Handlová pozostávala z tvorivých dielní. Prázdňinové stredy ponúkli výrobu fotorámika na nezabudnuteľné zážitky - LETO V RÁMIKU. Prázdňinové soboty boli určené pre všetkých návštevníkov, ktorí majú radi dobrodružstvo, neboja sa otestovať svoje schopnosti, odvalu a zručnosti. To všetko zažili návštevníci počas programu „LOVCI POKLADOV.“

Súčasťou sezóny bola ukážka tradičného banického **šachtágu** v Banskom múzeu v prírode, ktorá sa konala v prevedení členov Banskoštiavnického-hodruškého banického spolku. Letnú ponuku obohatil aj **Denný letný tábor SBM**, počas 5 dní v mesiaci august, deti navštívili: Hoplandia, jazdu Štiavnickou Ančou do Hronskej Dúbravy a späť, návštevu hasičskej zbrojnice, výlet do Bojníc – vyhladková veža Čajka a návšteva ZOO Bojnice, návštevu Harmaneckej jaskyne, prechod banským prekopom zo Španej Doliny do lokality Piesky a tvorivé aktivity v Dielničke v Kammerhofe.

20. ročník environmentálneho bazáru v Dielničke v Kammerhofe v Banskej Štiavnici. Podujatie zamerané na redukovanie odpadu, rozvíjanie myšlienky znovupoužívania vecí a recyklácie ale aj na získavanie zaujímavých predmetov do zbierkového fondu múzea. Novinkou boli Deň detí v Kammerhofe, počas ktorého boli 31.5.2024 aktivity z ponuky AHA! Akadémie: zábavné aktivity plné dobrodružstva a učenia a Dielničky: výroba hračiek, ktoré si mohli deti odniesť domov, ale aj Rozprávka o baníkovi... Počas mesiacov júl a august 2024, každú stredu a sobotu o 13:00, sa uskutočnili rozprávkové sprevádzania po expozícii Kammerhof - Baníctvo na Slovensku, ktoré boli primárne pripravené pre rodiny s deťmi. Podujatie prinieslo nevšednú zábavu a spoznanie histórie baníctva netradičnou formou. Letnú turistickú sezónu múzeum zakončilo tradične programom počas **Salamandrových dní**. V roku 2024 ponúкло predstavenie 28. čísla Zborníka Slovenského banského múzea, ktoré sa venuje téme „Baníctvo na Slovensku v rokoch 1918 – 1939“. Okrem toho sme predstavili aj ďalšie zaujímavé publikácie vytvorené v rámci projektu Zelená misia – Slovenské banské múzeum pre klímu. Počas prezentácie sme zablahoželali Ing. Eugenovi Kladivíkovi, CSc. k jeho významnému životnému jubileu a spoločne sme navštívili Otvorený depozitár mineralogickej zbierky v Kammerhofe. V ponuke boli aj podujatia Haraburdy alebo bazár (ne)potrebných vecí – 20. ročník tradičného podujatia s environmentálnou tematikou, Salamander v Kammerhofe – zážitkové predpoludnie pre školákov a rodiny s deťmi – zahrli si banickú štafetu alebo banický kvíz (podujatie pokračovalo aj v termíne do 20.9.2024), Od Terezky do Huty – komentovaná vychádzka po montánnom dedičstve Banskej Štiavnice či 50 rokov Banského múzea v prírode prednáška o histórii budovania Banského múzea v prírode, jeho prevádzke počas 50 rokov fungovania a tiež plánoch pre jeho ďalší rozvoj.

**Jeseň v múzeu** patrila viacerým podujatiam. Návštevníci večerného Nového zámku počas podujatia Dušičky z Nového zámku si vychutnali sviatočný výhľad na prilahlé „dušičkovo“ rozžiarené cintoríny a špeciálny program pripravený pri príležitosti 10. ročníka podujatia pozostávajúceho z chvíľky poézie, tónov spomienok, z prednášky psychologičky a mentorky Renaty Taligovej, ale aj z jesennej výzdoby v podobe výtvarných diel detí a žiakov z MŠ a ZŠ v okrese Banská Štiavnica. K tradičným jesenným podujatiam patrilo podujatie Týždeň vedy a techniky, ktoré sa uskutočnilo 2 expozíciách múzea. Expozícia Kammerhof - Baníctvo na Slovensku: edukačný program, počas ktorého účastníci programu potrebovali mobil s internetom, čítačku QR kódov, dobrú náladu a poriadnu dávku pozornosti. V Uhoľnej expozícii Handlová zaujímavá aktivita Od krompáča po kombajn, priblížila technický vývoj v uhoľnom baníctve. Dôležité informácie poskytla prednáška a praktická ukážka prístrojov. Po nej nasledovala tvorivé aktivity v Ekodielničke.



*Festival Citadela, Starý zámok*



*Bazár Haraburdy, Kammerhof*



*Rozprávka o baníkovi, Kammerhof*



*Dušičky z Nového zámku, Nový zámok*

**Zimné a predvianočné obdobie** bolo v múzeu v roku 2024 spríjemnené **Štjavným vianočným jarmokom**. Jarmok bol organizovaný v nádvorí Kammerhofu. Počas oboch dní jarmoku nechýbala vianočná rodinná hra v expozícii Kammerhof-Baníctvo na Slovensku **TAJOMSTVO VIANOC**, ktorá prepojila zbierky expozície s Vianocami a ich posolstvom. Múzeum vystavilo počas jarmoku unikátny betlehem, ktorý obohatil prehliadku expozície, ale slúžil aj ako pozvánka do Starého zámku, kde bola pripravená výstava Chrámové betlehemy. Súčasťou podujatia boli aj **Vianočné haraburdy**, ktoré ponúkli vianočný sortiment a zamerali sa na osvetu znovu používania a minimalizácie spotreby aj počas Vianoc. Predvianočné obdobie obohatila aj ponuka Ekodielničky, kde v pondelok si vyrábali ľadové vločky, v utorok sa vyučovala maľba na hodváb, v stredu sa pripravovali papierové ozdoby na stromček, vo štvrtok sa vyrábalo krmivo pre vtáčiky a v piatok návštevníkov opantala vôňa pečených medovníčkov. Zamestnanci múzea a ich rodiny sa zapojili do iniciatívy, ktorá už 6 rokov teší seniorov a seniorky na Slovensku: **KOLKO LÁSKY SA ZMESTÍ DO KRABICE OD TOPÁŇOK?** Krabičky s užitočnými maličkosťami a dobrotami boli odovzdané seniorom a seniorkám v Domove MÁRIE.

**SBM si počas roka pripomenulo mnohé významné sviatky a pamätné dni.**

Počas **Svetového dňa mokradí** múzeum v spolupráci s **ŠOP SR CHKO Štiavnické vrchy** pripravilo pre žiakov a študentov prednášku Ing. Jaroslava Vlčka, CSc. na tému: **MOKRADE VO SVETE, V EURÓPE A NA SLOVENSKU**. Účastníci prednášky sa 13.2.2024 dozvedeli viac o význame a o ohrození mokradí a potrebe ich ochrany. Zamestnanci SBM sa zúčastnili brigády v prírodnej rezervácii (PR) Gajdošovo, ktorá je v Správe CHKO Štiavnické vrchy a nachádza v katastrálnom území obce Banský Studenec. Naša pomoc spočívala v odstraňovaní opadavého kra - prútnatca metlovitého (*Sarothamnus scoparius*). V Uhoľnej expozícii Handlová sa 2.2.2024 konala interaktívna hodina a tvorivé dielne v Ekodielničke, ktoré ozrejmili význam mokradí pre prírodu, človeka a život. Uhoľná expozícia Handlová ponúkla pre návštevníkov počas **Svetového dňa vody** hravú formu prednášky a PPT prezentáciu o dôležitosti a význame vody pre planétu a život, či rozprávku o kolobehu vody. V Ekodielničke sa robili pokusy a sadili sa slnečnice a hrach. **Tvorivý zážitkový Deň vody v Galérii J. Kollára**, pod názvom „Veda o vode“, odhalil tajomstvá vody prostredníctvom umenia a vedy. Toto podujatie, bolo určené nielen pre školákov

základných škôl, ale aj pre všetkých, ktorých zaujíma súvislosť medzi vodou a našim kultúrnym dedičstvom. V programe bola aj prehliadka galérie a interaktívne experimenty s vodou.

V spolupráci s Mestom Banská Štiavnica sa pamiatky v správe múzea ponorili počas **Hodiny Zeme** do tmy.

Pri príležitosti **Svetového dňa Zeme** boli pre verejnosť pripravené viaceré aktivity:

- **Zelený výmenník:** podujatie bolo určené všetkým, ktorí si doma budovali „zelené oázy“, alebo n, a to naberali odvahu. VÝMENNÍK (alebo SWAP) bol zameraný na výmenu rastliniek, odrezkov, sadeničiek za nové alebo na posunutie, darovanie izboviek (Kammerhof).
- **Zem baníkov:** interaktívna akcia pre fanúšikov hádaniek a zábavných úloh z baníckej histórie a ekológie.

Medzi tradičné podujatia, ktoré múzeum organizuje, sa radí aj podujatie, ktorého hlavnou myšlienkou je podporiť a popularizovať **Európske dni archeológie**. Pri tejto príležitosti múzeum pripravilo zaujímavú prezentáciu histórie, architektúry a archeologických nálezov Starého zámku pod názvom **S archeológom v Starom zámku**. Program zastrešoval múzejný archeológ.



*Brigáda k Svetovému dňu mokradí, Banský Studenec*



*Štjavnycký vianočný jarmok, Kammerhof*



*Veda o vode, Galéria J. Kollára*



*Deň Zeme, Kammerhof*

**Svetový deň životného prostredia** si múzeum pripomenulo účasťou na podujatí Festival Zeme v Banskej Bystrici. Podujatie sa uskutočnilo 6.6.2024 a múzeum do programu prispelo s aktivitou Hravé určovanie minerálov a možnosťou pre deti zostaviť si aj vlastný vzorkovník minerálov.

V roku 2024 Banskobystrický samosprávny kraj pripravil počas víkendu 21.– 22.9.2024 – **Európsky týždeň mobility**. K výzve sa pripojilo aj Slovenské banské múzeum, ktoré poskytlo zľavy v 2 svojich expozíciách: Galéria J. Kollára a Kammerhof - Baníctvo na Slovensku. Na uplatnenie zľavy stačilo prísť inak, ako osobným autom napr. vlakom, pešo, na bicykli alebo hromadnou dopravou.

Múzeum podporilo aj charitatívnu štedrovečernú večeru, a to pri príležitosti **Medzinárodného dňa ľudskej solidarity**. 20.12.2024 sa múzeum rozhodlo pripojiť k charitatívnej iniciatíve Štedrovečernej večere, ktorú organizoval Banskštiavnický sociálny podnik v spolupráci s Mestom Banská Štiavnica. Táto akcia bola venovaná osamelým ľuďom a sociálne slabším rodinám, aby prežili vianočný večer plný spolupatričnosti, tepla a radosti. Každému účastníkovi večere venovalo múzeum darček – voľnú vstupenku do expozície Starého zámku a na výstavu

Chrámové betlehemy. Pri príležitosti **Dňa Európy 2024** sa múzeum ako ambasádor Európskeho klimatického paktu, prezentovalo na podujatí v Starej tržnici v Bratislave spoločne s iniciatívou Európsky klimatický pakt. Podujatie bolo symbolickou oslavou 70. výročia založenia Európskej únie. Počas tohto podujatia sa formou informačných stánkov tiež prezentovala Európska komisia, Európsky parlament a členské štáty EÚ. Pre návštevníkov boli pripravené workshopy, hry, kvízy a súťaže, ktoré obohatili ich poznatky a zážitok z podujatia.

Pri príležitosti **50. výročia otvorenia podzemnej časti expozície Banského múzea v prírode**, pripravilo Slovenské banské múzeum sériu špeciálnych podujatí: **Od Terezky do Huty** (20.4. a 7.9.2024). Komentovaná vychádzka po montánnom dedičstve začala v areáli Terézia šachty (SBM) na Hornej Rovni, kde účastníci si prehliadli pozostatky povrchového dobývania nerastného bohatstva (tzv. pingy), pri ktorých v neskoršom období bola vybudovaná aj šachta Terézia (305 m). Účastníci sa po lesných cestách presunuli popri Weiden šachte do areálu šachty Ondrej, odkiaľ pokračovali dole dolinou popri šachte Žigmund k ústiu Svätotrojičnej štôlne. Vychádzka bola ukončená v areáli Dolnej Huty. **Záblesky z cesty časom** (3.5.2024). Výstava pri príležitosti 50. výročia prevádzky BMP na 25 tabuliach prezentuje kolekciu 50 fotografií zachytávajúcich históriu BMP (výstavbu, renováciu, významné udalosti, organizované podujatia alebo aj prírodné nešťastia). Fotografie, ktoré zachytávajú dôležité momenty zo života múzea, sú dielom pracovníkov Slovenského banského múzea - autorov: Andreja Eberta, Milana Hocka, Eugena Kladivíka, Ivana Ladzianskeho st. a Františky Rákayovej. **Detský šachtág** (31.5.2024). V spolupráci s Materskou školou, Ul. 1. mája 4, Banská Štiavnica pripravili zamestnanci múzea tradičné banícke podujatie netradičnou formou v podaní Permoníkov z materskej školy. Podujatie sa uskutočnilo 31.5.2024 o 15:00 hod. v priestoroch materskej školy. **Osudy historického kompresoru Pokorný & Wittekind z Grétle** (15.6.2024). Pre všetkých priaznivcov histórie a kultúrneho dedičstva si pripravil jedinečnú prehliadku spojenú s prednáškou Lukáš Patera. Podujatie sa uskutočnilo v sobotu 15.6.2024 o 15:00 hodine v priestoroch Banského múzea v prírode, v kompresorovni pri ústí štôlne Bartolomej. Bol, a to výnimočná príležitosť vidieť zblízka jeden z najzaujímavejších technických exponátov múzea. **Prednáška 50 rokov prevádzky BMP** (8.9.2024). Prednáška o histórii skanzenu v podaní Petra Orčíka.



*Osudy parného kompresora, Banské múzeum v prírode*    *Od Terezky do Huty, montánná vychádzka*

**SBM participovalo na mnohých kultúrnych podujatiach formou spolupráce. V roku 2024 sa medzi takéto podujatia zaradili:** SBM sa aktívne zapojilo do Biologickej olympiády: Poznaj a chráň prírodu svojej vlasti. Náš odborník na minerály a horniny bol súčasťou poroty. Minerály, horniny a geologické lokality na Slovensku. S týmito témami sa museli oboznámiť žiaci, ktorí sa zúčastnili geologickej časti okresného kola biologickej olympiády. Uskutočnila sa vo štvrtok 11.4.2024 v priestoroch Základnej školy Jozefa Kollára. Múzeum bolo jej súčasťou vďaka zastúpeniu nášho zamestnanca Petra Jancsyho, odborného pracovníka geologického fondu múzea.

Nové podujatie LABYRINT – víkend tajomných štiavnických zákutí, organizované v spolupráci so Združením turizmu Banská Štiavnica, sa uskutočnilo v priestoroch Banského múzea v prírode – Pracháreň v sobotu 11.5.2024. Objekty boli sprístupnené s lektorským komentárom prostredníctvom 3 vstupov. Dejiskom 25. ročníka podujatia **Festival peknej hudby** sa stal aj Starý zámok, ktorý v roku 2024 hostil koncert Ivy Bittovej & Antonína Fajta v Lapidáriu zámku v sobotu 27.7.2024 o 19:00 hod. a výstavu Andreja Augustína – Púť od keramiky k obrazom od piatka 26.7.2024 do 31.8.2024. Pri príležitosti Pamätného dňa obetí banských nešťastí múzeum realizovalo v Ekodielničke podujatie Deň bielych ruží. Výrobou papierových ruží na počesť baníkov si účastníci pripomenuli tých baníkov, ktorí prišli o život pri výkone svojej práce. Vyrobené ruže návštevníci mali možnosť odniesť ich k Pamätníku obetiam banských nešťastí v Handlovej počas celého dňa 10.8.2024. Počas Regionálnych osláv **Dňa baníkov 2024 v Handlovej**, v piatok 30.8.2024 a v sobotu 31.8.2024, poskytlo múzeum 50 % zľavu zo základného vstupného pre

dospelé osoby, ktoré navštívili Uhoľnú expozíciu v Handlovej. V ponuke bol aj nový produkt múzea Hravá Handlová určený pre rodiny s deťmi. V piatok, 11.10.2024, sa Helena Galková, odborná zamestnankyňa Slovenského banského múzea, zúčastnila na vyhodnotení celoslovenskej súťaže **Salamander očami detí 2024**. V rámci programu previedla prítomných zaujímavou besedou o permoníkoch. Témou tohto ročníka súťaže bolo, prostredníctvom tvorivosti a fantázie, vziať tvorcov aj divákov do čarovného sveta permoníkov, víl a tajov banských štôlní z celého Slovenska. Súťažiaci mali možnosť stvárať tento magický svet vo výtvarnej alebo literárnej kategórii. V rámci **Utorkového popoludnia** na pôde múzea prednášal historik Daniel Harvan o Imrichovi Tóthovi a jeho mimoriadnom prínose pre banskú medicínu ako aj o jeho zaujímavom živote. Podujatie pripravené v spolupráci o.z. Iniciatíva za živé mesto **Sobota s remeslom** ponúklo možnosť vyrobiť si maľované betlehemske figurky, pohyblivé hračky, či plstené ozdoby. 29.10.2024 sa uskutočnilo v expozícii SBM – Starý zámok **krajské cvičenie hasičských zborov**, ktoré malo preveriť pripravenosť hasičov na prípadný požiar v expozícii. Cvičenie bolo realizované ako reakcia na požiar objektov v lokalite UNESCO v roku 2023. **Festival vlny** sa uskutočnil sa v priestoroch Kammerhofu v Banskej Štiavnici 9. novembra 2024 od 10:00 hod. do 18:00 hod. Zameranie podujatia bolo oslavou renesancie spracovania ovčej vlny na Slovensku a vyzdvihnutie návratu k tradičným remeselným technikám ako pradenie, tkanie, pletenie, farbenie, ktoré sa dnes stávajú súčasťou moderného životného štýlu a trendu "spomalenia" života. Festival predstavil nielen historické korene textilných techník, ale aj ich súčasný význam a nové kontexty. Pre návštevníkov bol pripravený bohatý program, ktorý ponúkol možnosť nielen obdivovať prácu skúsených remeselníkov, ale sa aj aktívne zapojiť do tvorivých dielní. Súčasťou programu boli aj prednášky a ukážky spracovania vlny z historického i súčasného pohľadu. Počas celého podujatia si záujemcovia mohli vyskúšať plstenie vlny, štrikovanie, háčkovanie, pradenie alebo iné textilné techniky pod vedením skúsených lektorov.

V spolupráci so Slovenským skautingom -- 54. zbor Posledného spojenectva Banská Štiavnica, Slovenský skauting, 45. zbor Posledného spojenectva Veľké Zálužie a Banskoštiavnicko-hodruškým baníckym spolkom sa uskutočnilo už deviate sfáranie do štôlne Bartolomej aj s Betlehenským svetlom. **180. výročie narodenia MUDr. Imricha Tótha** „...aby každé (banícke) dieťa malo za klobúk orechov“. Predstavte si miesto, kde zdravie a prosperita spoločnosti neboli len snom, ale vášnivým poslaním jedného človeka. V roku 2024 sa múzeum zapojilo do aktivít pripravených na pripomenutie si 180. výročia narodenia MUDr. Imricha Tótha, banského lekára, ktorý revolučne zmenil životy obyvateľov Banskej Štiavnice a okolia. Jeho príbeh nie je len o liečení chorôb, ale o budovaní zdravšej budúcnosti pre všetkých. Prednáška s tvorivou aktivitou „**Spoznajte čaro orechov**“ nadchla deti aj dospelých. Kto bol Imrich Tóth, aký prínos mal pre banskoštiavnický región, prečo vysádzal orechy. Mnoho zaujímavých informácií sa návštevníci dozvedeli v piatok 3.5. 2024 v Kammerhofe. Prednáška okrem nových poznatkov zanechala u prítomných aj hlbšie porozumenie pre spojenie prírody s kultúrnym dedičstvom, ktoré SBM v Banskej Štiavnici s láskou uchováva a prezentuje. Po prednáške prišla na rad tvorivá aktivita v Dielničke múzea. Vedomosti si účastníci preverili v kvíze, nakreslili ovocie, ktoré by chceli mať voľne dostupné pri svojej škole a vymýšľali super schopnosť orechov v ich rozprávke. Vďaka zverejneniu iniciatívy a sociálnym sieťam, s múzeom nadviazal kontakt vnuk doktora Imricha Tótha, pán Jenő Gál. Začiatkom augusta dokonca navštívil Banskú Štiavnicu. Do Kammerhofu priniesol poster o svojom starom otcovi, ktorý sám vytvoril. Od 15. augusta je **poster (v slovenskom a maďarskom jazyku) vystavený v Karneri Starého zámku**. Jenő Gál si v rámci spolupráce s múzeom pripravil aj **prednášku o živote a práci svojho starého otca**. Odznie 24. septembra 2024 na vedeckej konferencii v Tekovskom múzeu v Leviciach. Vyvrcholením programu podujatí bola **slávnostná výsadba orecha kráľovského v revitalizovanej historickej aleji medzi Piargskou bránou a Prachárňou**, ktorá sa konala 21.11. 2024.



*Aktivity k 180. výročiu narodenia MUDr. Imricha Tótha, Kammerhof a Starý zámok*

Prvú sadenicu orecha kráľovského v revitalizovanej aleji symbolicky zasadili vzácní hostia – vnuk MUDr. Tótha, pán Jenö Gál z Budapešti s rodinou. Do pomoci pri výsadbe sa intenzívne zapojili aj Dobrovoľníci zo Školského internátu pri Strednej odbornej škole služieb a lesníctva a zástupca múzea PhDr. Daniel Harvan.

Ponuka múzea bola v roku 2024 obohatená aj o podujatia realizované v rámci **projektu GREEN MISSION / ZELENÁ MISIA - Slovenské banské múzeum pre klímu**/Budujeme unikátnu platformu pre neformálne vzdelávanie o otázkach zvyšovania povedomia o klimatických zmenách“, spolufinancovaného z Nórskeho finančného mechanizmu 2014 – 2021 a štátneho rozpočtu SR. Projekt zahŕňal niekoľko kľúčových aktivít, vrátane workshopu „Ozveny v tichu“, ktorý kombinoval umenie a ekológiu a uskutočnil sa paralelne v dvoch krajinách, na Slovensku a v Nórsku. Súčasťou bola aj výstava „**Ozveny v tichu**“. Výstava bola realizovaná pod vedením Ota Hudeca a Damiana Vegu. Autorkou kurátorského konceptu výstavy bola Martina Martincová, kurátorka a galerijná pedagogička SSG a architektom výstavy bol Peter Liška. Podujatia ako Deň vody a Deň Zeme ukázali angažovanosť škôl a komunit v procese ekologického vzdelávania. Edukačné materiály budú v ďalších rokoch využívané na vzdelávanie v múzeu. **Medzinárodné kolokvium MÚZEÁ A GALÉRIE 21. STOROČIA SPOLOČNE PROTI HROZBÁM KLIMATICKEJ KRÍZY** poskytlo priestor pre medzinárodný environmentálny dialóg, kde boli predstavené rôzne stratégie a príklady dobrej praxe na zmiernenie dopadov klimatickej krízy. Múzeum zostalo v kontakte s autormi príspevkov, ktoré by mali byť publikované v Zborníku SBM 2026 – zelený zborník múzea. Múzeum v rámci tohto projektu dalo vypracovať štúdiu na úpravy nádvorja Kammerhofu a podľa nej zrealizovalo časť revitalizácie. Zeleň sa vďaka projektu dostala aj do átria Galérie Jozefa Kollára, kde sme vytvorili oddychovú zónu. **Záverečná konferencia projektu** sa konala 11.7.2024. Odprezentované boli výsledky projektu a účastníci konferencie absolvovali prehliadku priestorov so samotnou autorkou projektu obnovy/revitalizácie nádvorí objektu Kammerhof. Prebehla aj komentovaná prezentácia priestoru átria Galérie J. Kollára. Dňa, 10.10. 2024, sa za projekt Zelená misia – Slovenské banské múzeum pre klímu tri členky z tímu v zložení Emília Švecová, Anna Ďuricová a Martina Kminiaková zúčastnili záverečnej konferencie programu „Zmierňovanie a prispôbovanie sa zmene klímy“ (SK-Klíma), ktorá sa konala v Hoteli Bôrik v Bratislave. Podujatie organizovalo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a zúčastnili sa ho aj partneri z Nórskeho kráľovstva: Nórske riaditeľstvo pre vodné zdroje a energetiku, Nórska agentúra životného prostredia a Riaditeľstvo pre civilnú ochranu. Súčasťou programu bolo predstavenie vybraných projektov, ktoré prispievajú k zlepšeniu klímy, vrátane obnovy mokradí, zvyšovania povedomia na školách a uplatňovania inovatívnych ekologických riešení.



*Záverečná konferencia projektu GREEN MISSION / ZELENÁ MISIA, Kammerhof*

Podujatia v roku 2024				
	Názov podujatia	Termín konania	Miesto konania	Návštevnosť
1.	Prázdninové Zimné Dielničky	3. - 4.január	Kammerhof - Dielnička	73
2.	Svetový deň mokradí	2. február	Uhoľná expozícia Handlová	0
3.	Svetový deň mokradí	13. február	Kammerhof - Enviroučebňa	80
4.	Jarné prázdniny v múzeu	21. - 23.február 28. - 29.február 2. marec 6. - 9. marec	Kammerhof - Dielnička	258
5.	Svetový deň vody	18. - 22. marec	Uhoľná expozícia Handlová	47
6.	Svetový deň vody – VEDA O VODO	20. marec	Galéria J. Kollára	92
7.	Veľkonočné tvorenie v Ekodielničke	18. - 28. marec	Uhoľná expozícia Handlová	35
8.	Veľká noc v Dielničke	22. - 23. marec	Kammerhof - Dielnička	38
9.	Od Terezky do Huty	20. apríl 7. september	Horná Roveň-Dolná Huta	25
10.	Deň Zeme – Zem baníkov	22. - 23.apríl	Kammerhof	114
11.	Spoznaj čaro orechov	3. máj	Kammerhof	40
12.	Deň Európy	9. máj	Bratislava	vstup voľný
13.	LABYRINT – víkend tajomných štiavnických zákutí	11. máj	BMP-Pracháreň	15
14.	Noc múzeí a galérií 2024	18. máj	BMP, SZ, Uhoľná expozícia Handlová	396
15.	Deň detí v Kammerhofe	31. máj	Kammerhof	142
16.	Detský šachtág	31. máj	MŠ 1. mája 4	40
15.	Festival Zeme	6. jún	Banská Bystrica – Mestský park	487
17.	OpenAir predajná výstava minerálov, 3. ročník	14. - 15.jún	Banská Bystrica – Námestie SNP	vstup voľný
18.	Osudy historického kompresora	15. jún	BMP	16
19.	Európske dni archeológie – S archeológom v Starom zámku	16. jún	Starý zámok	21
20.	Medzinárodné kolokvium: Múzeá a galérie 21. storočia spoločne proti hrozbám klimateckej krízy	26. - 27.jún	Starý zámok	138
21.	Letné tvorivé dielne v Ekodielničke	júl - august	Uhoľná expozícia Handlová	22
22.	Prázdninové stredy – Leto v rámci	júl - august	Uhoľná expozícia Handlová	95
23.	Prázdninové soboty – LOVCI POKLADOV	júl - august	Uhoľná expozícia Handlová	122
24.	Záverečná konferencia projektu Zelená misia	11. júl	Kammerhof, Galéria J. Kollára	91
25.	Letné dielne – Prázdninový kumšt remesla	4. - 5. júl, 12. - 13.júl, 16. - 20.júl, 30. - 31.júl, 1. -2. august, 13. - 17.august	Kammerhof-Dielnička	1 224

Podujatia v roku 2024				
	Názov podujatia	Termín konania	Miesto konania	Návštevnosť
26.	Festival peknej hudby	26. -27.júl	Starý zámok	vstup voľný + predaj lístkov FPH
27.	Komentované prehliadky Starého zámku s renesančnou sprievodkyňou	Júl -jaugust	Starý zámok	625
28.	Otvorenie Otvoreného depozitára Geologickej zbierky SBM	1. august	Kammerhof	35
29.	Deň bielych ruží 2024	10. august	Uhoľná expozícia Handlová	16
30.	Citadela 2024	10. august	Starý zámok	454
31.	V priestoroch Banského múzea v prírode sa uskutočnila ukážka tradičného baníckeho Šachtágu v prevedení Banskoštiavnického-Hodrušského baníckeho spolku	24. august	Banské múzeum v prírode	30
32.	Haraburdy alebo bazár (ne)potrebných vecí	21. - 24.august, 27. august - 31.august, 3. - 7.september	Kammerhof - Dielnička	cca 1 100 (vstup voľný)
33.	80. výročie SNP	29. august	Uhoľná expozícia Handlová	8
34.	RODB 2024	30. - 31.august	Uhoľná expozícia Handlová	70
35.	Salamander v múzeu	3. - 8. september	Kammerhof Banské múzeum v prírode, Horná Roveň-Dolná Huta	214
36.	Svätá omša na zámku	12. september	Starý zámok	vstup voľný
37.	Európsky týždeň mobility	21. - 22.september	Kammerhof, Galéria J. Kollára	4
38.	Utorkové popoludnie	15. október	Kammerhof- Enviroučebňa	26
39.	Sobota s remeslom	26. október	Kammerhof - Dielnička	82
40.	Dušičky z Nového zámku	2. november	Nový zámok	172
41.	Festival vlny 2024	9. november	Kammerhof	64
42.	Týždeň vedy a techniky	11. - 16.november 11. - 15.november	Kammerhof Uhoľná expozícia Handlová	247
43.	Predvianočné tvorenie	2.-13.december	Uhoľná expozícia Handlová	31
44.	Šťjavnycký vjanočný jarmok	6. - 7.december	Kammerhof	cca 2 500 (vstup voľný)
45.	Tajomstvo Vianoc – vianočná hra v Kammerhofe	december	Kammerhof	142
46.	Bartolomejské farnosť s betlehemským svetlom	22. december	Banské múzeum v prírode	25

## PUBLIKÁCIE SBM

**Zborník SBM 1/2024.** Monotematické číslo 1/2024 venované téme: Vývoj banskej činnosti počas 1. ČSR. Zborník bol vydaný a prezentovaný verejnosti počas Salamandrových dní 2024 v Kammerhofe. **Múzeá a galérie 21. storočia spoločne proti hrozbám klimateckej krízy.** Sumár príspevkov z Medzinárodného kolokvia.

### 3.1.5 ODBORNÁ METODICKÁ ČINNOSŤ

#### 3.1.5.1 KONZULTAČNÁ ČINNOSŤ

Konzultačná činnosť v roku 2024		
Riešiteľ	Žiadateľ	Téma
Mgr. H. Galková	S. Cúthová	Zvykoslovné predmety
Mgr. H. Galková	R. Drevo	Betlehemy
PhDr. D. Harvan	T. Haviar	Solivar
PhDr. D. Harvan	P. Chytil	Hodiny vo veži Starého zámku
PhDr. D. Harvan	p. Glocko	Zlatník Libay
PhDr. D. Harvan	J. Viazanička	Podklady ku výstave fotografií
PhDr. D. Harvan	L. Nagyová	Mapa osobností Banskej Štiavnice
PhDr. D. Harvan	J. Gál	Osobnosť I. Tóth
PhDr. D. Harvan	p. Slovák	Boží hrob vo fľaši
PhDr. D. Harvan	Ľ. Blašková	Výstava PLETA Starý zámok
PhDr. D. Harvan	P. Mičko	Štátne banské riaditeľstvo v B. Štiavni
Mgr. P. Jancsy	J. Jahn	Geologické zbierky SBM z územia katastra Sklených Teplíc
Mgr. G. Marková	P. Farbaky	Anton Schmidt - slávobrány
Mgr. G. Marková	S. Sárkady	Banskoštiavický salamander
Mgr. G. Marková	J. Korekáč	Glanzenberg v Banskej Štiavni
Mgr. G. Marková	A. Tóth	Kammerhof v Banskej Štiavni, zbierkové predmety
Mgr. G. Marková	B. Němec	Historické zápalné zbrane
Mgr. G. Marková	Klub slovenských turistov	Turistika v Banskej Štiavni
Mgr. G. Marková	M. Ľupták	Veduty Banskej Štiavnice
Mgr. G. Marková	K. Terao Vošková	Kalvária v Banskej Štiavni
Mgr. G. Marková	OOOCR Banská Štiavnica	Turistika v Banskej Štiavni
Mgr. G. Marková	E. Rutšeková	Veduta Banskej Štiavnice – Zlatá kniha banícka
Mgr. A. Matejková. PhD.	E. Benická	Údaje o zbierkových predmetoch – zbierka Umelecká história
Mgr. A. Matejková. PhD.	M. Golemová	Údaje o zbierkových predmetoch – zbierka Umelecká história
Mgr. A. Matejková. PhD.	Z. Molnár	Majster MS – údaje o zbierkových predmetoch
Mgr. A. Matejková. PhD.	D. Haas Kianička	Zberateľstvo - numizmatika
Mgr. A. Matejková. PhD.	M. Bobová	Historické knižnice v Banskej Štiavni
Mgr. A. Matejková. PhD.	Š. Kocka	Údaje o zbierkových predmetoch – zbierka Umelecká história
Mgr. A. Matejková. PhD.	M. Janšto	Údaje o zbierkových predmetoch – zbierka Umelecká história

### 3.1.5.2 EDUKAČNÁ ČINNOSŤ

Múzeum od roku 1998 prostredníctvom projektu Škola v múzeu realizuje edukačné aktivity v expozíciách a učebniach Slovenského banského múzea (v remeselnej Dielničke v Kammerhofe, Ekodielničke v expozícii v Handlovej a v Enviroučebni v Kammerhofe).

**Novinkou roka 2024** bolo, že na inovácii a tvorbe edukačných programov múzea pracoval už Múzejný pedagóg múzea. V septembri 2024 bol učiteľom, žiakom a verejnosti predstavený online katalóg s ponukou vzdelávacích aktivít v expozíciách SBM, a to pod názvom Múzeum pre malých aj veľkých. Katalóg obsahuje: podrobný popis aktivít aj s informáciami o expozíciách múzea, prehľadné a interaktívne rozhranie, ktoré umožňuje jednoduchú orientáciu medzi aktivitami, preklikávacie ikony, vďaka ktorým sa z popisu aktivít dá rýchlo dostať k informáciám o vhodnosti pre jednotlivé ročníky, k cenníku alebo naspäť na obsah, priamym kliknutím sa zobrazia kontaktné informácie alebo konkrétne sekcie webovej stránky múzea. Ponuku obohatili aj nové produkty múzea zamerané na environmentálnu výchovu pod názvom Enviropopoluška, Ekodomino, Terra Banensium-Krajina príležitostí, Voda nad zlato, Záhrada v strede mesta alebo Rozprávka o baníkovi, Hádaj, čo to je?, Mineralógia od A po Z, Banická štafeta, Test pozornosti návštevníka a Zašifrovaný depozitár, ktorý je v ponuke v dvoch variantoch, a to podľa veku návštevníkov. Inováciou a aktualizáciou prešli všetky pracovné listy pod názvom Hravé múzeum a múzeum pristúpilo k vytvoreniu produktu aj pre expozíciu Uhoľná expozícia Handlová. V expozícii Kammerhof – Baníctvo na Slovensku vznikla nová interaktívna hra s názvom Osobnosti vedy a techniky s využitím QR kódov.

V spolupráci s o.z. Iniciatíva za živé mesto bola v roku 2024 uvedená **aplikácia Krajina baníkov** pre expozíciu Baníctvo na Slovensku. Projekt bol financovaný zo zdrojov Zeleného vzdelávacieho fondu. Vďaka nej si deti, rodiny, učitelia aj všetci záujemcovia môžu prejsť bohatú históriu baníctva na Slovensku a prostredníctvom tabletov si overiť a doplniť svoje vedomosti o ďalšie informácie.

Vzdelávacie aktivity **v Kammerhofe** - ryžovanie zlata absolvovalo 893 detí a rodičov, program Hráme sa na remeselníkov v Dielničke v Kammerhofe absolvovalo 3 493 návštevníkov. Ekodielničku v Uhoľnej expozícii Handlová navštívilo 475 návštevníkov. V roku 2024 navštívilo Letné tvorivé dielne v Dielničke v Kammerhofe 1 231 návštevníkov.

Aktivity projektu Škola v múzeu v roku 2024			
	Názov aktivity	Miesto konania	Návštevnosť
1.	Hráme sa na remeselníkov	Kammerhof - Dielnička	3 493
2.	Kammerhof - Baníctvo na Slovensku, ryžovanie zlata	Kammerhof	893
3.	Ekodielnička, Handlová	Uhoľná expozícia Handlová	475
4.	Aktivity v expozícii Kammerhof	Kammerhof	1 231
5.	Aktivity so školami v Galérii J. Kollára	Galéria J. Kollára	139

Prehľad návštevnosti na podujatiach Školy v múzeu – Hráme sa na remeselníkov								
ROK	Materské školy	Základné školy	Stredné školy	Vysoké školy	Verejnosť	Letný tábor v múzeu	Letná škola v múzeu	Spolu
2008	438	900		143	277	14	333	2 105
2009	549	870		34	284	13	433	2 183
2010	636	1 025		25	117	14	266	2 192
2011	703	1 136	63	50	121	26	414	2 508
2012	804	1 264		17	220	14	369	2 688
2013	802	1 444	3	53	283	13	459	3 057
2014	732	1 345	17	32	297	12	588	3 023
2015	871	1 017	56	26	447	-	863	3 368

Prehľad návštevnosti na podujatiach Školy v múzeu – Hráme sa na remeselníkov								
<b>2016</b>	855	1 279	75	0	459	-	1 211	3 987
<b>2017</b>	782	1 025	90	28	526	-	1 440	4 091
<b>2018</b>	769	697	56	2	432	-	1 503	3 736
<b>2019</b>	849	1 080	48	0	619	-	1 840	4 713
<b>2020</b>	241	252	0	0	419	-	1 194	2 160
<b>2021</b>	137	487	0	0	998	-	998	1 672
<b>2022</b>	636	1 122	0	0	1 275	-	1 082	3 500
<b>2023</b>	815	673	0	0	1 523	-	1 155	3 234
<b>2024</b>	865	622	40	0	1 552	-	1 224	3 493

Aktivity Školy v múzeu v Dielničke v Kammerhofe mohli opäť pokračovať bez obmedzení. Návštevníkmi boli deti hlavne z miestnych materských škôl a žiaci základných škôl z celého Slovenska a v rámci programov ERAZMUS. Tvorivé dielne počas jarných a letných prázdnin uspokojili mnohých pravidelných i nových záujemcov – rodiny s deťmi, účastníkov letných táborov, návštevníkov mesta i seniorov.

SBM začalo iniciatívu v rozširovaní spolupráce v oblasti vzdelávacích procesov. Dňa 11.9.2024 sa uskutočnilo pracovné stretnutie zástupcov SBM a zástupcov Katolíckej spojenej školy sv. Františka Assiského v Banskej Štiavnici. Na stretnutí bola dohodnutá spolupráca na duálnom vzdelávaní v odbore programátorstvo, ktoré má v múzejných podmienkach veľký potenciál. Dňa 6.10.2024 sa stretli zástupcovia SBM so zamestnankyňami Regionálneho centra kariéry BBSK v Žiari nad Hronom, ktoré ich oboznámili s podmienkami a náležitosťami, nevyhnutnými pre zaradenie SBM ako zamestnávateľa do systému duálneho vzdelávania. Následne SBM, dňa 25.10.2024, odoslalo žiadosť o takéto zaradenie Republikovej únii zamestnávateľov (RÚZ), ktorá je príslušným orgánom na jej posudzovanie. Dňa 28.10.2024 bola žiadosť vyhodnotená ako formálne správna a SBM bolo zo strany RÚZ oboznámené, že je zaradené do procesu posudzovania. Následne prebehlo osobné posúdenie podmienok pre duálne vzdelávanie povereným zamestnancom RÚZ v priestoroch múzea vyčlenených na duálne vzdelávanie. V roku 2025 sa očakáva pridelenie Osvedčenia o spôsobilosti zamestnávateľa.

Múzeum sa aj počas roka 2024 zúčastňovalo na stretnutiach dobrovoľníckej skupiny, nad ktorou má záštitu mesto Banská Štiavnica.



Tvorivé dielne v Dielničke, Kammerhof



Tvorivé dielne v Ekodielničke, Uhoľná expozícia Handlová

### 3.1.6 VEDECKOVÝSKUMNÁ ČINNOSŤ

#### 3.1.6.1 VÝSKUMNÉ ÚLOHY SBM V ROKU 2024

Názov úlohy	Riešitelia	Výstup
Program transformácie starých banských diel na objekty cestovného ruchu.	Mgr. H. Galková PhDr. D. Harvan Ing. L. Lužina Mgr. Peter Orčík PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Údržba areálu šachty Weiden (tzv. veľká pinga). Rekultivácia – kosenie, vyčistenie od náletových drevín a smetí. Úprava šachty Terézia – čistenie chodníka a menších náletov.
Transformácia uhoľného baníctva v regióne Horná Nitra: Identita baníka v čase.	Mgr. H. Galková PhDr. D. Harvan Ing. L. Lužina	GALKOVÁ, Helena. K začínajúcemu etnologickému výskumu transformácie uhoľného baníctva na Hornej Nitre v lokalite Handlová, 16 NS, rkp. JANCSY, Peter. - SENČEK, Richard R. Bázická analýza muzeálií v geologickej zbierke Slovenského banského múzea v kontexte so zmenami v prístupe k fosílnym palivám. 5 NS, rkp. SENČEK, Richard R. Handlovský banský priemyselný areál a jeho potencionálne využitie v kontexte so súčasným útlmom hnedouhoľného baníctva na Slovensku. 20,5 NS, rkp.

Názov úlohy	Riešitelia	Výstup
Zbierky fondu banskej techniky súvisiace s hnedouhoľným baníctvom na Slovensku.	Mgr. I. Kubalová Ing. L. Lužina	Kolekcia zbierok súvisiacich v uhoľnom baníctvom vo fonde banskej techniky Slovenského banského múzea, Zborník SBM 2025, rkp.
Polymetalická mineralizácia späť s neogénnym vulkanizmom na lokalite Horné Hámre.	Mgr. I. Kubalová Mgr. Š. Ferenc, PhD.	História baníctva v okolí Horných Hámrov (stredné Slovensko), Zborník SBM 2025, rkp.
Hornouhorské bane ako významná železorná základňa stredoeurópskych železiarní: dejiny železorného závodu Máriahuta v majetku Tŕineckých železiarní v rokoch 1882-1945.	Mgr. L. Patera	Založenie a výstavb, a železorného banského závodu Těšínskej komory v Máriahute v 80. rokoch 19. storočia. In Z minulosti Spiša, 2025, rkp.
Vývoj banskej techniky a technológií v banskom závode Máriahuta v rokoch 1882 – 1918.	Mgr. L. Patera	Vývoj banskej techniky v železornom banskom závode Máriahuta v rokoch 1882–1914. In Spiš – Vlastivedný zborník, 2025, rkp.
Transformácia regiónu Horná Nitra a ukončenie ťažby hnedého uhlia – Identita baníka v čase.	Mgr. H. Galková	Význam činnosti Handlovského banického spolku pri udržiavaní tradícií, identity a banického dedičstva v Handlovej, Zborník SBM 2025, rkp.
Banícke sviatkovanie, každodennosť, potomkovia baníkov v období po roku 1989.	Mgr. H. Galková	Príklady úspešnej spolupráce Slovenského banského múzea a výrobcov/Majstrov ľudovej umeleckej výroby. Zborník z konferencie Etnológ a múzeum 2024, v tlači
Banícka tradícia výroby betlehemov v banskoštiavnickom okolí.	Mgr. H. Galková	článok: GALKOVÁ, Helena. Banícka tradícia výroby betlehemov v banskoštiavnickom okolí. In: Montanrevue, roč. XVII., č.4/2024
Dejiny knižnej kultúry: dejiny knižníc v Banskej Štiavnici – významnej lokalite UNESCO	Mgr. A. Matejková, PhD.	MATEJKOVÁ Adriana Odborná geologická, mineralogická, banícka a hutnícka literatúra v banskoštiavnických knižniciach v 16.-20. storočí. 19 s. + foto. Účasť na medzinárodnom seminári – 114. ročník (1910-2024) – Hornický seminár, Národní technické museum, Praha, 5.12.2024.
Banskoštiavnické cechy (dejiny remesiel a obchodu v Banskej Štiavnici)	Mgr. A. Matejková, PhD.	MATEJKOVÁ, Adriana. Zlatý vek Banskej Štiavnice v období renesancie; 18 s. + foto, podujatie Citadela 10.8.2024: minifestival o fenoménoch histórie, vedy, umenia a každodennosti, Slovenské banské múzeum – Starý zámok, 10.8.2024.
Zrod Likierskych železiarní: 140 rokov od spustenia prvej koksovej vysokej pece v Uhorsku.	Mgr. L. Patera	Zrod Likierskych železiarní: 140 rokov od spustenia prvej koksovej vysokej pece v Uhorsku. Historická revue, roč. 35, č. 7/2024, s. 38–43.
Správa o náleze (oporného) múru na zadnom nádvorí Berggerichtu.	Mgr. T. Macko	Správa o náleze (oporného) múru na zadnom nádvorí Berggerichtu, Zborník SBM 2025, rkp.
Správa o náleze historického banského diela na zadnom nádvorí Berggerichtu.	Mgr. T. Macko	Správa o náleze historického banského diela na zadnom nádvorí Berggerichtu, Zborník SBM 2025, rkp.
Založenie a budovanie zbierkového fondu bývalého Mestského múzea a Okresného vlastivedného múzea	Mgr. A. Matejková, PhD.	Založenie a budovanie zbierkového fondu bývalého Mestského múzea a Okresného vlastivedného múzea v Banskej Štiavnici

Názov úlohy	Riešitelia	Výstup
v Banskej Štiavnici predchodcov Slovenského banského múzea v rokoch 1900-1964.		predchodcov Slovenského banského múzea v rokoch 1900 - 1964. Zborník SBM 2025, rkp.
Banské lokality na Slovensku.	Ing. L. Lužina PhDr. D. Harvan Mgr. P. Orčík Mgr. I. Kubalová Mgr. T. Macko	Služobné cesty - fotodokumentácie závodov

### 3.1.6.2 PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ PRACOVNÍKOV MÚZEA V ROKU 2024

#### ZBORNÍK SBM

**HARVAN, Daniel (ed.).** Zborník Slovenského banského múzea 28. Banská Štiavnica : Slovenské banské múzeum, 2024. 304 s. ISBN 978-80-85579-68-0. EAN 9788085579680. Náklad 150 ks.

#### MONOGRAFIE, PUBLIKÁCIE

**HARVAN, Daniel.** Vitajte, pán prezident! : K stému výročiu návštevy T. G. Masaryka v Banskej Štiavnici. Banská Bystrica : Amtheon, s. r. o., 2024, 142 s. ISBN 978-80-89880-10-2.

#### ŠTÚDIE, KAPITOLY, ČLÁNKY V INOM DIELE (KOLEKTÍVNA MONOGRAFIA, VEDECKÝ ČASOPIS, VEDECKÝ ZBORNÍK)

**GALKOVÁ, Helena – HARVAN, Daniel – SENČEK, R. Richard.** Ethics and problems of museumisation in the current montane environment using examples from the slovak republic. in kavanagh, jen – miles, ellie – west, rosamund lily with cordner, susanna (eds.). ethics of contemporary collecting. abingdon; new york : routledge, 2024, s. 213 – 221. isbn 978-1-03-245698-0.

**GALKOVÁ, Helena.** Havária na tajchoch Veľká Vodárenská a Klinger (február 1977). In Etnologické rozpravy, vol. 31, no.1, pp. 29-34. 2729-9759. DOI: <https://doi.org/10.31577/EtnoRozpra.2024.31.1.03>

**GALKOVÁ, HELENA.** Príklady úspešnej spolupráce slovenského banského múzea a výrobcov/majstrov ľudovej umeleckej výroby. zborník z konferencie etnológ a múzeum, v tlači.

**HARVAN, Daniel.** Integrácia úradníckeho aparátu štátneho banského riaditeľstva v banskej štiavnici do československej republiky, 1919 – 1921. in szeghy-gayer, veronika (ed.). verejní zamestnanci v meniacich sa režimoch v prvej polovici 20. storočia. Košice : spoločenskovedný ústav cspv sav, v. v. i., 2024, s. 56 – 80. isbn 978-80-89524-95-2.

**HARVAN, Daniel.** Reflexia hospodárskych dejín slovenska medzivojnového obdobia (1918 – 1939) z pohľadu slovenskej a českej historiografie. in harvan, daniel (ed.). zborník slovenského banského múzea 28. banská štiavnica : slovenské banské múzeum, 2024, s. 13 – 74. isbn 978-80-85579-68-0. ean 9788085579680.

**HARVAN, Daniel.** Štátne banské riaditeľstvo v Banskej Štiavnici v období vzniku Československa. In Acta historica Neosoliensia. Tomus XXVII. 2024, Vol. 1. Banská Bystrica : Belianum, 2024, s. 97 – 131. ISSN 1336-9148.

**HARVAN, Daniel.** Politický systém a režim na Slovensku v létech 1939 – 1945 na stránkách regionální tlače v okrese Banská Štiavnica. In ŠÍPOŠ, Dominik – NYKODÝM, David – ZÁKOSTELNOVÁ, Kristýna – BOLEHOVSKÝ, Jan a kol. (eds.). České, slovenské a československé dějiny 20. století. XIX. 2024. Hradec Králové : FF UHK, 2024, s. 117 – 129. ISBN 978-80-7435-936-1.

**HARVAN, Daniel.** ...aby každé dieťa malo za klobúk orechov... Pocta MUDr. Imrichovi Tóthovi. In BARTUNEK, Anton – SENČEK, Richard R. (eds.). Zborník prednášok z 28. sympózia z dejín farmácie konaného pri príležitosti 360. výročia založenia lekárne K čiernemu orlu v Leviciach. Banská Bystrica – Levice : Amtheon, s. r. o.; Tekovské múzeum v Leviciach; Slovenská historická spoločnosť, 2024, s. 90 – 159. ISBN 978-80-89880-11-9. EAN: 9788089880119.

**HARVAN, Daniel.** Pred sto rokmi sme v obci víтали prezidenta Masaryka. In Klopačka. roč. XXII., č. 1/2024, s. 3 – 4.

**HARVAN, Daniel.** Banskoštiavnický banký lekár MUDr. Imrich Tóth (27. 2. 1844 – 27. 1. 1928). In Slovenský lekárnik. roč. IX., č. 2/2024, s. 14 – 21. ISSN 2453-8973.

**HARVAN, Daniel.** Poveternostné delo zo Starého zámku v Banskej Štiavnici. In Múzeum, roč. LXX, č. 4/2024, s. 33 – 35. ISSN 0027-5263.

**HARVAN, Daniel – ORČÍK, Peter.** Banské múzeum v prírode – jubilujúca expozícia Slovenského banského múzea v

Banskej Štiavnici. In *Montanrevue*, 2024, roč. XVII., č. 1, str. 21 – 23. ISSN 1337-9682.

**HARVAN, Daniel – VESELÝ, Michal.** Od roku 2023 má Hodruša pamätník obetí banských nešťastí. In *Montanrevue*, 2024, roč. XVII., č. 3, str. 22 – 23. ISSN 1337-9682.

**HARVAN, Daniel.** Eugen Kladvík a jeho miesto vo výskume dejín baníctva na Slovensku (K 85. narodeninám Ing. Eugena Kladvíka, CSc.). In HARVAN, Daniel (ed.). *Zborník Slovenského banského múzea 28.* Banská Štiavnica : Slovenské banské múzeum, 2024, s. 95 – 96. ISBN 978-80-85579-68-0. EAN 9788085579680.

**HARVAN, Daniel.** PhDr. Jozef Labuda, CSc. 70-ročný. In *Múzeum*, roč. LXX, č. 4/2024, s. 64 – 65. ISSN 0027-5263.

**HARVAN, Daniel.** Výberová bibliografia prác Ing. Eugena Kladvíka, CSc. za roky 2010 – 2023. In HARVAN, Daniel (ed.). *Zborník Slovenského banského múzea 28.* Banská Štiavnica : Slovenské banské múzeum, 2024, s. 297 – 301. ISBN 978-80-85579-68-0. EAN 9788085579680.

**PATERA, Lukáš.** Vývoj železiarskeho priemyslu v spišsko-gemerskej banskej oblasti v rokoch 1867–1914. In *Historický časopis*, roč. 72, č. 1, 2024, s. 49–79. ISSN 0018-2575. DOI: <https://doi.org/10.31577/histcaso.2024.72.1.3>

**PATERA, Lukáš.** Exportné siete vývozu železnej rudy zo spišsko-gemerskej banskej oblasti do stredoeurópskych železiarní v rokoch 1867–1914. In *Česko-slovenská historická ročenka*, roč. 26, č. 1, 2024, s. 11–30. ISSN 1214-8334.

**PATERA, Lukáš.** Montánne podnikanie Sárkányovej železiarne Concordia v okolí Štítnika pred prvou svetovou vojnou. In *Zborník Gemersko-malohontského múzea*, roč. 20, Rimavská Sobota 2024, s. 198–207. ISBN 978-80-85134-75-9.

**PATERA, Lukáš.** Podnikanie pruských železiarskych spoločností v spišsko-gemerskej banskej oblasti a export železných rúd do hornosliezskych železiarní (1890–1914). In *Historica. Revue pro historii a příbuzné vědy*, roč. 15, č. 1/2024, s. 81–100. ISSN 2695–060X. DOI – 10.15452/Historica.2024.15.0005

**SENČEK, Richard R.** Z chodníka do supermarketu. In BARTUNEK, Anton – SENČEK, Richard R. *Zborník prednášok z 28. sympózia z dejín farmácie konaného pri príležitosti 360. Výročia založenia lekárne k Čiernemu orlu v Leviciach dňa 24. Septembra 2024 v Tekovskom múzeu v Leviciach.* Banská Bystrica - Levice : Amtheon, s. r. o. v spolupráci s Tekovským múzeom v Leviciach. 2024, 284 s. ISBN 978-80-89880-11-9.

#### POPULARIZAČNÉ ČLÁNKY V TLAČENÝCH MÉDIÁCH

**GALKOVÁ, Helena.** Banícka tradícia výroby betlehemov v banskoštiavnickom okolí. In: *Montanrevue*, roč. XVII., č. 4/december 2024, s. 22–23.

**HARVAN, Daniel.** Čo je nové v zbierke múzea? In *Štiavnické noviny*, 2024, r. XXXV., č. 3, s. 10. ISSN 1337-8023.

**HARVAN, Daniel.** Udalosť z 18. marca 2023 ako motív tradičného ľudového umenia. In *Štiavnické noviny*, 2024, r. XXXV., č. 6, s. 10. ISSN 1337-8023.

**HARVAN, Daniel.** Areál šachty Terézia. In *Štiavnické noviny*, 2024, r. XXXV., č. 7, s. 10. ISSN 1337-8023.

**HARVAN, Daniel.** „...aby každé (banícke) dieťa malo za klobúk orechov“. Pocta MUDr. Imrichovi Tóthovi. In *Štiavnické noviny*, 2024, r. XXXV., č. 8, s. 9. ISSN 1337-8023.

**HARVAN, Daniel.** Záujemcom o históriu: predstavenie monografie Vitajte, pán prezident : K stému výročiu návštevy T. G. Masaryka v Banskej Štiavnici. In *Štiavnické noviny*, 2024, r. XXXV., č. 10, s. 11. ISSN 1337-8023.

**HARVAN, Daniel.** Veľvyslanec Českej republiky na Slovensku JUDr. Rudolf Jindrák navštívil Banskú Štiavnicu. In *Štiavnické noviny*, 2024, r. XXXV., č. 13, s. 9. ISSN 1337-8023.

**HARVAN, Daniel.** Banskú Štiavnicu a Slovenské banské múzeum navštívil vnuk MUDr. Imricha Tótha. In *Štiavnické noviny*, 2024, r. XXXV., č. 18, s. 8. ISSN 1337-8023.

**HARVAN, Daniel.** Kovoľesk, s. r. o. In *Štiavnické noviny*, 2024, r. XXXV., č. 20, s. 9. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Zo zhorenej strechy sú takéto medailóny! In *Nový čas*, 2024, 14.3.2024, s. 12 alebo <https://www.cas.sk/clanok/2906921/poziar-v-banskej-stiavnici-znicil-aj-muzeum-zo-zhorenej-strechy-vznikli-vzacne-artefakty/2/>

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Medený medailón z Berggerichtu v limitovanej edícii. In *Štiavnické noviny*, 2024, r. XXXV., č. 6, s. 10. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Výstava Ozveny v tichu. In *Štiavnické noviny*, 2024, r. XXXV., č. 7, s. 8. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Berggericht – požiar odkryl zaujímavú časť histórie. In *Štiavnické noviny*, 2024, r. XXXV., č. 7, s. 8. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Deň Zeme v Slovenskom banskom múzeu ponúkne edukatívnu zábavu aj burzu rastlín. In *Štiavnické noviny*, 2024, r. XXXV., č. 8, s. 8. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Od Terezky do Huty. In *Štiavnické noviny*, 2024, r. XXXV., č. 8, s. 9. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Záblesky z cesty časom – 50 rokov Banského múzea v prírode. In *Štiavnické noviny*, 2024,

r. XXXV., č. 9, s. 10. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Otvorenie výstavy Záblesky z cesty časom – 50 rokov Banského múzea v prírode. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 10, s. 9. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Noc múzeí a galérií 2024 v SBM. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 10, s. 10. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Prednáška s tvorivou aktivitou Spoznajte čaro orechov nadchla deti aj dospelých. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 10, s. 12. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** S archeológom v Starom zámku. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 12, s. 8. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Detský šachtág. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 12, s. 9. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Pozvánka – Medzinárodné kolokvium. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 12, s. 9. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Vernisáž výstavy – Jaroslav Augusta. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 12, s. 10. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Pozvánka na exkluzívnu prehliadku s prednáškou Osudy historického kompresora. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 12, s. 11. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Fénix – Kultúrna pamiatka roka. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 12, s. 11. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Slovenské banské múzeum úspešne zakončilo projekt Zelená misia – Slovenské banské múzeum pre klímu. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 14, s. 8. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Bartolomejský šachtág: Oslava baníckych tradícií v Banskej Štiavnici. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 15, s. 7. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Citadela 2024 oživila históriu na Starom zámku. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 15, s. 12. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Od Terezky do huty. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 16, s. 10. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Prezentácia nových publikácií múzea. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 16, s. 12. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Banské múzeum v prírode v Banskej Štiavnici oslavuje 50. výročie odkryvania baníckej histórie. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 18, s. 7. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Bohatá ponuka výstav v Galérii Jozefa Kollára. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 18, s. 12. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Dušičky z Nového zámku. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 20, s. 8. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Pozvánka na podujatie. Sobota s remeslom. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 20, s. 8. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Týždeň vedy a techniky 2024 v Kammerhofe. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 21, s. 8. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Festival vlny v Kammerhofe v Banskej Štiavnici. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 21, s. 12. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Pozvánka na výstavu: Farebné vízie Edmunda Gwerka. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 22, s. 1. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Štjavnický vianočný jarmok privíta návštevníkov už po devätnásty raz. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 23, s. 7. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Štjavnický vianočný jarmok - Program. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 23, s. 7. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Návštevnosť Banského múzea v prírode prekonala čísla z minulého roka!. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 23, s. 7. ISSN 1337-8023.

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Tajomstvo Vianoc: vianočná hra pre celú rodinu v Slovenskom banskom múzeu. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 24, s. 8. ISSN 1337-8023.

**LABUDA, Jozef.** Prezentácia ďalšieho objektu na trase Náučného chodníka hradu Glanzenberg. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 15, s. 5. ISSN 1337-8023.

**MACKO, Tadeáš.** (Nielen) o Berggerichte. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 11, s. 10. ISSN 1337-8023.

**MACKO, Tadeáš.** Najznámejšie lokality skúmané archeológmi v Banskej Štiavnici a okolí (Glanzenberg, Sitno, Starý zámok, Kammerhof). In HistoryHub.com, 15.7.2024

**MATEJKOVÁ, Adriana.** Nový otvorený výstavný depozitár zbierky Geológia v Slovenskom banskom múzeu v Banskej Štiavnici. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 14, s. 12. ISSN 1337-8023.

**MATEJKOVÁ, Adriana.** Pomoc pre Galériu Jozefa Kollára. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 15, s. 6. ISSN 1337-8023.

**NOVÁK, Ján.** Štiavničania, Štiavica, médiá a súvzťažnosti – 25.12.2023, RTVS výstava betlehemov v Kammerhofe. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 1, s. 2. ISSN 1337-8023.

**NOVÁK, Ján.** Predstavujeme nového riaditeľa múzea Ing. Petra Zorvana, PhD. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 1, s. 8. ISSN 1337-8023.

**NOVÁK, Ján.** Štiavničania, Štiavica, médiá a súvzťažnosti –1.2.2024, aktuálne aktivity Galérie Jozefa Kollára, 6:49. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 3, s. 2. ISSN 1337-8023.

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? Aktuálne prebiehajúce výstavy Galéria Jozefa Kollára, Kaplnka sv. Ignáca. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 1, s. 5. ISSN 1337-8023.

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 7. a 9.3. Prázdninové dobrodružstvo v štôlni Glanzenberg., 7.-9.3. Jarné prázdniny v múzeu, In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 5, s. 5. ISSN 1337-8023.

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 23.3. Veľkonočné dielničky, 29.3. Veľkonočné fárание do štôlni Glanzenberg. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 6, s. 5. ISSN 1337-8023.

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 20.4. Komentovaná vychádzka: Od Terezky do Huty. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 8, s. 5. ISSN 1337-8023.

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 3.5. Spoznajte čaro orechov, 3.5. Vernisáž: Záblesky z cesty časom – 50 rokov BMP, 4. 11.5. Fárание do štôlni Glanzenberg. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 9, s. 5. ISSN 1337-8023.

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 17.-29.5. Výstava: Muži , a ženy v baníctve, 18.5. Noc múzeí a galérií 2024, 31.5. Deň detí v Kammerhofe. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 10, s. 5. ISSN 1337-8023.

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 20.5. Muži , a ženy v baníctve. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 11, s. 2. ISSN 1337-8023.

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 31.5. Deň detí v Kammerhofe. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 11, s. 5. ISSN 1337-8023.

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 15.6. Osudy historického kompresora. 16.6. S archeológom v Starom zámku, 26.-27.6. Medzinárodné kolokvium. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 12, s. 5. ISSN 1337-8023

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 3., 6., 10., 13. 17., 20., 24., 27. 31.7. Rozprávka o baníkovi. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 13, s. 5. ISSN 1337-8023

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 1.-2., 13.-17.8. Kumšt remesla, 1.8. Otvorenie výstavného depozitára zbierky geológie, 3., 7., 10. a 14.8. Rozprávka o baníkovi, 10.8. Citadela. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 14, s. 5. ISSN 1337-8023

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 15.-17.8. Kumšt remesla, 17., 21., 24., 28. a 31.8. Rozprávka o baníkovi, 21.-24., 27.-31.8. Haraburdy, 24.8. Bartolomejský ťachtág. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 15, s. 5. ISSN 1337-8023

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 29.-31.8. Haraburdy, 31.8. Prehliadka Starého zámku s renesančnou sprievodkyňou, 31.8. Rozprávka o baníkovi, 3.-7.9. Haraburdy, 5.9. Prezentácia nových publikácií múzea, 7.9. Od Terezky do huty, 8.9. 50 rokov Banského múzea v prírode. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 16, s. 5. ISSN 1337-8023

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 26.10. Sobota s remeslom, 2.11. Dušičky z Nového zámku. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 20, s. 5. ISSN 1337-8023

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 9.11. Festival vlny, 11.-16.11. Týždeň vedy a techniky. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 21, s. 5. ISSN 1337-8023

**OOCR Región Banská Štiavica.** Kam v BŠ a okolí? 27.-31.11. Chrámové betlehemy. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 22, s. 5. ISSN 1337-8023

**OOCR Región Banská Štiavica.** 6.-7.12. Štjavnycký vjanočný jarmok. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 23, s. 5. ISSN 1337-8023

**OOCR Región Banská Štiavica.** 22.12. Bartolomejské fárание s Betlehemským svetlom, 28., 29.12., 3.1., 4.1. Sviatočné fárание – Štôlna Glanzenberg, 3.-4.1. Zimné prázdninové Dielničky v Kammerhofe. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 24, s. 5. ISSN 1337-8023

**PATERA, Lukáš.** Repondent článku „Slovo má... Mgr. Lukáš Patera". In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 16, s. 8. ISSN 1337-8023.

**SBM:** Nový čas pre ženy – 31/2024, 30.7.2024, str. 39 – Tip na výlet – Otvorený depozitár

**SBM.** Nová expozícia (Na muške- strelecké terče). In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 1, s. 10. ISSN 1337-8023.

**SBM.** 50 % zľava na vstup! In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 14, s. 11. ISSN 1337-8023.  
**SBM.** 50 % zľava na vstup! In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 16, s. 8. ISSN 1337-8023.  
**SBM.** 50 % zľava na vstup! In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 17, s. 12. ISSN 1337-8023.  
**SBM.** Otváracie hodiny SBM. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 21, s. 4. ISSN 1337-8023.  
**SBM.** Slovenské banské múzeum srdečne blahoželá Jozefovi Labudovi k životnému jubileu!  
In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 21, s. 11. ISSN 1337-8023.  
**SBM.** Otváracie hodiny SBM. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 24, s. 6. ISSN 1337-8023.  
**SBM.** Zimná prázdninová dielnička. In Štiavnické noviny, 2024, r. XXXV., č. 24, s. 8. ISSN 1337-8023.

#### **POPULARIZAČNÉ ČLÁNKY A ROZHOVORY V ONLINE MÉDIÁCH**

**GALKOVÁ, Helena.** Rozhovor pre Rádio Regina s redaktorkou spravodajstva Ivanou Kaprálikovou, výstava Chrámové betlehemy v Banskej Štiavnici a okolí.

**HARVAN, Daniel.** Rozhovor - brigáda na Terézia šachte, 25.3.2024, B. Štiavnica: Pracovníci SBM v rámci brigády čistili areál šachty Terézia, <https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:2024032500000289>

**HARVAN, Daniel.** HARVAN, Daniel. Rozhovor o I. Tóthovi (RTVS)  
HARVAN, Daniel. Rozhovor o Klopačke (RTVS)

**KUBALOVÁ, Ivana.** Propagovanie výstavy Unikli plameňom (RTVS)

**KUBALOVÁ, Ivana.** Propagovanie Otvoreného depozitáru (RTVS)

**MACKO, Tadeáš – LABUDA, Jozef – JANCSY, Peter.** Sitno (webový portál Slovakiana)

**TS:** V múzeu v Štiavnici pripravili pre prázdninujúce deti tvorivé dielne, 1.1.2024,

<https://banskabystrica.zoznam.sk/v-muzeu-v-stiavnici-pripravili-pre-prazdninujuce-deti-tvorive-dielne/>

**TS:** V múzeu pripravili pre prázdninujúce deti tvorivé dielne, 2.1.2024,

<https://www.obecne-noviny.sk/clanky/v-muzeu-pripravili-pre-prazdninujuce-deti-tvorive-dielne>

**TS:** Múzejníci zorganizovali druhú brigádu v areáli šachty Weiden, 9.2.2024,

<https://www.teraz.sk/regiony/muzejnici-zorganizovali-druhu-brigadu/773534-clanok.html>

**TS:** Múzejníci zorganizovali druhú brigádu v areáli šachty Weiden, 9.2.2024

<https://www.news.sk/rss/clanok/2024/02/163301/muzejnici-zorganizovali-druhu-brigadu-v-areali-sachty-weiden/>

**TS:** Banské múzeum v prírode má 50 rokov, privítalo vyše 1,7 milióna ľudí, 12.2.2024

<https://www.teraz.sk/regiony/banske-muzeum-v-prirode-ma-50-rokov/774063-clanok.html>

**TS:** Banské múzeum v prírode má 50 rokov, privítalo vyše 1,7 milióna ľudí, 12.2.2024,

<https://kezmarok.mablog.eu/2024/02/banske-muzeum-v-prirode-ma-50-rokov-privitalo-vyse-17-miliona-ludi/>

**TS:** BANSKÉ MÚZEUM V PRÍRODE V BANSKEJ ŠTIAVNICI OSLAVUJE 50. VÝROČIE ODKRÝVANIA BANÍCKEJ HISTÓRIE, 13.2.2024, <https://www.priekopnik.sk/kultura/banske-muzeum-v-prirode-v-banskej-stiavnici-oslavuje-50-vyrocie-odkryvania-banickej-historie/>

**TS:** BANSKÉ MÚZEUM V PRÍRODE V BANSKEJ ŠTIAVNICI OSLAVUJE 50. VÝROČIE ODKRÝVANIA BANÍCKEJ HISTÓRIE, 13.2.2024, <https://www.24hod.sk/banske-muzeum-v-prirode-v-banskej-stiavnici-oslavuje-50-vyrocie-odkryvania-banickej-historie-cl798177.html>

**TS:** Banské múzeum v prírode má 50 rokov, privítalo vyše 1,7 milióna ľudí, 15.2.2024,

<https://cestovanie.pravda.sk/mesta/clanok/699377-banske-muzeum-v-prirode-ma-50-rokov-privitalo-vyse-1-7-miliona-ludi/>

**TS:** Spúšťajú predaj medených medailónov vyrobených zo strechy Berggerichtu, 12.3.2024,

[https://www.teraz.sk/spravy/spustaju-predaj-medenych-medailono/780743-clanok.html?utm\\_source=teraz&utm\\_medium=organic&utm\\_campaign=click&utm\\_content=%253BsSpr%25C3%25A1vy%253Bimg](https://www.teraz.sk/spravy/spustaju-predaj-medenych-medailono/780743-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm_content=%253BsSpr%25C3%25A1vy%253Bimg)

**TS:** Spúšťajú predaj medených medailónov vyrobených zo strechy Berggerichtu, 12.3.2024

<https://www.teraz.sk/regiony/spustaju-predaj-medenych-medailono/780743-clanok.html>

**TS:** Požiarom zničenú strechu banskoštiavnického unikátu premenili na tisíc medených medailónov, 12.3.2024,

<https://myzvolen.sme.sk/c/23294839/poziarom-znicenu-strechu-banskostiavnickeho-unikatu-premenili-na-tisic-medenych-medailonov.html>

**TS:** Slovenské banské múzeum spúšťa predaj medených medailónov vyrobených zo strechy zhoreného Berggerichtu, 12.3.2024, [https://www.epochtimes.sk/slovenske-banske-muzeum-spusta-predaj-medenych-medailonov-vyrobenych-zo-strechy-zhoreneho-berggerichtu\\_10401.html](https://www.epochtimes.sk/slovenske-banske-muzeum-spusta-predaj-medenych-medailonov-vyrobenych-zo-strechy-zhoreneho-berggerichtu_10401.html)

**TS:** SBM SPÚŠŤA PREDAJ MEDENÝCH MEDAILÓNOV VYROBENÝCH ZO STRECHY BERGGERICHTU, 12.3.2024, <https://bleskovky.zoznam.sk/cl/1005001/2708807/Sbm-spusta-predaj-medenych-medailonov-vyrobenych-zo-strechy-berggerichtu>

**TS:** Spúšťajú predaj medených medailónov vyrobených zo strechy ohňom zničeného Berggerichtu, 13.3.2024,

<https://bystrica.standard.sk/594475/spustaju-predaj-medenych-medailonov-vyrobenych-zo-strechy-ohnom-zniceneho-berggerichtu>

**TS:** Vzniklo TISÍC unikátnych medailónov: Uchovávajú spomienku na požiarom zničený KLENOT, 13.3.2024, <https://bystrica.dnes24.sk/okres/ostatne/vzniklo-tisic-unikatnych-medailonov-uchovavaju-spomienku-na-poziarom-zniceny-klenot-446185>

**TS:** Slovenské banské múzeum: Požiar Berggerichtu priniesol príležitosti, 18.3.2024, [https://www.teraz.sk/regiony/sbm-poziar-berggerichtu-priniesol-nov/782070-clanok.html?utm\\_source=teraz&utm\\_medium=organic&utm\\_campaign=click&utm\\_content=.%253BsRegi%25C3%25B3ny](https://www.teraz.sk/regiony/sbm-poziar-berggerichtu-priniesol-nov/782070-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm_content=.%253BsRegi%25C3%25B3ny)

**TS:** Minuloročný požiar Berggerichtu priniesol nové príležitosti na objavovanie histórie, 18.3.2024, <https://bystrica.standard.sk/600101/minulorocny-poziar-berggerichtu-priniesol-nove-prilezitosti-na-objavovanie-historie>

**TS:** Od mohutného požiaru v centre B. Štiavnice prešiel rok. Zničené domy sú však stále opustené, 18.3.2024, <https://tvnoviny.sk/domace/clanok/885814-od-mohutneho-poziaru-v-centre-b-stiavnice-presiel-rok-znicene-domy-su-vsak-stale-opustene>

**TS:** V Galérii Jozefa Kollára vystavujú diela štiavnických a nórskeho detí, 19.3.2024, <https://standard.sk/600351/v-galerii-jozefa-kollara-vystavuju-diela-stiavnickych-a-norskych-deti>

**TS:** V banskoštiavnickom múzeu predstavujú vzácne zachránené minerály, 7.4.2024, <https://cestovanie.pravda.sk/mesta/clanok/705384-v-banskostiavnickom-muzeu-predstavuju-vzacne-zachranene-mineraly/>

**TS:** Projekt Zelená misia vyvrcholí záverečnou konferenciou, 4.7.2024, <https://bleskovky.zoznam.sk/cl/1005001/2799033/Projekt-Zelena-misia-vyvrcholi-zaverecnou-konferenciou>

**TS:** V átriu Galérie J. Kollára pribudla netradičná dažďová záhrada, 11.7.2024, [https://www.teraz.sk/kultura/v-atriu-galerie-j-kollara-pribudla-n/808125-clanok.html?utm\\_source=teraz&utm\\_medium=organic&utm\\_campaign=click&utm\\_content=.%253Bsearch](https://www.teraz.sk/kultura/v-atriu-galerie-j-kollara-pribudla-n/808125-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm_content=.%253Bsearch)

**TS:** V átriu Galérie J. Kollára pribudla netradičná dažďová záhrada, 11.7.2024, <https://www.novinyonline.sk/rss/clanok/2024/07/750350/v-atriu-galerie-j-kollara-pribudla-netradicna-dazdova-zahrada/>

**TS:** Slováci počas horúčav hľadajú MIESTA, kde sa dá ukryť: 6 lokalít, kde sa môžete schladíť!, 12.7.2024, <https://www.cas.sk/clanok/2945585/slovaci-pocas-horucav-hladaju-miesta-kde-sa-da-ukryt-6-lokalit-kde-sa-mozete-schladit/>

**TS:** Slovenské banské múzeum úspešne zakončilo projekt „ZELENÁ MISIA – Slovenské banské múzeum pre klímu“, 16.7.2024, <https://www.priekopnik.sk/kultura/slovenske-banske-muzeum-uspesne-zakoncil-projekt-zelena-misia-slovenske-banske-muzeum-pre-klimu/>

**TS:** V kaplnke v Kammerhofe vystavia časť zachránenej geologickej zbierky, 22.7.2024, <https://www.teraz.sk/spravy/v-kaplnke-v-kammerhofe-vystavia-cast-z/810420-clanok.html>

**TS:** V banskoštiavnickej kaplnke v Kammerhofe vystavia časť zachránenej geologickej zbierky: Toto všetko tam nájdete!, 23.7.2024,

<https://www.cas.sk/clanok/2948901/v-banskostiavnickej-kaplnke-v-kammerhofe-vystavia-cast-zachranenej-geologickej-zbierky-toto-vsetko-tam-najdete/>

**TS:** V kaplnke v Kammerhofe vystavia časť zachránenej geologickej zbierky, 23.7.2024, <https://www.obecne-noviny.sk/clanky/v-kaplnke-v-kammerhofe-vystavia-cast-zachranenej-geologickej-zbierky>

**TS:** V Banskej Štiavnici ukážu viaceré zreštaurované umelecké diela, 25.7.2024 [https://www.teraz.sk/regiony/sbm-v-banskej-stiavnici-budu-prezento/811084-clanok.html?utm\\_source=teraz&utm\\_medium=organic&utm\\_campaign=click&utm\\_content=.%253Bsearch](https://www.teraz.sk/regiony/sbm-v-banskej-stiavnici-budu-prezento/811084-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm_content=.%253Bsearch)

**TS:** V Banskej Štiavnici budú prezentovať viaceré zreštaurované umelecké diela, 25.7.2024, <https://bleskovky.zoznam.sk/cl/1005001/2814155/V-Banskej-Stiavnici-budu-prezentovat-viacere-zrestaurovane-umelecke-diela>

**TS:** Nový otvorený výstavný depozitár zbierky geológia v Slovenskom banskom múzeu v Banskej Štiavnici, 26.7.2024, <https://www.priekopnik.sk/kultura/novy-otvoreny-vystavny-depozitar-zbierky-geologia-v-slovenskom-banskom-muzeu-v-banskej-stiavnici/>

**TS:** Pomoc pre Galériu Jozefa Kollára v Banskej Štiavnici: Prezentácia zreštaurovaných diel po požiaru, 26.7.2024, <https://www.bystricoviny.sk/bystricoviny-tv/pomoc-pre-galeriu-jozefa-kollara-v-banskej-stiavnici-prezentacia-zrestaurovanых-diel-po-poziaru/>

**TS:** V Kammerhofe otvorili depozitár geologickej a mineralogickej zbierky, 1.8.2024, <https://www.teraz.sk/import/bstiavnicav-kammerhofe-otvorili-depoz/812718-clanok.html>

**TS:** Galéria J. Kollára zreštaurovala umelecké diela rodáka E. Gwerka, 1.8.2024, <https://www.teraz.sk/spravy/b-stiavnica-galeria-j-kollara-zre/812742-clanok.html>

**TS:** Galéria J. Kollára zreštaurovala umelecké diela rodáka E. Gwerka, 1.8.2024 <https://bleskovky.zoznam.sk/cl/1005001/2819877/Galeria-J--Kollara-zrestaurovala-umelecke-diela-rodaka-E--Gwerka>

**TS:** Banská Štiavnica oživa po požiari aj vďaka mimoriadnemu grantu Nadácie SPP, 1.8.2024, <https://www.slovgas.sk/zpravy-v-skratke/banska-stiavnica-oziva-po-pozari-aj-vdaka-mimoriadnemu-grantu-nadacie-spp/>

**TS:** Unikát v Banskej Štiavnici: V Kammerhofe otvorili depozitár geologickej a mineralogickej zbierky, 2.8.2024, <https://dromedar.zoznam.sk/cl/11163/2820579/Unikat-v-Banskej-Stiavnici--V-Kammerhofe-otvorili-depozitar-geologickej-a-mineralogickej-zbierky>

**TS:** Po prvýkrát sprístupnili vzácnu zbierku minerálov. Takto vyzerá nový depozitár v Banskej Štiavnici, 4.8.2024, <https://www.ta3.com/clanok/951803/po-prvykrat-spristupnili-vzacnu-zbierku-mineralov-takto-vyzerav-novy-depozitar-v-banskej-stiavnici>

**TS:** V Banskej Štiavnici sa bude konať minifestival Citadela, 4.8.2024, <https://www.teraz.sk/regiony/v-banskej-stiavnici-sa-bude-konat-mini/813392-clanok.html>

**TS:** Na Starom zámku v Banskej Štiavnici sa bude konať minifestival Citadela, 4.8.2024, <https://banskabystrica.zoznam.sk/na-starom-zamku-v-banskej-stiavnici-sa-bude-konat-minifestival-citadela/>

**TS:** Na Starom zámku sa bude konať minifestival Citadela, 5.8.2024, <https://www.obecne-noviny.sk/clanky/na-starom-zamku-sa-bude-konat-minifestival-citadela>

**TS:** Banskoštiavnický Starý zámok ožije históriou, hudbou, tancom a zábavou: Čo vám ponúkne minifestival Citadela?, 5.8.2024, <https://www.cas.sk/clanok/2952957/banskostiavnicky-stary-zamok-ozije-historiou-hudbou-tancom-a-zabavou-co-vam-ponukne-minifestival-citadela/>

**TS:** Banskoštiavnický Starý zámok ožije históriou, hudbou, tancom a zábavou: Čo vám ponúkne minifestival Citadela?, 5.8.2024, <https://www.novinar.sk/rss/clanok/2024/08/836273/banskostiavnicky-stary-zamok-ozije-historiou-hudbou-tancom-a-zabavou-co-vam-ponukne-minifestival-citadela/>

**TS:** Banské mesto sprístupnilo výstavu minerálov, ktoré zachránili pred požiarom, 10.8.2024, <https://www.noviny.sk/slovensko/955529-banske-mesto-spristupnilo-vystavu-mineralov-ktore-zachranili-pred-poziarom>

**TS:** Vystavujú minerály, ktoré poškodili plamene. Niektoré sú už nenávratne stratené, 12.8.2024, <https://standard.sk/733156/vystavuju-minerality-ktore-poskodili-plamene-niektore-su-uz-nenavratne-stratene>

**TS:** V Banskej Štiavnici na podujatí priblížia banický spoločenský život, 15.8.2024, <https://www.teraz.sk/import/bstiavnica-bartolomejsky-sachtag-p/815866-clanok.html>

**TS:** Bartolomejský šachtág priblíži banický spoločenský život, 15.8.2024, [https://www.hlavnespravy.sk/bartolomejsky-sachtag-priblizi-banicky-spolocensky-zivot/3606670#google\\_vignette](https://www.hlavnespravy.sk/bartolomejsky-sachtag-priblizi-banicky-spolocensky-zivot/3606670#google_vignette)

**TS:** Bartolomejský šachtág priblíži banický spoločenský život, 16.8.2024, <https://www.obecne-noviny.sk/clanky/bartolomejsky-sachtag-priblizi-banicky-spolocensky-zivot>

**TS:** BARTOLOMEJSKÝ ŠACHTÁG: OSLAVA BANÍCKYCH TRADÍCIÍ V BANSKEJ ŠTIAVNICI, 20.8.2024, <https://obecbeluj.sk/aktuality/nezaradene/bartolomejsky-sachtag-oslava-banickych-tradicii-v-banskej-stiavnici/>

**TS:** Chcú, aby už aj menšie deti poznali banícku históriu. Mesto Handlová a múzeum majú novú spoluprácu, 21.8.2024, <https://myhornanitra.sme.sk/c/23372677/chcu-aby-uz-aj-mensie-deti-poznali-banicku-historiu-mesto-handlova-a-muzeum-maju-novu-spolupracu.html?ref=njctse>

**TS:** Navštívte sobotňajší Bartolomejský šachtág v Slovenskom banskom múzeu, 23.8.2024, <https://www.bystricoviny.sk/titulka/navstivte-sobotnajsibartolomejsky-sachtag-v-slovenskom-banskom-muzeu-banska-stiavnica/>

**TS:** V Banskom múzeu v prírode predvedú staré banícke tradície, 24.8.2024, <https://www.teraz.sk/regiony/v-banskom-muzeu-v-prirode-predvedu-st/817743-clanok.html>

**TS:** V Banskom múzeu v prírode predvedú staré banícke tradície, 24.8.2024, <https://banskabystrica.zoznam.sk/v-banskom-muzeu-v-prirode-predvedu-stare-banicke-tradicie/>

**TS:** V Banskom múzeu v prírode predvedú staré banícke tradície, 24.8.2024, <https://www.teraz.sk/spravy/v-banskom-muzeu-v-prirode-predvedu-st/817743-clanok.html>

**TS:** V Banskom múzeu v prírode predvedú staré banícke tradície, 24.8.2024, <https://bleskovky.zoznam.sk/cl/1005001/2837101/V-Banskom-muzeu-v-prirode-predvedu-stare-banicke-tradicie>

**TS:** K oslavám Salamandrových dní sa pripája aj Slovenské banské múzeum, 3.9.2024, <https://www.teraz.sk/spravy/k-oslavam-salamandrovych-dni-sa-prip/819842-clanok.html>

**TS:** K oslavám Salamandrových dní sa pripája aj Slovenské banské múzeum, 3.9.2024, <https://myziar.sme.sk/c/23378715/k-oslavam-salamandrovych-dni-sa-pripaja-aj-slovenske-banske-muzeum.html>

**TS:** V expozícii v Kammerhofe majú novú aplikáciu Krajina baníkov, 30.9.2024, [https://www.teraz.sk/regiony/v-expozicii-v-kammerhofe-maju-novu-ap/825954-clanok.html?utm\\_source=teraz&utm\\_medium=organic&utm\\_campaign=click&utm\\_content=.%253Bsearch](https://www.teraz.sk/regiony/v-expozicii-v-kammerhofe-maju-novu-ap/825954-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm_content=.%253Bsearch)

**TS:** V expozícii v Kammerhofe majú novú aplikáciu Krajina baníkov, 30.9.2024, <https://bleskovky.zoznam.sk/cl/1005001/2865107/V-expozicii-v-Kammerhofe-maju-novu-aplikaciu-Krajina-banikov>

**TS:** V expozícii v Kammerhofe majú novú aplikáciu Krajina baníkov, 30.9.2024, <https://www.zonapravdy.sk/v-expozicii-v-kammerhofe-maju-novu-aplikaciu-krajina-banikov/>

**TS:** V expozícii v Kammerhofe majú novú aplikáciu Krajina baníkov, 1.10.2024, <https://www.obecne-noviny.sk/clanky/v-expozicii-v-kammerhofe-maju-novu-aplikaciu-krajina-banikov>

**TS:** Múzeum hľadá predajcov na Štjavnycký vjanočný jarmok, 1.10.2024, <https://www.teraz.sk/regiony/muzeum-hlada-predajcov-na-stjavnyck/826361-clanok.html>

**TS:** Múzeum hľadá predajcov na Štjavnycký vjanočný jarmok, 1.10.2024, <https://bleskovky.zoznam.sk/cl/1005001/2866385/Muzeum-hlada-predajcov-na-Stjavnycky-vjanocny-jarmok>

**TS:** Múzeum hľadá predajcov na Štjavnycký vjanočný jarmok, 1.10.2024, <https://www.zonapravdy.sk/muzeum-hlada-predajcov-na-stjavnycky-vjanocny-jarmok/>

**TS:** Múzeum hľadá predajcov na Štjavnycký vjanočný jarmok, 2.10.2024, <https://www.motoristi.sk/rss/clanok/2024/10/1047351/muzeum-hlada-predajcov-na-stjavnycky-vjanocny-jarmok/>

**TS:** V Dielničke chystajú tvorivé dielne približujúce tradičné remeslá, 14.10.2024, <https://www.teraz.sk/najnovsie/v-dielnicke-chystaju-tvorive-dielne-p/829261-clanok.html>

**TS:** SOBOTA S REMESLOM, 14.10.2024, <https://obecbeluj.sk/aktuality/nezaradene/sobota-s-remeslom-2/>

**TS:** V Dielničke chystajú tvorivé dielne približujúce tradičné remeslá, 14.10.2024, [https://www.teraz.sk/regiony/v-dielnicke-chystaju-tvorive-dielne-p/829261-clanok.html?utm\\_source=teraz&utm\\_medium=organic&utm\\_campaign=click&utm\\_content=.%253BsRegi%25C3%25B3ny](https://www.teraz.sk/regiony/v-dielnicke-chystaju-tvorive-dielne-p/829261-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm_content=.%253BsRegi%25C3%25B3ny)

**TS:** Sobota s remeslom, 14.10.2024, <https://www.svatyanton.sk/oznamy/sobota-s-remeslom.html>

**TS:** „Dušičky z Nového zámku“, 17.10.2024, <https://www.svatyanton.sk/oznamy/-dusicky-z-noveho-zamku-.html>

**TS:** Dušičky z Nového zámku ponúknu spojenie poézie, hudby a zamyslení, 18.10.2024, <https://www.teraz.sk/banskobystricky-kraj/dusicky-z-noveho-zamku-ponuknu-spoj/830398-clanok.html>

**TS:** Dušičky z Nového zámku ponúknu spojenie poézie, hudby a zamyslení, 18.10.2024, <https://bleskovky.zoznam.sk/cl/1005001/2880073/Dusicky-z-Noveho-zamku-ponuknu-spojenie-poezie--hudby-a-zamysleni>

**TS:** Dušičky z Nového zámku ponúknu spojenie poézie, hudby a zamyslení, 19.10.2024, <https://www.zivotpo.sk/clanky/clanok/180905/Du%C5%A1i%C4%8Dky%20z%20Nov%C3%A9ho%20z%C3%A1mku%20pon%C3%BAknu%20spojenie%20po%C3%A9zie,%20hudby%20a%20zamyslen%C3%AD/>

**TS:** Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici chystá rekonštrukciu Klopačky., 20.10.2024, <https://dennikn.sk/minuta/4259812/>

**TS:** Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici chystá rekonštrukciu Klopačky., 20.10.2024, <https://www.postoj.sk/164283/dnes-treba-vediet>

**TS:** Národná kultúrna pamiatka v havarijnom stave! Chystá sa rekonštrukcia, 20.10.2024, <https://banskabystrica.zoznam.sk/narodna-kulturna-pamiatka-v-havarijnom-stave-chysta-sa-rekonstrukcia/>

**TS:** Pozvánka na tvorivé podujatie SOBOTA S REMESLOM v Banskej Štiavnici, 24.10.2024, <https://www.bystricoviny.sk/titulka/pozvanka-na-tvorive-podujatie-sobota-s-remeslom-v-banskej-stiavnici/>

**TS:** Nový zámok v Banskej Štiavnici privíta Dušičky už po desiatykrát, pre návštevníkov je to jedinečná príležitosť, 27.10.2024, <https://sita.sk/novy-zamok-v-banskej-stiavnici-privita-dusicky-uz-po-desiatykrat-pre-navstevnikov-je-to-jedinecna-prilezitost/>

**TS:** Nový zámok v Banskej Štiavnici privíta Dušičky už po desiatykrát, pre návštevníkov je to jedinečná príležitosť, 27.10.2024, <https://www.aktuality24.sk/novy-zamok-v-banskej-stiavnici-privita-dusicky-uz-po-desiatykrat-pre-navstevnikov-je-to-jedinecna-prilezitost/>

**TS:** Nový zámok v Banskej Štiavnici privíta Dušičky už po desiatykrát, pre návštevníkov je to jedinečná príležitosť, 27.10.2024,

<https://www.novinar.sk/rss/clanok/2024/10/1145044/novy-zamok-v-banskej-stiavnici-privita-dusicky-uz-po-desiatykrat-pre-navstevnikov-je-to-jedinecna-prilezitost/>

**TS:** Nový zámok v Banskej Štiavnici privíta Dušičky už po desiatykrát, pre návštevníkov je to jedinečná príležitosť, 27.10.2024, <https://www.24hod.sk/novy-zamok-v-banskej-stiavnici-privita-dusicky-uz-po-desiatykrat-pre-navstevnikov-je-to-jedinecna-prilezitost-cl808853.html>

**TS:** Festival vlny vyzdvihne návrat k tradičným remeselným technikám, 28.10.2024,

<https://www.teraz.sk/banskobystricky-kraj/festival-vlny-vyzdvihne-navrat-k-tradi/832491-clanok.html>

**TS:** Festival vlny (plagát podujatia), 29.10.2024, <https://obecbeluj.sk/aktuality/nezaradene/festival-vlny/>

**TS:** Festival vlny vyzdvihne návrat k tradičným remeselným technikám, 29.10.2024,

<https://www.motoristi.sk/rss/clanok/2024/10/1149671/festival-vlny-vyzdvihne-navrat-k-tradicnym-remeselnym-technikam/>

**TS:** UNIKÁTNY festival oživí našu HISTÓRIU: Vyzdvihne návrat k TRADIČNÝM remeslám, 29.10.2024,

<https://bystrica.nitra.dnes24.sk/okres/ostatne/unikatny-festival-ozivi-nasu-historiu-vyzdvihne-navrat-k-tradicnym-remeslam-455260>

**TS:** Festival vlny v Banskej Štiavnici vyzdvihne návrat k tradičným remeselným technikám, 29.10.2024,

<https://banskabystrica.zoznam.sk/festival-vlny-v-banskej-stiavnici-vyzdvihne-navrat-k-tradicnym-remeselnym-technikam/>

**TS:** Banská Štiavnica: Chcete si na Slovensku vyskúšať tradičné remeselné techniky? Tu je miesto, kde to čoskoro môžete urobiť!, 31.10.2024, <https://www.netky.sk/clanok/chcete-si-na-slovensku-vyskusat-tradicne-remeselne-techniky-tu-je-miesto-kde-to-coskoro-mozete-urobit>

**TS:** Festival vlny v Kammerhofe v Banskej Štiavnici, 31.10.2024,

<https://www.priekopnik.sk/kultura/festival-vlny-v-kammerhofe-v-banskej-stiavnici/>

**TS:** Dušičkový večer v Banskej Štiavnici prinesie hudbu i zamyslenie, 2.11.2024,

<https://www.teraz.sk/spravy/dusickovy-vecer-v-banskej-stiavnici/833548-clanok.html>

**TS:** Dušičkový večer v Banskej Štiavnici prinesie hudbu i zamyslenie, 2.11.2024,

[https://www.teraz.sk/banskobystricky-kraj/dusickovy-vecer-v-banskej-stiavnici/833548-clanok.html?utm\\_source=teraz&utm\\_medium=organic&utm\\_campaign=click&utm\\_content=%253BsBanskobyst](https://www.teraz.sk/banskobystricky-kraj/dusickovy-vecer-v-banskej-stiavnici/833548-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm_content=%253BsBanskobyst)

<rick%25C3%25BD%2520kraj>

**TS:** program festival vlny (plagát podujatia), 2.11.2024, <https://www.bystricoviny.sk/titulka/navstivte-novembrovvy-festival-vlny-v-banskostiavnickom-kammerhofe/attachment/program-festival-vlny/>

**TS:** Slovenské banské múzeum pozýva na Týždeň vedy a techniky, 4.11.2024,

<https://www.teraz.sk/spravy/slovenske-banske-muzeum-pozyva-na-t/833956-clanok.html>

**TS:** B. Štiavnica: Slovenské banské múzeum pozýva na Týždeň vedy a techniky, 4.11.2024,

<https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:2024110400000326>

**TS:** Týždeň vedy a techniky v SBM, 4.11.2024, <https://www.handlova.sk/kalendar/33084/tyzden-vedy-a-techniky-v-sbm>

**TS:** Slovenské banské múzeum pozýva na Týždeň vedy a techniky, 4.11.2024,

<https://bleskovky.zoznam.sk/cl/1005001/2891913/Slovenske-banske-muzeum-pozyva-na-Tyzden-vedy-a-techniky>

**TS:** Slovenské banské múzeum pozýva na Týždeň vedy a techniky (Kammerhof), 4.11.2024,

<https://www.news.sk/rss/clanok/2024/11/1172818/slovenske-banske-muzeum-pozyva-na-tyzden-vedy-a-techniky/>

**TS:** Slovenské banské múzeum pozýva na Týždeň vedy a techniky (Kammerhof), 4.11.2024,

<https://www.tvspravy.sk/rss/clanok/2024/11/1172818/slovenske-banske-muzeum-pozyva-na-tyzden-vedy-a-techniky/>

**TS:** Slovenské banské múzeum pozýva na Týždeň vedy a techniky (Kammerhof), 4.11.2024,

<https://www.inews.sk/rss/clanok/2024/11/1172818/slovenske-banske-muzeum-pozyva-na-tyzden-vedy-a-techniky/>

**TS:** Slovenské banské múzeum pozýva na Týždeň vedy a techniky, 5.11.2024, <https://topdnes.sk/>

**TS:** Slovenské banské múzeum pozýva na Týždeň vedy a techniky, 5.11.2024,

<https://www.obecne-noviny.sk/clanky/slovenske-banske-muzeum-pozyva-na-tyzden-vedy-a-techniky>

**TS:** Predvianočné tvorenie v Ekodielničke v Handlovej, 18.11.2024,

<https://www.inews.sk/rss/clanok/2024/11/1224048/predvianocne-tvorenie-v-ekodielnicke-v-handlovej/>

**TS:** Pozvánka: Predvianočné tvorenie v Ekodielničke v Handlovej, 21.11.2024,

<https://www.priekopnik.sk/bleskovky/pozvanka-predvianocne-tvorenie-v-ekodielnicke-v-handlovej/>

**TS:** Predvianočné tvorenie, 22.11.2024, <https://www.handlova.sk/kalendar/33381/predvianocne-tvorenie>

**TS:** Štjavnický vianočný jarmok privíta návštevníkov už po devätnásty raz, 26.11.2024,

<https://www.priekopnik.sk/kultura/stjavnycky-vjanocny-jarmok-privita-navstevnikov-uz-po-devatnasty-raz/>  
**TS:** Štjavnycký vianočný jarmok privíta návštevníkov po devätnásty raz, 27.11.2024,  
<https://www.teraz.sk/regiony/stjavnycky-vjanocny-jarmok-privita/839279-clanok.html>  
**TS:** Štjavnycký vianočný jarmok 2024, 27.11.2024, <https://www.svatyanton.sk/stjavnycky-vjanocny-jarmok-2024-oznam/mid/534308/.html>  
**TS:** Štjavnycký vianočný jarmok privíta návštevníkov po devätnásty raz, 27.11.2024,  
<https://www.vasenoviny.sk/rss/clanok/2024/11/1257159/stjavnycky-vjanocny-jarmok-privita-navstevnikov-po-devatnasty-raz/>  
**TS:** Štjavnycký vianočný jarmok privíta návštevníkov po devätnásty raz, 27.11.2024,  
<https://www.zivotpo.sk/clanky/clanok/182049/stjavnycky-vjanocny-jarmok-privita-navstevnikov-po-devatnasty-raz/>  
**TS:** ŠTJAVNYCKÝ VJANOČNÝ JARMOK, 27.11.2024, <https://obecbeluj.sk/aktuality/nezaradene/stjavnycky-vjanocny-jarmok/>  
**TS:** Štjavnycký vianočný jarmok privíta návštevníkov po devätnásty raz, 28.11.2024,  
<https://obecne-noviny.sk/clanky/stjavnycky-vjanocny-jarmok-privita-navstevnikov-po-devatnasty-raz>  
**TS:** V B. Štiavnici si múzejníci pripravili vianočnú hru Tajomstvo, 29.11.2024,  
<https://www.teraz.sk/banskobystricky-kraj/b-stiavnica-v-kammerhofe-pripravili-m/839822-clanok.html>  
**TS:** V Kammerhofe sa v piatok začína Štjavnycký vianočný jarmok, 6.12.2024,  
<https://www.teraz.sk/spravy/v-kammerhofe-sa-v-piatok-zacina-stjav/841401-clanok.html>  
**TS:** V Kammerhofe sa v piatok začína Štjavnycký vianočný jarmok, 6.12.2024,  
<https://bleskovky.zoznam.sk/cl/1005001/2916969/V-Kammerhofe-sa-v-piatok-zacina-Stjavnycky-vjanocny-jarmok>  
**TS:** Štjavnycký vianočný jarmok privíta návštevníkov už po devätnásty raz, 6.12.2024,  
<https://www.bystricoviny.sk/titulka/stjavnycky-vjanocny-jarmok-privita-navstevnikov-uz-po-devatnasty-raz/>  
**TS:** V banskoštiavnickom Kammerhofe sa v piatok začína Štjavnycký vianočný jarmok, 6.12.2024,  
<https://www.hlavnespravy.sk/v-banskostiavnickom-kammerhofe-sa-v-piatok-zacina-stjavnycky-vjanocny-jarmok/3741598>  
**TS:** V banskoštiavnickom Kammerhofe začal Štjavnycký vianočný jarmok: Čo vás čaká tento ročník?, 7.12.2024,  
<https://www.cas.sk/clanok/2989143/v-banskostiavnickom-kammerhofe-zacal-stjavnycky-vjanocny-jarmok-co-vas-caka-tento-rocnik/>  
**TS:** Bartolomejské fánarie s Betlehenským svetlom, 7.12.2024,  
<https://www.sdetmi.com/podujatia/detail/89907/bartolomejske-faranie-s-betlehenskym-svetlom/>  
**TS:** Prázdninujúce deti zabavia Dielničky a vianočná hra v Kammerhofe, 31.12.2024,  
<https://www.teraz.sk/spravy/prazdninujuce-deti-zabavia-dielnicky/846401-clanok.html>

## TELEVÍZIA A ROZHLAS

**ĎURICOVÁ, Anna.** Haraburdy, alebo Bazár nepotrebných vecí, je obľúbeným podujatím Slovenského banského múzea. Dá sa tu nájsť naozaj všeličo. In VIO TV, 30.8.2024, 35. Štiavnický magazín 2024, od 11:15 do 15:20, <https://viotv.sk/magazin-35-24/>

**GALKOVÁ, Helena.** VÝSTAVA BETLEHEMOV V BANSKEJ ŠTIAVNICI. In Rádio Regina Stred, 20.12.2024, [https://www.facebook.com/story.php?story\\_fbid=1139891788142865&id=100063661627348](https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=1139891788142865&id=100063661627348)

**HARVAN, Daniel – CHLADNÝ, Ivan.** Banská Štiavnica, a to nie je len baníctvo, ale aj fajkárske remeslo. Najvýznamnejším výrobcom hlinených fajok bol v 19. storočí Karol Zachar. In STVR, 6.4.2024, Slovensko v obrazoch, 11:00, od 11:56 do 18:35, <https://www.stvr.sk/televizia/archiv/14130/462425#1096>

**HERIANOVÁ, Silvia.** V Banskej Štiavnici pokračuje projekt Zelená misia. In Rádio Devín, 1.7.2024, Kultúrny denník, 14:10, <https://devin.stvr.sk/clanky/kulturny-dennik/368650/v-banskej-stiavnici-pokracuje-projekt-zelena-misia>

**JANCSY, Peter.** Berggericht je síce stále uzatvorený avšak Slovenské banské múzeum Vás pozýva na výstavu minerálov s názvom "Unikli plameňom". Výstava je inštalovaná v Galérii Jozefa Kollára. In VIO TV, 5.4.2024, 14. Štiavnický magazín 2024, od 13:25 do 18:00, <https://viotv.sk/magazin-14-24/>

**JANUŠOVÁ, Mária.** Na Muške. In RTVS, 4.2.2024, Slovensko v obrazoch 11:00, od 18:20 do 24:13, <https://www.rtv.sk/televizia/archiv/14130/447491#1104>

**KMINIAKOVÁ, Martina.** In ta3, 22.3.2024, Regióny Dobré správy 17:42, Nešťastie im kreativitu nezobralo. V Banskej Štiavnici vyrobili tisíc medailónov zo zhorenej strechy, <https://www.ta3.com/relacia/930597/nestastie-im-kreativitu-nezobralo-v-banskej-stiavnici-vyrobili-tisic-medailonov-ze-zhorenej-strechy>

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Historické centrum Banskej Štiavnice „vstáva z popola“. Od ničiveho požiaru uplynul rok. In ta3, 18.3.2024, Regióny, 16:27, <https://www.ta3.com/clanok/929835/historicke-centrum-banskej-stiavnice-vstava-z-popola-od-niciveho-poziaru-uplynul-rok>

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Zelená misia – Deň baníkov (Deň Zeme). In VIO TV, 5.5.2024, 18. Štiavnický magazín 2024, od 12:16 do 16:34, <http://viotv.sk/magazin-18-24/>

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Zelená misia – Záverečná konferencia. In VIO TV, 21.7.2024, 29. Štiavnický magazín 2024, od 12:10 do 18:30, <http://viotv.sk/magazin-29-24/>

**KMINIAKOVÁ, Martina.** **Mystická atmosféra v ikonickom meste (Dušičky z Nového zámku).** In TV JOJ, 3.11.2024, Správy 19:30, <https://www.facebook.com/watch/?v=2296460044080102> alebo [https://videoportal.joj.sk/noviny/epizoda/130254-noviny-tv-joj?\\_gl=1\\*1gc037o\\*\\_ga\\*NjU3ODYxNjk3LjE2Nzk0NzA0MjA.\\*\\_ga\\_9FWZQ15GJL\\*MTczMDgwNDMxMy40LjAuMTczMDgwNDMxNy4wLjAuMA..](https://videoportal.joj.sk/noviny/epizoda/130254-noviny-tv-joj?_gl=1*1gc037o*_ga*NjU3ODYxNjk3LjE2Nzk0NzA0MjA.*_ga_9FWZQ15GJL*MTczMDgwNDMxMy40LjAuMTczMDgwNDMxNy4wLjAuMA..)

**KMINIAKOVÁ, Martina.** Dušičky z Nového zámku. In RTVS, 3.11.2024, Správy 19:00, od 41:11 do 42:58, <https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/21274/497618#2471>

**KMINIAKOVÁ, Martina.** K adventnému obdobiu patrí už 19. rok aj tradícia Slovenského banského múzea , a to “Štjavnycký vianočný jarmok “ v Kammerhofe. Návštevnosť ani tento rok nesklamala. In VIO TV, 31.12.2024, 50. Štiavnický magazín 2024, od 8:47 do 14:01, <https://viotv.sk/magazin-50-24/>

**KOLEDOVÁ, Andrea.** Cestovný ruch – expozície SBM. In TV Markíza, 25.3.2024, Reflex, <https://www.markiza.sk/relacie/reflex/epizoda/181715-10-4-2024>

**KOLEDOVÁ, Andrea.** Záznam zo 17. ročníka dovzdávania prestížnych ocenení Fénix - Kultúrna pamiatka roka. In STVR, 2.5.2024, Fénix - Kultúrna pamiatka roka, 21:45, od 18:19 do 19:30, <https://www.stvr.sk/televizia/archiv/21093/463495#1099>

**LABUDA, Jozef.** Požiar Bergrichtu a Banská Štiavnica. In TV Regina, 18.3.2024, Denný magazín o živote v regiónoch, od 16:30, <https://www.stvr.sk/televizia/archiv/14356/455908#1096>

**MACKO, Tadeáš.** Z kostola hrad! Ako menil svoju podobu Starý zámok v Banskej Štiavnici? In STVR, 12.6.2024, Aktuálne rubriky, 10:24, <https://slovensko.stvr.sk/rubriky/aktualne-rubriky/366366/z-kostola-hrad-ako-menil-svoju-podobu-stary-zamok-v-banskej-stiavnici>

**ORČÍK, Peter.** Banské múzeum v prírode oslavuje. In TV Regina, 10.3.2024, <https://www.facebook.com/watch/?v=1061709401774425&ref=sharing>

**ORČÍK, Peter.** Banské múzeum v prírode oslavuje (50 rokov BMP). In STVR, 16.3.2024, Televíkend 8:30, od 7:35 do 12:25, <https://www.stvr.sk/televizia/archiv/14048/454809#455>

**ORČÍK, Peter.** Betlehenské svetlo pod Tatrami aj v bani. In STVR, 22.12.2024, Správy 19:00, od 44:33 do 47:34, <https://www.stvr.sk/televizia/archiv/21274/506385#2821>

**PAŠKAYOVÁ, Zuzana.** Zelená misia – Ozveny v tichu. In VIO TV, 21.4.2024, 16. Štiavnický magazín 2024, od 16:52 do 19:16, <http://viotv.sk/magazin-16-24/>

**PATERA, Lukáš.** Na Slovensku máme mnoho chátrajúcich industriálnych stavieb. Hodnotu historických priemyselných budov si niekedy uvedomíme až keď im hrozí likvidácia. Rezignuje Slovensko na svoju vlastnú históriu? In STVR, 8.6.2024, Cez lupu, 21:30, <https://www.stvr.sk/televizia/archiv/20791/470561>

**PATERA, Lukáš.** #11. Čo zostalo z našich technických pamiatok? In Podcast: Oživené pamiatky, 28.10.2024, <https://podmaz.sk/podcast/ozivene-pamiatky/3160971229-11-co-zostalo-z-nasich-technicky-pamiatok>

**SBM.** Zbierka minerálov prvýkrát po požiari. In ta3, 1.8.2024, Bez komentára, 21:32, <https://www.ta3.com/relacia/951477/zbierka-mineralov-prvykrat-po-pozari>

**ZORVAN, Peter.** 18. marca uplynul rok od ničivého požiaru na Námestí Sv. Trojice. My sa v dnešnom magazíne budeme venovať tejto téme. Pozreli sme sa na n, a to ako rekonštrukcia pokračuje, ale vrátíme sa aj k takzvanému „Čiernemu dňu“ pre Banskú Štiavnicu. In VIO TV, 15. Štiavnický magazín 2024, od 14:38 do 21:13, <https://viotv.sk/magazin-15-24/>

**ZORVAN, Peter – MATEJKOVÁ, Adriana – KOCKA, Štefan.** V Galérii Jozefa Kollára zreštaurovali obrazy. In STVR, Správy 19:00, od 41:57 do 43:58, <https://www.stvr.sk/televizia/archiv/21274/479941#2517>

**ZORVAN, Peter – JANUŠOVÁ, Mária.** Galéria Jozefa Kollára v Banskej Štiavnici v lete predstavila zreštaurované diela. In Rádio Devín, 9.9.2024, Kultúrny denník, 15:20, <https://devin.stvr.sk/clanky/kulturny-dennik/375899/galeria-jozefa-kollara-predstavila-zrestaurovane-diela>

**TS:** Banské múzeum v prírode má 50 rokov. In RTVS, 13.2.2024, Kultúra a turizmus 14:24, <https://skrsi.rtvsk.sk/clanky/kultura-a-turizmus/353642/banske-muzeum-v-prirode-ma-50-rokov>

### 3.1.6.3 WEBINÁRE, SEMINÁRE, KONFERENCIE, SYMPÓZIÁ

V roku 2024 mali zamestnanci SBM možnosť zúčastniť sa na konferenciách, seminároch, sympóziách bez obmedzenia. Isté obmedzenia múzeum zaviedlo v 4Q/2024, a to po oznámení konsolidačných opatrení zo strany zriaďovateľa SBM.

Účasť na odborných podujatiach v roku 2024		
Odborné podujatie	Riešiteľ	Výstup
Utorkové popoludnie. Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok, Banská Štiavnica, 19.január	Ing. L. Lužina	„Prezentácia fotodokumentácie zanikajúcich uhoľných bankých závodov“.
Utorkové popoludnie. Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok, Banská Štiavnica, 19. január	Mgr. H. Galková Mgr. I. Kubalová PhDr. D. Harvan Mgr. L. Patera Mgr. P. Jancsy Mgr. T. Macko	Pasívna účasť.
Utorkové popoludnie. Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok, Banská Štiavnica, 15. február	PhDr. D. Harvan	Banskoštiavnické banké riaditeľstvo po vzniku Československa.
Utorkové popoludnie. Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok, Banská Štiavnica, 15. február	Mgr. H. Galková Mgr. I. Kubalová Ing. L. Lužina Mgr. P. Jancsy Mgr. T. Macko	Pasívna účasť.
Utorkové popoludnie. Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok, Štefultov, 14. marec	Karol Balážfy	„Štôľňa Ondrej v Štefultove“.
Utorkové popoludnie. Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok, Štefultov, 14. marec	Mgr. I. Kubalová Ing. L. Lužina PhDr. D. Harvan Mgr. P. Orčík Mgr. P. Jancsy	Pasívna účasť.
České, slovenské a československé dejiny 20. storočia, XIX. ročník, Hradec Kálové, 13. - 14.máj	PhDr. D. Harvan	Aktívna účasť.
Ženy v archívnych prameňoch, XXVII. Archívne dni v Slovenskej republike, Bratislava, 4. - 6. jún	Mgr. A. Matejková, PhD.	Rózsa Wersényiová (* 1855, Sedmohradsko, Zilah, Szentdemeter - † po roku 1916) – učiteľka prvej materskej škôlky (opatrovne) v Banskej Štiavnici.
Utorkové popoludnie. Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok, Banská Štiavnica, 6. jún, s PhDr. et PhDr. Elenou Hegyi, PhD., LL.M. - Zločin a trest v Banskej Štiavnici v 16. - 18. stor.	PhDr. D. Harvan Ing. L. Lužina K. Balážfy	Pasívna účasť.
Burza minerálov, Banská Bystrica 15.- 16. jún	Mgr. P. Jancsy PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD. Mgr. T. Macko Mgr. Ivana Kubalová	Aktívna účasť.
50. rokov Banského múzea v prírode, Banská Štiavnica, 15. jún	Mgr. L. Patera	Osudy historického vzduchového kompresora

Účast na odborných podujatiach v roku 2024		
Odborné podujatie	Riešiteľ	Výstup
		Pokorny & Wittekind z bane Grétla. Prednáška v Banskom múzeu v prírode.
50. rokov Banského múzea v prírode, Banská Štiavnica, 15. jún	PhDr. D. Harvan Mgr. I. Kubalová Ing. L. Lužina Mgr. T. Macko Mgr. P. Orčík	Pasívna účasť.
Európske dni archeológie, Banská Štiavnica, 16. jún	Mgr. T. Macko	S archeológom v Starom zámku.
Múzea a galérie 21. storočia spoločne proti hrozbám klimatickej krízy, Banská Štiavnica, 26.-27. jún	PhDr. D. Harvan Mgr. L. Patera Mgr. P. Orčík Ing. L. Lužina Mgr. H. Galková Mgr. A. Matejková, PhD.	Aktívna účasť.
Citadela 2024, Banská Štiavnica, 10. august	Mgr. A. Matejková, PhD.	Zlatý vek Banskej Štiavnice v období renesancie.
28. sympóziu z dejín farmácie, Levice 24. september	PhDr. D. Harvan PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Aktívna účasť.
Stretnutie prírodovedcov 2024, Košice, 4.-6.september	Mgr. T. Macko Mgr. I. Kubalová Mgr. P. Jancsy	Otvorený depozitár v SBM.
XXXII. vedecká konferencia série Bradkontakt: Problematika historických pamiatkových centier - Ochrana a obnova pamiatok v kontexte krízových situácií, Bardejov, 23. - 24.september	Mgr. A. Matejková, PhD. Mgr. T. Macko A. Koledová	Ochrana kultúrneho dedičstva: Výzvy pre Slovenské banské múzeum po ničivom požiari (18.3.2023)
3. ročník konferencie Únie múzeí v prírode pri ZMS, Svidník, 25. - 26. september	Mgr. P. Orčík	Banské múzeum v prírode a jeho prezentácia návštevníkom.
Utorkové popoludnie. Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok, Banská Štiavnica, 15. október	PhDr. D. Harvan	Banskoštiavnický banský lekár Imrich Tóth (27.2.1844 – 27.1.1928).
Utorkové popoludnie. Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok, Banská Štiavnica, 15. október	Ing. L. Lužina Mgr. L. Patera Mgr. H. Galková Mgr. A. Matejková, PhD. Mgr. T. Macko Mgr. I. Kubalová Mgr. P. Jancsy	Pasívna účasť.
Festival vlny, Banská Štiavnica, 9. november	Mgr. H. Galková	Tradičný odev v etnologickom fonde SBM.
Konferencia Vítkovické železárně a 100 let Velké Ostravy, Ostrava-Vítkovice, 4.december	Mgr. L. Patera	Železorudná základňa Vítkovických železiární v Uhorsku do vypuknutia prvej svetovej vojny.
114. ročník (1910-2024) – Hornický seminár, Národní technické museum, Praha, 5. december	Mgr. A. Matejková, PhD.	Odborná geologická, mineralogická, banícka a hutnícka literatúra v

Účasť na odborných podujatiach v roku 2024		
Odborné podujatie	Riešiteľ	Výstup
		banskoštiavnických knižniciach v 16.-20. storočí.
Výzvy na podporu kultúrneho využitia banských brownfieldov na Hornej Nitre z Fondu na spravodlivú transformáciu, 26. marec	Mgr. H. Gaková Ing. L. Lužina	Online.
Výstava od A po Z, Múzeum SNP, Banská Bystrica, 3. jún	Mgr. H. Galková Ing. P. Páchniková Ing. M. Kminiaková PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD. Mgr. T. Macko	Workshop.
Školenie turistických sprievodcov, Banská Štiavnica, 8. november	Ing. L. Lužina Ing. E. Hurtišová, PhD. Ing. M. Kminiaková Mgr. H. Galková Mgr. I. Kubalová Mgr. P. Jancsy Mgr. Tadeáš Macko	Aktívna účasť.

### 3.1.6.4 OSTATNÁ ODBORNÁ ČINNOSŤ

Členstvo zamestnancov SBM v odborných organizáciách:

Zamestnanec	Inštitúcia/Pozícia
Mgr. A. Ďuricová	Rezortná komisia pre environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu MŽP SR, členka
Mgr. A. Ďuricová	Odborná komisia pre výchovu a vzdelávanie v múzeách ZMS, členka
Mgr. A. Ďuricová	Kultúrna komisia v obci Podhorie
Mgr. A. Ďuricová	Pracovná skupina pre vytvorenie funkčného systému EVVO v SR, členka
Mgr. H. Galková	Vedecká rada SBM, tajomníčka
Mgr. H. Galková	Redakčná rada Zborníka SBM, tajomníčka
Mgr. H. Galková	Etnologická komisia ZMS, členka
Mgr. H. Galková	OZ Iniciatíva za živé mesto, členka a pokladníčka
PhDr. D. Harvan	Komisia pre tvorbu zbierok Múzea mincí a medailí v Kremnici, člen
PhDr. D. Harvan	Bankoštiavnicko-hodrušský banický spolok, člen riadiaceho výboru, predseda komisie na obnovu banskotechnických pamiatok
Bc. M. Hock	Bankoštiavnicko-hodrušský banický spolok, člen
Mgr. P. Jancsy	Prírodovedná komisia ZMS, člen
Mgr. P. Jancsy	Turistický klub Dr. Téryho, člen a aktívny značkár turistických chodníkov
Mgr. P. Jancsy	Šachový klub Opevnenie, člen
Mgr. I. Kubalová	Bankoštiavnicko-hodrušský banický spolok, členka
Ing. L. Lužina	Bankoštiavnicko-hodrušský banický spolok, člen riadiaceho výboru
Ing. L. Lužina	Múzeum vo Sv. Antone, porota fotografickej súťaže Poľovnícka fotografia, predseda
Ing. L. Lužina	Pohronské osvetové stredisko, porota fotografickej súťaže Najkrajšia dovolenková fotografia, predseda
Ing. L. Lužina	OZ Iniciatíva za živé mesto, členka
Ing. L. Lužina	BergSchola n.o., člen dozornej rady
Ing. L. Lužina	Fotoklub BLUR Banská Štiavnica n.o., člen

Zamestnanec	Inštitúcia/Pozícia
Mgr. T. Macko	Archeologická komisia ZMS, člen
Mgr. A. Matejková. PhD.	Sekcia pre dejiny knižnej kultúry pri Slovenskej historickej spoločnosti, členka
Mgr. A. Matejková. PhD.	Sekcia pre hospodárske a sociálne dejiny pri Slovenskej historickej spoločnosti, členka
Mgr. A. Matejková. PhD.	Komisia pre pamätihodnosti pri MsZ Banská Štiavnica, členka
Mgr. A. Matejková. PhD.	Slovenská historická spoločnosť pri SAV, členka
Mgr. P. Orčík	Bankoštiavnicko-hodrušský banícky spolok, člen
Mgr. P. Orčík	Únia múzeí v prírode, člen
Mgr. L. Patera	Čierne diery, člen a historik
Mgr. L. Patera	Spišský dejepisný spolok, člen
Mgr. L. Patera	OZ Hnilčík pre prítomnosť, pre budúcnosť, člen dozornej rady
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Časopis Bystrický permon, šéfredaktor časopisu
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Medzinárodný komitét ICOFOM, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Medzinárodný komitét COMCOL, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Medzinárodný komitét ICOMON, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Medzinárodný komitét CIMUSET, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Slovenská lekárska spoločnosť – Slovenská farmaceutická spoločnosť pri SAV, sekcia Dejín farmácie, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Slovenská historická spoločnosť pri SAV, sekcia pre hospodárske a sociálne dejiny, spolok historikov stredoslovenských banských miest, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Vedecká rada, Štátna vedecká knižnica – LHM, Banská Bystrica, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	OZ Diversitas Culturae, Banská Bystrica, 1. podpredseda a tajomník
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Spolok slovenských spisovateľov, člen
Mgr. E. Švecová	Pracovná skupina pre vytvorenie funkčného systému EVVO v SR, členka

### 3.1.6.5 MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Múzeum sa v pozícii ambasádora **Európskeho klimatického paktu** prezentovalo na podujatí Deň Európy 2024 v Starej tržnici v Bratislave spoločne s iniciatívou Európsky klimatický pakt. Podujatie bolo symbolickou oslavou 70. výročia založenia Európskej únie. Počas tohto podujatia sa formou informačných stánkov tiež prezentovala Európska komisia, Európsky parlament a členské štáty EÚ. Pre návštevníkov boli pripravené workshopy, hry, kvízy a súťaže, ktoré obohatili ich poznatky a zážitok z podujatia.

Galéria Jozefa Kollára sa zapojila do projektu Slovenského banského múzea, zameraného na zmierňovanie dopadov zmeny klímy, **ZELENÁ MISIA – Slovenské banské múzeum pre klímu – Budujeme unikátnu platformu pre neformálne vzdelávanie o otázkach zvyšovania povedomia o klimatických zmenách** – v programe SK KLÍMA MŽP SR. Jednou z aktivít projektu bola realizácia výstavy Tiché správy Zeme /LET THE SILENCE BE HEARD. Táto výnimočná výstava, ako súčasť projektu Zelená misia – Slovenské banské múzeum pre klímu, predstavila práce detí z Banskej Štiavnice a Nórska, ktoré vytvorili v spolupráci s umelcami počas tvorivých workshopov na tému umenie a klimatická zmena. Výstava sa niesla v duchu zvyšovania povedomia o globálnych klimatických zmenách a podpore ekologického myslenia. Počas vernisáže, ktorá sa uskutočnila v piatok 15.3. v Galérii Jozefa Kollára v Banskej Štiavnici, sa návštevníci mali možnosť stretnúť s detskými umelcami /umelkyňami a zúčastniť sa interaktívnych experimentov a diskusií o vplyve človeka na prírodu. „Ozveny v tichu“ predstavuje tvorbu detí z Banskej Štiavnice a Nórska, ktoré pod vedením umelcov Ota Hudeca a Damiana Vegu vytvorili diela počas jesenných workshopov v roku 2023.

V rámci aktivity **Museums & Galleries of the 21<sup>st</sup> century together against the threats of climate crisis** projektu Zelená Misia - Slovenské banské múzeum pre klímu / Budujeme unikátnu platformu pre neformálne vzdelávanie o otázkach zvyšovania povedomia o klimatických zmenách zrealizovalo múzeum v termíne 26. - 27.júna 2024 Medzinárodné kolokvium. V odbornom programe dvojdňového podujatia v 7. tematických blokoch bolo

uvedených 39 konferenčných príspevkov autorov, autoriek alebo tímov, ktoré reprezentujú nielen múzejné a galerijné inštitúcie, ale aj vysoké školy, odborné organizácie, nezávislé iniciatívy či podnikateľské prostredie. Kolokvium sa uskutočnilo v Rytierskej sále Starého zámku.

V roku 2024 bol po niekoľkoročnej prestávke vyhlásený 22. ročník medzinárodnej výtvarnej súťaže **MY SA NEVIEME SŤAŽOVAŤ NAHLAS** so zameraním na ochranu prírody a environmentálnu výchovu. Vyhodnotenie súťaže a vernisáž výstavy s rovnomeným názvom MY SA NEVIEME SŤAŽOVAŤ NAHLAS s témou VODA OKOLO NÁS Máme jej dosť pre všetkých? sa uskutoční 10. marca 2025.



*Vernisáž výstavy Tiché správy Zeme /LET THE SILENCE BE HEARD, Galéria Jozefa Kollára*

## 4 / ZELENÉ MÚZEUM

Počas celého roka 2024 Slovenské banské múzeum organizovalo podujatia, na ktorých sa snažilo prezentovať environmentálne princípy správania a byť príkladnou verejnou inštitúciou vo vzťahu k životnému prostrediu.

Vo februári sme realizovali podujatie k **Svetovému dňu mokradí**. V spolupráci so Štátnou ochranou prírody CHKO Štiavnické vrchy sme zorganizovali prednášku venovanú mokradiam vo svete, v Európe a na Slovensku. Téma vzbudila záujem u žiakov a študentov škôl z Banskej Štiavnice. V súvislosti s touto problematikou sa Slovenské banské múzeum zaviazalo zapojiť do dobrovoľníckej aktivity pri revitalizácii lokality Gajdošovo v katastri obce Banský Studenec v spolupráci so ŠOP CHKO Štiavnické vrchy.

**Svetový deň vody** sme si pripomenuli organizovaním podujatia s názvom *Veda o vode*. Pripravili sme zážitkové učenie v priestoroch Galérie Jozefa Kollára, kde sme prepájali tému vody s umením a umeleckou tvorbou, robili sme experimenty s vodou, pracovali s pripravenými edukačnými materiálmi, hľadali súvislosti vody v umeleckých dielach a v kultúrnom dedičstve. Žiaci a študenti mali možnosť objavovať, ako dôležitú úlohu voda zohráva v našom živote a prírode, ale to, aká je inšpiratívna v umeleckej tvorbe a tiež si uvedomovali dôležitosť jej ochrany dnes.

Aj v roku 2024 sme sa zapojili do kampane **Hodina Zeme**, dňa 23.3. sme v spolupráci s mestom Banská Štiavnica zhasli exteriérové osvetlenie v objektoch v našej správe – v Novom a Starom zámku a tým prispeli k šíreniu myšlienky šetrenia energie a minimalizácie svetelného smogu.

V apríli sme si ku **Dňu Zeme** pripravili podujatie s názvom *Zem baníkov*. Program pre žiakov a študentov sme koncipovali tvorivo a zážitkovo. Pripravili sme si pre nich zábavné úlohy z baníckej histórie, hravé vzdelávanie v expozícii Baníctvo na Slovensku, aj tvorivú bádateľskú aktivitu s archeológom. Na koncepte zámeru revitalizácie nádvorja Kammerhofu sme im predstavili dôležitosť a význam vodozádržných opatrení pre zlepšovanie klímy. Program sme uzavreli exteriérovou aktivitou, ktorou bola výsadba rastlín a výroba hmyzích domčekov v priestore komunitnej záhrady. Všetci účastníci dostali priesady rastlín z pripraveného zeleného výmenníka.

V máji zamestnanci múzea splnili verejný príslub a pomohli pri **revitalizácii mokrade** v prírodnej rezervácii (PR) Gajdošovo, ktorá je v Správe CHKO Štiavnické vrchy a nachádza sa v katastrálnom území obce Banský Studenec. Dobrovoľnícka činnosť spočívala v odstraňovaní opadavého kra prútnatca metlovitého (*Sarothamnus scoparius*), ktorý vytvára rozsiahle skupinové porasty a svojím objemom uberať životný priestor vzácnejším, avšak konkurenčne slabším druhom.

Dňa 9.5.2024 sa Slovenské banské múzeum, ako ambasádor Európskeho klimatického paktu, prezentovalo na podujatí **Deň Európy 2024** v Starej tržnici v Bratislave spoločne s iniciatívou Európsky klimatický pakt. Podujatie bolo symbolickou oslavou 70. výročia založenia Európskej únie. Počas tohto podujatia sa formou informačných stánkov tiež prezentovala Európska komisia, Európsky parlament a členské štáty EÚ. Pre návštevníkov boli pripravené workshopy, hry, kvízy a súťaže.

**Svetový deň životného prostredia** sme si v Slovenskom banskom múzeu pripomenuli opäť aktívne a s ohľadom na ochranu životného prostredia. V areáli Starého zámku sme sa venovali údržbe zelene, odstraňovaniu buriny z kamenného nádvorja a chodníkov, kde nie je možné kosenie. Keďže sa snažíme vyhýbať chemickým postrekom, je potrebné burinu odstraňovať ručne. Čistili sme tiež priestory zarastené machom.

Múzeum pokračovalo v realizácii **projektu Green Mission - Zelená Misia - Slovenské banské múzeum pre klímu** / Budujeme unikátnu platformu pre neformálne vzdelávanie o otázkach zvyšovania povedomia o klimatických zmenách financovaného z Nórskeho grantu a štátneho rozpočtu SR. Cieľom projektu bolo zvýšiť povedomie verejnosti o klimatickej zmene, aplikovať stavebno-technické riešenia a zrealizovať sériu edukačných a tvorivých aktivít s apelom na dopady klimatickej zmeny. Projekt ukázal, ako verejná múzejná inštitúcia môže aktívne prispieť k spoločenskému dialógu o naliehavej potrebe ochrany klímy. Partnermi projektu boli Dalane Folkemuseum v nórskom Egersunde, Špeciálna základná škola Banská Štiavnica, Domov Márie – zariadenie sociálnych služieb Banská Štiavnica.

V rámci projektu sa podarilo naplniť ciele a zrealizovať nasledovné výstupy:

**Komunitná záhrada v Kammerhofe.** Revitalizácia nádvorja Kammerhofu na ekologickú komunitnú záhradu s vodozadržnými systémami. Vytvorením systému na zber dažďovej vody a opätovným využívaním vody sa zníži spotreba pitnej vody. Výmena betónovej dlažby za priepustnú umožní cirkuláciu a zadržanie vody v nádvorí. Súčasťou revitalizácie nádvorja je aj výsadba zelene a mobilnej kontajnerovej zelene s ohľadom na historickú hodnotu nádvorja. Múzeum v rámci tohto projektu dalo vypracovať štúdiu na úpravy celého nádvorja Kammerhofu a podľa nej zrealizovalo časť revitalizácie.

**Medzinárodné kolokvium.** Organizovaním medzinárodného kolokvia *Múzea a galérie 21. storočia spoločne proti hrozbám klimatickej krízy*, ktoré sa konalo 26. a 27.6.2024 na Starom zámku sme dali priestor na medziodborový environmentálny dialóg a diskusiu o udržateľných prístupoch v múzeách a galériách proti klimatickej zmene. Na kolokviu odznali prednášky a prezentácie od 39 prezentujúcich odborníkov a odborničiek z vysokých škôl, nezávislých iniciatív, odborných organizácií, podnikateľského sektora a zástupcov múzeí a galérií v siedmych tematických blokoch. Súčasťou kolokvia boli aj sprievodné aktivity, ako komentované prehliadky mesta, návšteva areálu Banského múzea v prírode a prehliadka aktuálnych expozícií a výstav Slovenského banského múzea. Kolokvia sa zúčastnili aj zástupkyne partnerského múzea Dalane Folkemuseum (Egersund, Nórsko).

**Galerijná dažďová záhrada.** Premena nevyužívaného átria v Galérii Jozefa Kollára na dažďovú záhradu spája ekológiu s umením a históriou. Bola vytvorená konštrukcia obklopená rastlinami, ktorá slúži a j ako oddychová zóna pre návštevníkov. Rastliny sú polievané zo zozbieranej dažďovej vody. Výber rastlinných druhov pomáha znižovať vzlianjúcu vlhkosť z múrov átria.

**Ozveny v tichu.** Organizovanie participatívneho umeleckého projektu: *Nechajte počuť ticho* bolo realizované formou workshopu a výstavy *Ozveny v tichu*. Workshop v Banskej Štiavnici sa uskutočnil v dňoch 22. – 24. 11.2023 v priestoroch partnerskej Špeciálnej základnej školy v Banskej Štiavnici. Workshop v Nórsku sa uskutočnil v priestoroch partnerského Dalane Folkemuseum, Egersund, v dňoch 1. – 3. 12.2023. V marci 2024 sme v Galérii Jozefa Kollára otvorili výstavu *Ozveny v tichu* a boli na nej vystavené diela detí z obidvoch workshopov pod vedením renomovaných umelcov Ota Hudeca a Damiana Vegu. Cieľom tejto časti projektu bolo poukázať na dôležitosť ochrany životného prostredia a vody a angažovanosť škôl a komunít v procese ekologického vzdelávania. Výstava sa niesla v duchu zvyšovania povedomia o globálnych klimatických zmenách a podpore ekologického myslenia.

**Informačná kampaň.** Cieľom informačnej kampane počas celej doby trvania a realizácie projektu bolo informovanie verejnosti o projekte a zároveň environmentálne vzdelávanie v témach: šetrenie vody v domácnosti, vytváranie zelených plôch a správna údržba zelene pre lepšie zadržiavanie vody, používanie ekotašiek na nákupy, šetrenie papierom a tlačou, podpora lokálnej produkcie, ekomobilita, inovatívne spôsoby šetrenia energie (inteligentné termostaty, solárne panely), ekologické čistiace prostriedky, redukcia používania obalov, kompostovanie a pod.

Projekt bol uzavretý záverečnou konferenciou dňa 11.7.2024. Dňa 10.10.2024, sa múzeum zúčastnilo aj záverečnej konferencie programu „Zmierňovanie a prispôsobovanie sa zmene klímy“ (SK-Klíma), ktorá sa konala v Hoteli Bôrik v Bratislave. Podujatie organizovalo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky.

Každoročný bazár **Haraburdy** tvorí neoddeliteľnú súčasť letnej turistickej sezóny. Organizovaním bazára podporujeme myšlienku recyklácie predmetov, ktoré dostávajú druhú šancu a nekončia ešte na skládke odpadu. Vďaka 20. ročníku podujatia a približne 1 100 návštevníkom (kupujúcim aj predajcom) sa podarilo vrátiť do obehu približne 1 700 predmetov a do zbierkového fondu múzea sme prijali 62 predmetov.

Slovenské banské múzeum podporuje myšlienku udržateľnej mobility už niekoľko rokov a je aktívnym partnerom iniciatívy **Európskeho týždňa mobility**. V roku 2024 sme umožnili návštevníkom vstup do expozícií v Kammerhofe a v Galérii Jozefa Kollára za zľavnené vstupné, ak preukázali, že prišli pešo alebo hromadnou dopravou.

Téma udržateľnosti, recyklácie oblečenia a osvety k ekologickejšiemu spôsobu života a životného štýlu rezonovala aj na druhom ročníku **Festivalu vlny**, , ktorý sa konal 9.11. , a to vo forme prednášok, prezentácií, výstavy aj módnej prehliadky. Vystavovatelia prezentovali prácu s prírodnými materiálmi, tradičné metódy spracovávania materiálov na výrobu odevov, aj recyklovanie odpadových textílií. Aj takouto formou podujatia múzeum apelovalo na dôležitosť minimalizácie spotreby materiálov a podpory udržateľnejšieho spôsobu života.

20. ročník **Štajvnýckýho vjanočného jarmoku** bol priestorom na prezentáciu regionálnych výrobcov a predajcov. Počas podujatia nepodporujeme prehnanú svetelnú výzdobu, zdobíme s recyklovanými a prírodnými ozdobami, používame kompostovateľné obaly a minimalizujeme a separujeme odpad.

Súčasťou činnosti múzea v roku 2024 boli aj vzdelávacie a tvorivé aktivity venované deťom. V Dielničkách sme sa zameriavali na tradičné remeslá, realizáciu aktivít využitím prírodného i odpadového materiálu. Na podujatiach sme dôsledne triedili odpad, používali iba opakovateľne použiteľné alebo biologicky rozložiteľné nádoby na jedlo. V letných mesiacoch sme ponúkali návštevníkom vodu v sklenených dózach a biologicky rozložiteľných pohároch.

Celoročne sme sa zameriavali na zmeny v našom každodennom prístupe k prostrediu, snažili sa využívať dažďovú vodu, separovať odpad, recyklovať nábytok, výstavný fondus. Zdieľanie kancelárskych potrieb, či kancelárie bez nádob na zmiešaný odpad sú už stálou súčasťou administratívneho priestoru Kammerhofu. Kontrolovali sme zavedené environmentálne opatrenia, upozorňovali na nedodržiavanie napr. správneho triedenia odpadu. Znižovali sme spotrebu energie na vykurovanie z ekonomických i environmentálnych dôvodov.



*Prezentácia zeleného múzea a aktivít múzea na podujatí Deň Európy, Bratislava*



*Propagácia udržateľnosti na Festivale vlny, Kammerhof*

## 5 / NÁVŠTEVNOSŤ MÚZEA

Návštevnosť expozícií je jedným z rozhodujúcich zdrojov vlastných príjmov Slovenského banského múzea, a preto jej sledovaniu a operatívne prijímaniu potrebných rozhodnutí venuje vedenie múzea veľkú pozornosť.

Prezentácia stálych expozícií SBM patrí k základným úlohám múzea. V roku 2024 do činnosti a prevádzky expozícií múzea zasahovalo uzatvorenie Mineralogickej expozície a Štôlna Michal, a to z dôvodu vyhorenia budovy 18.3.2023. Múzeum navštívilo 108 728 návštevníkov. V porovnaní s rokom 2023 to bolo viac o 6 683 návštevníkov a oproti rekordnému roku 2019 je to stále o 45 040 návštevníkov menej.

### Návštevnosť expozícií múzea v roku 2024

Rok 2024	KMF	GaJK	MIN	SZ	NZ	BMP	GLANZ	MICH	HAND	Spolu
Január	277	148	0	373	0	10	44	0	82	
Február	384	127	0	841	479	595	114	0	124	
Marec	863	252	0	2 074	1 304	2 350	217	0	105	
¼ roka	1 524	527	0	3 288	1 783	2 955	375	0	311	
Apríl	986	174	0	1 852	883	2 395	148	0	92	
Máj	1 133	149	0	2 680	2 012	6 125	204	0	194	
Jún	1 384	181	0	1 962	4 093	7 053	197	0	84	
½ roka	5 027	1 031	0	9 782	6 530	18 528	924	0	681	
Júl	1 678	261	0	5 058	1 430	7 233	536	0	286	
August	1 992	435	0	6 178	1 655	9 042	675	0	319	
September	700	116	0	1 789	1 430	2 801	204	0	185	
¾ roka	9 397	1 843	0	22 807	15 551	37 604	2 339	0	1 471	
Október	737	100	0	1 845	1 655	2 783	186	0	52	
November	549	92	0	1 187	960	1 308	110	0	280	
December	709	64	0	618	294	566	88	0	40	
<b>Spolu I.-XII. 2024</b>	<b>11 392</b>	<b>2 099</b>	<b>0</b>	<b>26 457</b>	<b>18 460</b>	<b>42 261</b>	<b>2 723</b>	<b>0</b>	<b>1 843</b>	<b>105 235</b>
<b>Spolu I.-XII. 2023</b>	<b>9 975</b>	<b>2 871</b>	<b>616</b>	<b>24 639</b>	<b>15 944</b>	<b>39 832</b>	<b>2 291</b>	<b>1 443</b>	<b>1 161</b>	<b>98 772</b>
<b>Rozdiel</b>	<b>1 417</b>	<b>-772</b>	<b>-616</b>	<b>1 818</b>	<b>2 516</b>	<b>2 429</b>	<b>432</b>	<b>-1 443</b>	<b>682</b>	<b>6 463</b>

Vysvetlivky: KMF – Kammerhof, GaJK – Galéria J. Kollára, MIN – Mineralogická expozícia, SZ – Starý zámok, NZ – Nový zámok, BMP – Banské múzeum v prírode, GLANZ – štôlna Glanzenberg, MICH – Štôlna Michal, HAND – Uhoľná expozícia Handlová

NÁVŠTEVNOSŤ	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Expozície + výstavy + podujatia	108 728	102 045	137 637	103 244	99 664	153 768

Expozície múzea: Kammerhof, Starý zámok, Nový zámok, Banské múzeum v prírode, Glanzenberg štôlna a Uhoľná expozícia Handlová zaznamenali nárast návštevnosti. Pokles návštevnosti zaznamenala len expozícia Galéria Jozefa Kollára a požiarom zničené expozície Mineralogická expozícia a Michal štôlna. V percentuálnom vyjadrení zaznamenala najvyšší nárast Uhoľná expozícia Handlová a v počte osôb expozícia Nový zámok (58,74 % a 2 516 osôb). V počte osôb aj v percentuálnom vyjadrení zaznamenala najvyšší pokles expozícia Galéria Jozefa Kollára, keď nezohľadňujeme Michal štôlnu, ktorá bola z ponuky vyradená po likvidačnom požiari objektu Berggericht.

Múzeum dlhodobo sleduje vývoj návštevnosti aj počas letnej turistickej sezóny (LTS). Dáta zbiera od začiatku mesiaca máj a zvýšená návštevnosť trvá do konca septembra (v predkovidových rokoch až do konca októbra).

Návštevnosť expozícií SBM počas LTS 2024 (máj až september) bola 73 719 návštevníkov. V porovnaní s rokom 2023 ide o nárast o 47 návštevníkov (0,06 %). Výrazný pokles zaznamenala expozícia Galéria Jozefa Kollára (- 605

návštevníkov, -34,63 %). Najvyšší nárast návštevnosti zaznamenala expozícia Glanzenberg štôlna , a to 10,26 % a v počte osôb 2 182 Banské múzeum v prírode.

SBM zaznamenalo v období LTS 2024 nárast podielu zahraničných návštevníkov na návštevnosti múzea oproti roku 2023 o 1 794 osôb a 14,71 %. Oproti roku 2019 ide o mierny nárast , a to o 379 osôb (2019: 13 611 zahraničných návštevníkov). V rokoch 2020 a 2021 bola návštevnosť zahraničných návštevníkov limitovaná nariadeniami súvisiacimi so šírením ochorenia Covid-19 , a teda bola mimoriadne nízka (v roku 2020: 2 117 návštevníkov, v roku 2021: 3 529 návštevníkov).

Dôležitou skupinou návštevníkov múzea sú školské skupiny. V LTS 2024 navštívilo expozície SBM 12 566 žiakov a študentov. Oproti roku 2023 ide o pokles o 567 žiakov a študentov. Pokles návštevnosti v tomto segmente vnímame ako dôsledok konsolidácie, ekonomickej a energetickej krízy, ale aj faktu, že SBM nie je od roku 2023 oprávneným prijímateľom kultúrnych poukazov (po začlenení kultúrnych poukazov medzi segmenty podpory Fondu na podporu umenia, v ktorom je múzeum neoprávneným žiadateľom) a tiež nízkou ponukou lokality pre tento segment návštevníkov.

## VYHODNOTENIE TRŽIEB ZO VSTUPNÉHO ZA ROK 2024

Rok 2024	KMF	GaJK	MIN	SZ	NZ	BMP	GLANZ	MICH	HAND
<b>Január</b>	1 440	396	0	2 076,50	0	140	396	0	200
<b>Február</b>	2 073	339	0	4 673,50	1 304	4 936	1 026	0	219
<b>Marec</b>	3 937	349	0	11 354	3 594	18 849	1 953	0	218
<b>¼ roka</b>	7 450	1 084	0	18 104	4 898	23 925	3 375	0	637
<b>Apríl</b>	3 912,50	337	0	10 009,50	2 441	15 180	1 526	0	163
<b>Máj</b>	4 681,50	240	0	14 603	5 180,50	36 442	2048	0	428
<b>Jún</b>	5 335	282	0	10 319	4 845,50	39 200	1 779	0	143
<b>½ roka</b>	21 379	1 943	0	53 035,50	17 365	114 747	8 728	0	1 371
<b>Júl</b>	7 874,50	557	0	27 981,50	9 902	56 367	4 752	0	689
<b>August</b>	8 965,50	902	0	34 887,50	11 701	7 1807	6 057	0	728
<b>September</b>	3 160	293	0	10 111,50	3 908,50	22 503	1 860	0	390,50
<b>¾ roka</b>	4 1379	3 695	0	126 016	42 876,50	265 424	21 397	0	3 178,50
<b>Október</b>	3 160	226	0	10 555	4 102	19 667	1 806	0	118
<b>November</b>	2416	218	0	7 118	2 768,50	11 136	954	0	589,50
<b>December</b>	2 391	186	0	3 182	877	4 258	846	0	103
<b>Spolu I.-XII.2023</b>	49 346	4 325	0	146 871	50 624	300 485	25 003	0	3989
<b>Spolu I.-XII.2024</b>	43 206	6 323	1 591	129 369	42 476,50	283 778	20 810	1 341	2355,50
<b>Rozdiel (€)</b>	6 140	-1 998	-1 591	17 502	8147,50	16 707	4 193	-1 341	1633,50

Vysvetlivky: KMF – Kammerhof, GaJK – Galéria J. Kollára, MIN – Mineralogická expozícia, SZ – Starý zámok, NZ – Nový zámok, BMP – Banské múzeum v prírode, GLANZ – štôlna Glanzenberg, MICH – Štôlna Michal, HAND – Uhoľná expozícia Handlová

TRŽBY	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Expozície + výstavy + podujatia	591245,50 €	540992 €	546 439,50 €	402 752,50 €	348 854,90 €	469 743,70 €

Slovenské banské múzeum v roku 2024 utŕžilo zo vstupného do svojich expozícií, výstav a podujatí 591 245,50 €, čo je oproti roku 2023 nárast o 50 253,50 € (+ 9,29 %).

Múzeum zaznamenalo mierny nárast v tržbách , a to napriek úprave (zníženiu cien vstupného v Starom zámku) cenníka počas zimnej sezóny a z dôvodu reínštalácie Galérie Jozefa Kollára.

Expozície múzea zaznamenali v roku 2024 tržbu v hodnote 580 643,00 €. Ide o nárast o 52 325 € a v percentuálnom vyjadrení o 9,9 %. Najvyšší nárast v tržbách zaznamenala expozícia Starý zámok 17 502 € a v percentuálnom vyjadrení expozícia Uhoľná expozícia Handlová 69,35 %. Najvyšší pokles zaznamenala expozícia Galéria J. Kollára , a to vo výške 1 998 € a -26,89 %.

Počas LTS 2024 (máj-september) boli tržby z prevádzky expozícií vo výške 410 924 €. V porovnaní s rokom 2023 ide o nárast o 14 803,50 € (3,74 %). V porovnaní s najúspešnejším rokom 2019 dosiahli tržby nárast o 72 534,10 € (+21,44 %). V mesiacoch júl a august činili tržby 243 171 € čo predstavuje nárast o 7 315 € oproti tržbám za rovnaké obdobie roka 2023 (235 856 €;) a v percentuálnom vyjadrení nárast 3,10 %.



*Edukačný program – Mineralógia od A po Z, Kammerhof*

## 6 / HOSPODÁRENIE SBM

### 6.1 ROZPOČET

Slovenské banské múzeum (ďalej len „múzeum“) prijalo na rok 2024 „Rozpis záväzných ukazovateľov“ – transfer zo štátneho rozpočtu na bežnú činnosť vo výške 1 742 878 €.V rozpočte je zohľadnená inflácia a limity rozpočtu múzea. Na správu rozsiahleho majetku múzea (opravy, údržba a riešenia havarijných stavov objektov) získalo múzeum kapitálové finančné prostriedky vo výške 5 006 739 € na odstránenie škôd po požiari zo dňa 18.3.2023 na budovu Berggericht, na odstránenie havarijných stavov kotolní v objektoch Kammerhof a Galéria Jozefa Kollára a na obnovu kultúrnej pamiatky Klopačka v celkovej výške 447 167 €.

Rozpočtové hospodárenie PO sa riadilo rozpočtom, ktorý bol schválený MŽP SR č. 3778/2024 7485/2024-8.1 zo dňa 22.01.2024. Počas roka boli prijaté 4 rozpočtové opatrenia vedené v operatívnej evidencii rozpočtových opatrení, zdroj 111.

<b>Záväzné ukazovatele na rok 2024 – príspevok na činnosť</b>	<b>1 742 878 €</b>
Prvok 0750403, Trieda 08.2.0	
Uvedené finančné prostriedky boli určené na zabezpečenie úloh v rámci plánu hlavných úloh na rok 2024	
<b>Kapitálový transfer</b>	<b>5 006 739 €</b>
<b>Program OEK</b>	<b>11 000 €</b>
Prvok OEK0E03, Trieda 05.6.0	
Prostriedky Podporná infraštruktúra určené na informačné technológie financované zo ŠR	
<b>Spolu rozpočet za prvok 0750403</b>	<b>6 749 617 €</b>
<b>Spolu za prvok 0EK0E03</b>	<b>11 000 €</b>

V priebehu roka 2024 bol rozpočet upravovaný nasledovne:

<b>Rozpočtové opatrenie č. 1/2024 zo dňa 22.01.2024</b>	<b>+285 932 €</b>
Prvok 0750403, Trieda 08.2.0: Finančné prostriedky boli určené na rekonštrukciu teplovodných plynových kotolní v objektoch Galéria J. Kollára a Kammerhof a na obnovu kultúrnej pamiatky Klopačka.	
<b>Rozpočtové opatrenie č. 2/2024 zo dňa 25.07.2024</b>	<b>+131 235 €</b>
Prvok 0750403, Trieda 08.2.0: Finančné prostriedky boli určené na rekonštrukciu systému vykurovania v objektoch Banské múzeum v prírode, Nový zámok a Žiakov dom – súčasť Starého zámku.	
<b>Rozpočtové opatrenie č. 3/2024 zo dňa 05.11.2024</b>	<b>+30 000 €</b>
Prvok 0750403, Trieda 08.2.0: Finančné prostriedky boli určené na odstránenie havarijného stavu NKP Klopačka.	
<b>Rozpočtové opatrenie č. 4/2024 zo dňa 12.12.2024</b>	<b>+15 000 €</b>
Prvok 0750403, Trieda 08.2.0: Finančné prostriedky boli určené na bežné výdavky na odstránenie nedostatkov zistených pri revíziách.	
<b>Spolu rozpočet za prvok 0750403</b>	<b>7 211 784 €</b>
<b>Spolu za prvok 0EK0E03</b>	<b>11 000 €</b>
<b>Rozpočet celkom</b>	<b>7 222 784 €</b>

### 6.2 ÚLOHY SBM PODĽA PLÁNU HLAVNÝCH ÚLOH MÚZEA V ROKU 2024

#### I. KONCEPCIE, PROGRAMY, METODIKY

SBM/PHU/2024/1 Program transformácie starých banských diel na objekty cestovného ruchu

SBM/PHU/2024/2 Implementácia koncepcie odbornej ochrany, uloženia a bezpečnosti zbierkových predmetov Slovenského banského múzea (štvrtá etapa)

SBM/PHU/2024/3 Uloženie evakuovaných zbierkových predmetov z Berggerichtu

SBM/PHU/2024/4 Zelené múzeum

## II. VEDA, VÝSKUM, VÝCHOVA A VZDELÁVANIE

SBM/PHU/2024/5 Prezentácia stálych expozícií

SBM/PHU/2024/6 Výstavná činnosť

SBM/PHU/2024/10 Banskoštiavnický geopark

SBM/PHU/2024/11 Výskum dejín baníctva, hutníctva, geologických vied, dejín banských miest na Slovensku a osobitne Banskej Štiavnice z perspektívy: histórie baníctva, hutníctva a geologických vied; montánnej archeológie; numizmatiky; kultúrnych a sociálnych aspektov baníckej a hutníckej praxe; ekologických a environmentálnych dôsledkov baníctva a hutníctva; ekonomických, sociálnych, kultúrnych a ekologických aspektov každodenného života v historických baníckych oblastiach; muzeálnej reflexie zbierok SBM a pedagogiky v oblasti baníckeho a hutníckeho dedičstva

SBM/PHU/2024/14 Nové expozičné celky a ich inovácie

SBM/PHU/2024/18 Environmentálna výchova v podmienkach SBM

SBM/PHU/2024/25 Prezentácia a popularizácia SBM formou tradičných podujatí

SBM/PHU/2024/29 Propagácia SBM

## III. MONITORING, INFORMATIKA A DOKUMENTÁCIA

## IV. EDIČNÁ, PROPAGAČNÁ A VZDELÁVACIA ČINNOSŤ

## V. INVESTIČNÉ AKCIE A BUDOVANIE A ZARIADENÍ

## VI. ÚDRŽBA ZARIADENÍ

## VII. MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

### ROZBOR NÁKLADOV A VÝNOSOV

Položka	rok 2024 v €	rok 2023 v €
Výnosy z transferov (68)	1 999 016,12	1 719 212,05
Tržby za vlastné výkony , a tovar (60)	708 391,19	633 721,80
Ostatné výnosy (61-64)	73 843,51	58 298,29
<b>VÝNOSY SPOLU:</b>	<b>2 781 250,82</b>	<b>2 411 232,14</b>
Spotrebované nákupy (50)	269 335,94	340 460,67
Služby (51)	646 933,99	524 875,26
Osobné náklady (52)	1 631 585,33	1 435 373,06
Dane a poplatky (53)	25 037,42	20 164,23
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť (54)	66 785,72	12 760,22
Odpisy, rezervy a opravné položky (55)	120 782,30	122 551,79
Finančné náklady (56)	832,65	1 376,85
<b>NÁKLADY SPOLU:</b>	<b>2 761 293,35</b>	<b>2 457 562,08</b>
Splatná daň z príjmov	5 042,97	5 042,97
<b>VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA PO ZDANENÍ</b>	<b>19 957,47</b>	<b>-51 372,91</b>

Náklady	Hodnota v roku 2024 v €
<b>Spotrebované nákupy (50)</b>	
Spotreba materiálu	101 835,88
Spotreba energie	129 060,44
Predaný tovar	38 439,62
<b>Služby (51)</b>	
Opravy a udržiavanie	276 169,88
Cestovné	2 155,63
Náklady na reprezentáciu	302,15
Ostatné služby	368 306,33
<b>Osobné náklady (52)</b>	
Mzdové náklady	1 146 400,48
Zákonné sociálne poistenie	68 052,68
Ostatné sociálne poistenie	11 254,67
Zákonné sociálne náklady	68 052,68
<b>Dane a poplatky (53)</b>	
Daň z nehnuteľností	22 847,95
Ostatné dane a poplatky	2 189,47
<b>Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť (54)</b>	
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	66 785,72
<b>Odpisy, rezervy a opravné položky z prev., fin. činnosti (55)</b>	
Odpisy dlhodobého HM a NM	120 782,30
<b>Finančné náklady (56)</b>	
Ostatné finančné náklady	832,65

Výnosy	Hodnota v roku 2024 v €
<b>Tržby za vlastné výkony , a tovar (60)</b>	
Tržby z predaja služieb	665 520,40
Tržby z, a tovar	42 870,79
<b>Zmena stavu vnútroorganizačných zásob (61)</b>	
Zmena stavu výrobkov	40,00
<b>Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti (64)</b>	
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	69 803,51

Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov:

Ukazovateľ	Skutočnosť 2024 v €
Tržby zo vstupného	573 291,49
Tržby za nájom nebytových priestorov	61 660,35
Tržby z nájmu služobných bytov	10 369,74
Tržby za energie, foto, výstavy, lektorovanie v cudzom jazyku	20 198,82
Tržby z predaja propagačného materiálu	42 870,79
Ostatné výnosy, krátkodobé prenájmy, fotky, arch. výskum, Škola v múzeu	69 803,51

Na celkových tržbách z predaja propagačného materiálu je podiel expozícií nasledovný:

Expozícia	predaj propagačného materiálu 2024 v €
Informačné centrum - Kammerhof – Baníctvo na Slovensku	730,95
Banské múzeum v prírode	603
Nový zámok	9 432,95
Starý zámok	1 914,35
Galéria Jozefa Kollára	1 174,70
Uhoľná expozícia Handlová	303,90
Tržby z, a tovar rôzne	789
Tržba za komisionálny predaj	20 436
Tržba mesto	40

### 6.3 DOTÁCIE A GRANTY

Múzeum ako príspevková organizácia kladie vo svojej činnosti dôraz aj na získavanie a využívanie mimorozpočtových zdrojov, a to prostredníctvom rôznych projektov.

V roku 2024 Slovenské banské múzeum čerpalo zdroje z Nórskeho grantu so spolufinancovaním zo štátneho rozpočtu - „**ZELENÁ MISIA -Slovenské banské múzeum pre klímu**“/Budujeme unikátnu platformu pre neformálne vzdelávanie o otázkach zvyšovania povedomia o klimatických zmenách“. **Projekt bol podporený sumou 253 452 €.** Slovenské banské múzeum otvorilo 1.8.2024 nový výstavný depozitár v Kammerhofe – Kaplnka sv. Ignáca. V novom depozitári sa nachádza viac ako 7 000 kusov minerálov a hornín. Projekt sa uskutočnil vďaka finančnej podpore **Nadácie SPP** a **Donio SK**. Projektom sa vyriešila čiastočne otázka uloženia evakuovaných zbierkových predmetov z Berggerichtu (bývala Mineralogická expozícia). Pomoc pre Galériu Jozefa Kollára vo štvrtok, 1. augusta 2024, bol slávnostne ukončený projekt „**Pomoc pre Galériu Jozefa Kollára**“, ktorý bol zameraný na reštaurovanie umeleckých diel, poškodených pri požiari 18. marca 2023. Koordinátorkou projektu bola Mgr. Adriana Matejková, PhD. Významné diela, vrátane obrazov Edmunda Gwerka, zreštaurovali skúsení reštaurátori, Mgr. art. Miroslav Janšto, Mgr. art. Štefan Kocka a reštaurátorky Mgr. art. Erika Benická a Mgr. art. Marianna Golemová, vďaka finančnej podpore Nadácie SPP. Na prácach sa vo veľkej miere podieľali aj konzervátorky z múzea. Počas prezentácie zreštaurovaných obrazov v Galérii Jozefa Kollára sa prítomní dozvedeli o výzvach, ktorým reštaurátori čelili. Diela budú vystavené na výstave "Umenie reštaurovania" v Galérii Jozefa Kollára v predpokladanom termíne od decembra 2025.

Na organizovanie kultúrnych akcií získalo múzeum príspevok z **Banskobystrického samosprávneho kraja vo výške 700 €**. Financie boli vrátené v plnej výške, nakoľko po zmene Organizačnej štruktúry a odchode kurátorky a autorky projektu sa projekt nere realizoval. **Mesto Banská Štiavnica podporilo múzeum sumou 800 €**. Financie boli použité na spolufinancovanie realizácie podujatí Dušičky z Nového zámku a Štjavnický vjanočný jarmok 2024.

SBM dlhodobo spolupracuje s **o.z. Iniciatíva za živé mesto (IŽM)** na viacerých projektoch, ktorých cieľom je prostredníctvom inovatívnych foriem popularizácia hodnôt kultúrneho dedičstva regiónu.

V spolupráci s IŽM sa zrealizoval projekt **Aplikácia Krajina baníkov**, prostredníctvom ktorého sa prehliadka expozície obohatila o digitálny obsah prezentovaný cez tablety.

V seminárnych priestoroch objektu Kammerhof sa uskutočnilo podujatie **Festival vlny 2024**. Súčasťou programu boli prednášky a ukážky spracovania vlny z historického i súčasného pohľadu. Počas celého podujatia si záujemcovia mohli vyskúšať plstenie vlny, štrikovanie, háčkovanie, pradenie alebo iné textilné techniky pod vedením skúsených lektorov.

V areáli Starého zámku múzeum uviedlo **Festival Citadela**, ktorého hlavnou témou bola v roku 2024 renesancia. Podujatie prinieslo prezentáciu života vo vojenskom tábore v časoch novoveku, strelecké ukážky, komentované prehliadky zámku, renesančnú hudbu, historické tance, šermiarske vystúpenia a tvorivé aktivity pre deti i dospelých.

Letnú a jesennú ponuku podujatí múzea obohatili tvorivé dielne pod názvom Kumšt remesla. Pri príležitosti 50. výročia založenia expozície Banské múzeum v prírode sa v jeho areáli realizovala výstava Záblesky z cesty časom, ktorá bola dofinancovaná z dotácie Banskobystrického samosprávneho kraja.

## 7 / ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI

V záujme plynulého a riadneho zabezpečenia poslania a plnenia úloh bola činnosť SBM organizovaná do týchto organizačných zložiek:

- Riaditeľ, asistent riaditeľa, zástupca riaditeľa, poradné orgány
- Odbor ekonomicko - technický
- Odbor múzejných činností
- Odbor marketingu, propagácie a environmentálnej výchovy

### Prehľad o počte a štruktúre zamestnancov k 31.12.2024

Stanovený počet zamestnancov : 70 + 10 obnova objektu Berggericht  
Stav zamestnancov vo fyzických osobách : 69 z toho ženy : 39 muži : 30  
Priemerný evidenčný počet zamestnancov : 69,3

### 7.1 SYSTEMATIZOVANÉ PRACOVNÉ MIESTA

Systematizované pracovné miesta v roku 2024		
Útvar	Spolu	z toho ženy
Riaditeľ a riaditeľstvo	3	2
Vedecko – výskumné centrum	10	3
Dokumentačné centrum	11	10
Centrum marketingu, komunikácie a zelených inovácií	11	10
Centrum personálnej a ekonomickej infraštruktúry	23	9
Centrum investícií, pamiatkovej obnovy, správa budov, produkcia výstav a expozícií	30	17
Galéria Jozefa Kollára	3	3
Banské múzeum v prírode	6	1
Uhoľná expozícia Handlová	3	3

#### Riaditeľ a riaditeľstvo

Riaditeľ zastupuje SBM navonok vo všetkých oblastiach jeho činnosti. V súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky a záväznými pokynmi MŽP SR riadi SBM ako celok a zodpovedá za jeho činnosť.

#### Odbor ekonomicko - technický

Zabezpečuje plnenie úloh SBM na úseku finančného riadenia (hlavne v oblasti rozpočtu, financovania, účtovníctva, výkazníctva a finančnej kontroly), metodické usmerňovanie, zabezpečovanie uplatňovania a dodržiavania finančných pravidiel podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky a záväzných pokynov MŽP SR organizačnými zložkami SBM, zostavovanie návrhu rozpočtu SBM, vykonávanie rozpočtových opatrení a ich operatívna evidencia, kontrola a usmerňovanie čerpania rozpočtu SBM, vyhodnocovanie hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami, mimorozpočtovými prostriedkami a prostriedkami osobitných fondov, zostavovanie plánu verejného obstarávania SBM na základe schválených podkladov organizačných zložiek SBM, usmerňovanie a kontrolovanie uplatňovania právnych predpisov v oblasti verejného obstarávania, a tovarov, služieb, investičných a neinvestičných dodávok pre SBM, zabezpečovanie kvalifikovanosti zamestnancov SBM vykonávajúcich činnosť v oblasti verejného obstarávania, nákup investičného hmotného majetku, zabezpečovanie

finančného styku s peňažnými inštitúciami, najmä Štátnou pokladnicou a s tým spojené úkony. Podieľa sa na tvorbe dlhodobých plánov v oblasti ochrany a údržby objektov SBM, zabezpečuje, realizuje a kontroluje opravy, údržbu, rekonštrukciu a obnovu objektov SBM, taktiež technickú údržbu priestorov a revíziu zariadení SBM (najmä plynových a elektrických zariadení, ako komínov či bleskozvodov); tieto činnosti vykonáva v spolupráci so zástupcom Zeleného tímu s dôrazom na aplikáciu ekologických princípov.

### Odbor múzejných činností

Odbor zameriava svoju činnosť na realizáciu systematického výskumu v oblastiach archeológia, história, geológia, etnológia, umelecká história, knižná história, kulturológia, muzeológia a numizmatika so zameraním na baníctvo a banské školstvo na Slovensku, slovenské banské mestá s osobitným zreteľom na mesto Banská Štiavnica a jej okolie, banské vedy a banskú techniku na Slovensku, ochranu nerastov a Chránenú krajinnú oblasť Štiavnické vrchy. Rozvíja, dokumentuje a prezentuje montánne kultúrne dedičstvo na Slovensku. Je základnou platformou pre akreditáciu vedecko-výskumnej činnosti SBM. Vedecko-výskumné centrum vytvára odborný podporný rámec pre realizáciu výskumných úloh a publikačno-propagačných aktivít v oblasti špecializácie SBM. V spolupráci s ostatnými oddeleniami, predovšetkým však s Dokumentačným centrom, sprístupňuje kultúrne hodnoty banských lokalít. Je platformou pre medzinárodnú spoluprácu v oblasti špecializácie SBM. Zabezpečuje komplexnú starostlivosť o zbierkový fond SBM, t. j. dokumentáciu a evidenciu, odbornú správu, ochranu a bezpečnosť, revíziu, mobilitu a digitalizáciu zbierkových predmetov, knižničných a archívnych dokumentov v zmysle osobitných všeobecne záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky, spolupracuje na budovaní zbierkového fondu SBM s Vedecko-výskumným centrom, Galériou Jozefa Kollára a Banským múzeom v prírode za účelom jeho kompletizácie a v súlade s vedecko-výskumnou a prezentačnou činnosťou SBM s dôrazom na dokumentáciu kultúrnych a montánných industriálnych pamiatok z druhej polovice 20. storočia a z 21. storočia.

### Centrum marketingu, komunikácie a zelených inovácií

Formuluje, vytvára a zabezpečuje realizáciu dlhodobých, strednodobých a krátkodobých marketingových stratégií SBM, zameraných na skvalitnenie a inovatívne rozšírenie prezentačných aktivít SBM, buduje značku SBM ako atraktívnej, kvalitnej, modernej a inovatívnej múzejnej inštitúcie, a to doma aj v zahraničí, zabezpečuje tvorbu a distribúciu propagačných materiálov, publikácií, zborníkov SBM, zabezpečuje komunikáciu SBM s verejnosťou a médiami, zabezpečuje komplexný manažment a marketing obsahu a formy webovej stránky a sociálnych médií SBM za účelom zvyšovania návštevnosti expozícií, výstav a podujatí SBM. Zastrešuje tvorbu edukačných aktivít múzea so zreteľom na princípy environmentálnej výchovy a vzdelávania.

## 7.2 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA V ROKU 2024

	VŠ I. stupeň	VŠ II. stupeň	VŠ III. stupeň	ÚSV	SOU	Základné	Spolu
Riaditeľ			1				1
Vedúci zamestnanci		3	2				5
Asistent riaditeľa				1			1
Fotograf				1			1
Verejné obstarávanie		1					1
Ekonóm		1					1
Účtovník		1					1
Správa majetku				1			1
Mzdár, personalista		1		1			2
Stavebný dozor		1					1
Stavebný rozpočtár		2x ½ úväzok					1
Reštaurátor		2					2
Dokumentátor		1		1			2
Kunsthistorik			1				1

	VŠ I. stupeň	VŠ II. stupeň	VŠ III. stupeň	ÚSV	SOU	Základné	Spolu
Etnograf		1					1
Pamiatkár	1-1 vedúci						1
Kurátor		3					3
Projekt. manažér		1-1 vedúci					1
Ved.výsk.pracovník		1	2				3
Konzervátor				2			2
Knihovník		1					1
Umelecký historik		1					1
Lektor		4		5			9
Vlastná ochrana				8	1		9
Správa budov				1			1
Banská údržba				2	4		6
Prep.zb.predmetov		1					1
Elektrikár					1		1
Archivár				1			1
Správca depozitu				2	1		3
Odb. pracovník		5	2-2vedúci				7
Upratovačka				1	3	1	5
Iné							0
Spolu	1-1 vedúci	30-1 vedúci	8-2 vedúci	26	10	1	76

### 7.3 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA K 31.12.2024

Veková štruktúra k 31.12.2024							
	do 20 rokov	21-30 rokov	31-40 rokov	41-50 rokov	51-60 rokov	nad 60 rokov	spolu
ženy	1	4	10	7	13	5	40
muži	0	3	7	5	10	4	29
spolu	1	7	17	12	23	9	69
ZPS			2	4	10	3	19

Vekový priemer zamestnancov je 46,45 rokov z toho:

- ženy 46,02
- muži 47,03

### 7.4 RODOVÁ ROVNOSŤ ZAMESTNANCOV K 31.12.2024

	Spolu	Z toho ženy	Z toho muži	ZĎP
Riaditeľ	1	0	1	
Asistent riaditeľa	1	1	0	
Fotograf	1	1	0	
Verejné obstarávanie	1	1	0	
Ekonom	1	1	0	
Účtovník	1	1	0	
Správa majetku	1	1	0	

	Spolu	Z toho ženy	Z toho muži	ZŤP
Mzdár, personalista	1	1	0	
Stavebný dozor	1	1	0	
Stavebný rozpočtár	2	1	1	
Reštaurátor	2	2	0	
Dokumentátor	2	2	0	1
Kunsthistorik	1	1	0	
Etnograf	1	1	0	
Pamiatkar	1	1-1 vedúci	0	
Kurátor	4	0	4	
Projektový manažér	1	1-1 vedúci	0	
Vedecko-výskumný pracovník	3	1-1 vedúci	2-2 vedúci	
Konzervátor	2	2	0	
Knihovník	1	1	0	
Umelecký historik	0	0	0	
Lektor	9	8	1	3
Vlastná ochrana	9	0	9-1 vedúci	
Správa budov	1	0	1	
Banská údržba	6	0	6-1 vedúci	
Pokladník	0	0	0	
Prep. zb. predmetov	1	1	0	
Elektrikár	1	0	1	1
Archivár	1	1	0	
Správca depozitu	3	2	1	3
Odb. pracovník	7	2-1 vedúci	5	
Upratovačka	5	5	0	3
Iné	0	0	0	
Spolu	69-8 vedúci	41-4 vedúci	31-4 vedúci	11

#### Plnenie povinného podielu zamestnania občanov so zdravotným postihnutím

Slovenské banské múzeum splnilo za rok 2024 povinný podiel 3,2 % zamestnania osôb so zdravotným postihnutím nad rámec zákona o zamestnanosti.

## 7.5 PRIEMERNÁ MZDA

Zamestnanci SBM boli aj v roku 2023 odmeňovaní podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní nie, ktorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení nie, ktorých zákonov.

Zaradenie	Počet	Priemerná mzda (€)
Vedúci zamestnanci	7	1 433
Odborní pracovníci	12	1 460
Správcovia depozitárov, kustódi	3	1 199
Lektori	10	950
Dokumentátor	2	1 100
Knihovník	1	1 050
Konzervátor	4	1 177
Fotograf	1	1 000

Zaradenie	Počet	Priemerná mzda (€)
Marketing	3	1 350
Technicko-administratívny pracovník	9	1 220
Ostatní	17	950

## 7.6 ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI

Slovenské banské múzeum malo k 31. decembru 2024 74 zamestnancov. Tri zamestnankyne boli na rodičovskej dovolenke. V organizácii bol v roku 2024 týždenný fond pracovného času 37,5 hod. s pružnou pracovnou dobou od 6.00 do 17. 00 hod. Pevná pracovná doba bola od 9.00 do 14.00 hod. Vlastná ochrana mala týždenný fond pracovnej doby 36,25 hod. V roku 2024 organizácia uzatvorila s ÚPSVaR Prievidza dohodu – chránené pracovisko. Zamestnanci múzea na základe platnej Kolektívnej zmluvy si mali možnosť uplatniť jeden voľný deň do mesiaca pre rodičov s deťmi do 10 rokov a jeden voľný deň za tri mesiace pre opatrovanie seniorov – rodičov zamestnancov.

### Pohyb zamestnancov v roku 2024

Prehľad o uvoľnených zamestnancov				
Dôvod	Spolu	z toho ženy	z toho muži	ZPS
Výpoveď zo strany zamestnanca	4	2	2	0
Odchod do starobného dôchodku	0	0	0	0
Skončenie pracovného pomeru na dobu určitú	10	5	5	0
Výpoveď zo strany zamestnávateľa	3	2	1	0
Smrť zamestnanca	0	0	0	0
SPOLU	17	9	8	0

Prehľad prijatých zamestnancov				
Spôsob	Spolu	z toho ženy	z toho muži	ZPS
Úrad práce	0	0	0	0
Výberové konanie	0	0	0	0
Iné	21	11	10	0
SPOLU	21	11	10	0

Prehľad prijatých zamestnancov na dohodu v roku 2024			
	Spolu	z toho ženy	z toho muži
Dohoda o vykonaní práce	22	13	9
Dohoda o pracovnej činnosti	8	6	2
Dohoda o brigádnickej práci študenta	12	6	6
SPOLU	42	25	17

Profesionálny rast zamestnancov bol podporený prostredníctvom účasti na školeniach, kurzoch, seminároch	
	počet
Preškolenie vodičov	9
Personalistika a mzdy - online školenie	1
Verejné obstarávanie (online)	0
Preventívna údržba pamiatok	1

## Profesionálny rast zamestnancov bol podporený prostredníctvom účasti na školeniach, kurzoch, seminároch

Školenie – preukaz vlastnej ochrany - predĺženie	2
Školenie ku katalogizačnému systému DEMZ (online)	14
Školenie auditorov k certifikácii poskytovateľov environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu, SAŽP B. Bystrica	2
<b>SPOLU</b>	<b>28</b>

## 8 / ÚDRŽBA A STAV OBJEKTOV V SPRÁVE SBM

Zabezpečovanie údržby objektov prebiehalo v súlade s dlhodobým harmonogramom Plánu údržby a zároveň boli realizované promptné údržbárske zásahy, ktoré vyplývali z ambulantných podnetov.

SBM pristúpili v roku 2024 k modernizácii ústredného vykurovania v 2 objektoch. Dňa 23.8.2024 boli zaslané Výzvy na predloženie ponuky podlimitnej zákazky „Ústredné vykurovanie – objekty Slovenského banského múzea“ (dodávka a montáž ústredného vykurovania v objektoch Kammerhof a Galéria J. Kollára) a dňa 13.9.2024 bolo podpísaná Zmluva o dielo s firmou AAA MIDEA s.r.o. Dielo bolo zrealizované.

### Bergericht, sumár prác na objekte po požiari v roku 2024

Počas roka 2024 prebiehali nasledujúce činnosti:

- Príprava podkladov v zmysle rozhodnutí a záväzných stanovísk na spracovanie VO projektovej dokumentácie obnovy objektu
- Príprava a realizácia zabezpečenia projektovej dokumentácie a VO na zhotoviteľa sanácie havarijného stavu oporných múrov objektu

Verejné obstarávanie na dodávateľa projektovej dokumentácie obnovy bolo vyhlásené v Európskom vestníku a Vestníku verejného obstarávania dňa 15.3.2024. Dňa 22.4.2024 bolo vyhodnotené. Z dôvodu, že bola predložená len jedna cenová ponuka, sa vedenie SBM rozhodlo, že súťaž zruší a vyhlási novú. Otváranie obálok novej verejnej súťaže sa uskutočnilo 14.6.2024. Na základe vyhodnotenia ponúk pristúpilo SBM k opakovaniu súťaže. Následne po opakovaní súťaže bol zvolený zhotoviteľ projektovej dokumentácie a bola s ním aj uzatvorená zmluva a stanovený termín na dodanie projektovej dokumentácie.

Stavenisko stavby: „Stavebné práce na objekte Bergericht, Banská Štiavnica – časť nádvorie, sanácia oporných múrov a príslušného svahu s odvodnením“ bolo odovzdané. Súčasne sa na stavenisku uskutočňoval aj archeologický dohľad a výskum. Práce začali na vrchnom opornom múre prípravou jestvujúceho muriva na lokálne opravy a doplnenie odvodnenia. Oporný múr je poškodený pôsobením vody za rubom múra. Uvoľnené a vypadávajúce časti boli odstránené, povrch vyčistený a po aplikovaní adhézneho mostíka bol múr doplnený.

Spodný oporný múr na nádvorí bol v ľavej časti zachovaný. Poškodená koruna bola nanovo zhotovená. Múr nemá dostatočný základ, po jeho rozšírení bude múr rozšírený o andezitový kamenný obklad hrúbky 30cm. Zo zadnej strany múra bola zhotovená drenáž na odvedenie povrchovej vody stekajúcej po svahu.

Oporné múry schodiska a aj samotné schodisko budú nanovo vybudované. Krycie hlavice z jestvujúceho schodiska boli zdemontované a uložené v objekte.

Slovenské banské múzeum získalo ocenenie Adept na kultúrnu pamiatku roka - Fénix v rámci 17. ročníka súťaže Fénix - Kultúrna pamiatka roka (2024).

Toto ocenenie sme získali za ambiciózny zámer obnovy budovy Bergerichtu – budovy mineralogickej expozície Slovenského banského múzea. Cieľom udelení, a tohto titulu je podporiť vlastníkov národných kultúrnych pamiatok, ktoré sú v procese obnovy/reštaurovania, upozorniť verejnosť na prebiehajúci proces obnovy a vytvoriť priestor pre sledovanie celého procesu až po úspešne ukončenú obnovu/reštaurovanie pamiatky. Odovzdávanie cien vysielala RTVS, pozrieť si ho môžete tu: <https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/21093/463495#1099>

Bergericht nájdete v čase 18:17.

V priebehu mesiacov júl a august 2024 prebiehali práce na stavbe „Stavebné práce na objekte Berggericht, Banská Štiavnica – časť nádvorie, sanácia oporných múrov a príslušného svahu s odvodnením“, ukončené boli k 30.8.2024. V mieste budúcej terasy bol pri odkopávkach svahu objavený pôvodný kamenný oporný múr z nasucho naukladaného kameňa. Bol zdokumentovaný archeológom, predložil vyhlásenie o náleze tohto múru v 07/2024. Jestvujúci múr nie je staticky únosný, preto statik Ing. Pivarč vypracoval podklad k vyhláseniu havarijného stavu. Uvedené doklady boli podkladom pre vypracovanie PD s návrhom sanácie oporného múru OM5 a aj OM6, ktoré budú predložené Krajskému pamiatkovému úradu k žiadosti o vydanie záväzného stanoviska. Po vydaní záväzného stanoviska bude zabezpečené stanovisko stavebného úradu k odstráneniu havarijného stavu.

Na základe realizovaného Architektonicko-historického a umelecko-historického výskumu (návrhu na pamiatkovú obnovu) a Reštaurátorského výskumu (návrhu na reštaurovanie) vydal Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica dňa 14.2.2024 Rozhodnutie č. Z-PUSR-012325/2024/IVA, v ktorom nariaďuje vykonanie Doplnkového reštaurátorského výskumu fasád. Dňa 9.7.2024 bolo vyhlásené Verejné obstarávanie na dodávateľa : „Reštaurátorské práce na objekte dom meštiansky Berggericht, Banská Štiavnica – 1. a 2. časť“ v Európskom vestníku a Vestníku verejného obstarávania. Oznámenie o úspešnosti bolo zverejnené dňa 30.7.2024 a víťazným uchádzačom sa stala firma Pro Restauro s.r.o. z Kremnice, s ktorou bola dňa 12.8.2024 podpísaná Zmluva o dielo. Rozsahom tohto výskumu sú dve časti:

- Reštaurovanie uličných fasád (juhozápadná a juhovýchodná) - etapa plošného odkryvu, vyhodnotenie výsledkov výskumu, reštaurovanie konsolidácia historických omietkových a náterových vrstiev plochy fasády, kamenných prvkov, spracovanie návrhu na reštaurovanie fasády, realizácia prekryvu plochy fasády tenko vrstvou vápennou omietkou.
- časť: Vykonanie reštaurátorského výskumu drevených prvkov (dverné výplne, drevené zárubne a kazetové obložky špaliet dverných otvorov).

Odovzdanie staveniska firme Pro Restauro s.r.o. sa uskutočnilo dňa 12.8.2024, ukončenie prác je 30.11.2024. Práce začali výstavbou lešenia po celom obvode uličných fasád, následne realizáciou celoplošného odkryvu. Terénna časť výskumu bola ukončená predložením „Návrhu reštaurovania fasád“. Tento dokument bol predložený Krajskému pamiatkovému úradu pre vydanie rozhodnutia o reštaurátorskej dokumentácii.

Dňa 15.7.2024 bola na základe výsledkov verejného obstarávania podpísaná Zmluva o dielo (účinná od 16.7.2024) na vypracovanie projektovej dokumentácie „Obnova objektu Berggericht po požari, Námestie Sv. Trojice č. 6 v Banskej Štiavnici (NKP) – projektová dokumentácia 1., 2., 3., 4. 5. a 6. etapa“.

V zmysle podmienok ZoD bola dňa 16.8.2024 predložená žiadosť o vydanie záväzného stanoviska k architektonickej štúdii.

Z dôvodu nesúladu obsahu Architektonickej štúdie s podmienkami rozhodnutia KPÚBB č. Z-PUSR-012353/2024/IVA zo dňa 19.2.2024, ktoré bolo súčasťou súťažných podkladov, nám bolo po niekoľkých pracovných rokoch vydané Záväzné stanovisko s podmienkami až 23.9.2024.

Podklady pre projektovú dokumentáciu:

- Námet a technické libreto pre priestory strednodobých expozícií v Berggerichte v Banskej Štiavnici. Kompletná príprava materiálu pre budúce expozície v pôvodnej Mineralogickej expozícii. Realizácia základnej časti: júl – august 2024. Vedúci autorského kolektívu a zodpovedný riešiteľ PhDr. RNDr. Richard R. Senček, PhD. Autorský kolektív: Ing. Eva Hurtišová, PhD., Lenka Chmelárová, Mgr. Peter Jancsy, Mgr. Ivana Kubalová, Ing. Lubomír Lužina, Mgr. Adriana Matejková, PhD. Projekt v realizácii externých partnerov SBM. Počet strán verzie 1: 10 s. Verejný dokument SBM.
- Technické libreto pre depozitárne priestory v budove Berggerichte v Banskej Štiavnici. Kompletná príprava materiálu pre budúce expozície v pôvodnej Mineralogickej expozícii. Realizácia základnej časti: júl – august 2024. Vedúci autorského kolektívu a zodpovedný riešiteľ PhDr. RNDr. Richard R. Senček, PhD. Autorský kolektív: Ing. Eva Hurtišová, PhD., Lenka Chmelárová, Mgr. Peter Jancsy, Mgr. Ivana Kubalová, Ing. Lubomír Lužina, Mgr. Adriana Matejková, PhD. Projekt v realizácii externých partnerov SBM. Počet strán verzie 1: 14 s. Verejný dokument SBM.
- Námet, ideový scenár a libreto dlhodobej geologicko-mineralogickej expozície v Bergerichte v Banskej Štiavnici. Kompletná príprava materiálu pre budúce expozície v pôvodnej Mineralogickej expozícii. Realizácia základnej časti: júl – august 2024. Vedúci autorského kolektívu a zodpovedný riešiteľ PhDr. RNDr. Richard R.

Senček, PhD. Autorský kolektív: Ing. Eva Hurtišová, PhD., Lenka Chmelárová, Mgr. Peter Jancsy, Mgr. Ivana Kubalová, Ing. Lubomír Lužina, Mgr. Adriana Matejková, PhD. Projekt v realizácii externých partnerov SBM. Počet strán verzie 1: 54 s. Verejný dokument SBM.

- Námet, ideový scenár a libreto vnútorných inštalácií ostatných expozičných častí priestorov v budove Berggericht v Banskej Štiavnici. Kompletná príprava materiálu pre budúce expozície v pôvodnej mineralogickej expozícii. Realizácia základnej časti: júl – august 2024. Vedúci autorského kolektívu a zodpovedný riešiteľ PhD. RNDr. Richard R. Senček, PhD. Autorský kolektív: Ing. Eva Hurtišová, PhD., Lenka Chmelárová, Mgr. Peter Jancsy, Mgr. Ivana Kubalová, Ing. Lubomír Lužina, Mgr. Adriana Matejková, PhD. Projekt v realizácii externých partnerov SBM. Počet strán verzie 1: 8 s. Verejný dokument SBM.

- Environmentálny zámer pre „Námet, ideový scenár a libreto dlhodobej geologicko-mineralogickej expozície v budove Berggerichtu v Banskej Štiavnici“. Zodpovední riešitelia: Mgr. Emília Švecová, Mgr. Anna Ďuricová

- Dňa 2.10.2024 vydal Krajský pamiatkový úrad Rozhodnutie k návrhu sanácie oporného múru OM5 a aj OM6, ktorým odsúhlasil zámer sanácie a obnovy uvedených oporných múrov v havarijnom stave.

Dňa 21.11.2024 sa konalo pojednávanie na Stavebnom úrade mesta Banská Štiavnica ohľadom odstránenia havarijného stavu oporných múrov OM5 a OM6, výsledkom ktorého bude Nariadenie prác na odstránení havarijného stavu oporných múrov.

Následne bude vyhlásené verejné obstarávanie – podlimitná zákazka na základe určenej PHZ (predpokladanej hodnoty zákazky) – na Zhotoviteľa prác. Realizácia prác je naplánovaná od 03/2025 do 30.6.2025.

- K Zmluve o dielo na doplnkový reštaurátorský výskum fasád objektu Berggericht, stavba „Reštaurátorské práce na objekte dom meštiansky Berggericht, Banská Štiavnica – 1. a 2. časť“ bol vypracovaný Dodatok č.1 (cena diela ostáva nezmenená), ktorého premetom je:

Predĺženie dokončenia diela do: 31.12. 2025, vrátane protokolárneho odovzdania diela Objednávateľovi bez väd a nedorobkov z dôvodu:

- Dňa 16.10.2024 bolo na kontrolnom dni skonštatované, že arkier objektu je v havarijnom stave, je nutná sanácia drevených pomúrnic a upevnenie arkiera k obvodovým múrom (Zápis z Kontrolného dňa zo 16.10.2024).

- Po odkrytí muriva JV fasády bolo Zhotoviteľom zistené poškodenie omietky a obvodového muriva v úrovni nad korunnou rímsou ZUŠ (popraskaný kameň, odtiahnutá a nestabilná omietka od muriva), príčinou môže byť vplyv vysokej teploty od požiaru strechy ZUŠ (Zápis z Kontrolného dňa zo 23.10.2024).

- Z dôvodu poškodenej korunnej rímsy a zvetraného muriva nadmurovky (uvedené časti budú vybúrané a nanovo postavené), boli dňom 23.10.2024 prerušené práce na reštaurovaní JV fasády, Zhotoviteľ zabezpečí realizáciu otláčku rímsy pred búraním.

- Z uvedených dôvodov sa nemôžu vykonávať práce na konzervovaní JV fasády, pokračovanie vo vykonávaní prác bude možné až po sanácii uvedených častí objektu

- Dňa 28.10.2024 SBM odstúpilo od ZoD zo dňa 15.7.2024 uzavretou so spoločnosťou Teplan architekt, spol. s r. o. (Dodávateľ) z nasledovných dôvodov:

- Okrem architektonickej štúdie neboli zo strany Dodávateľa v zmysle podmienok v ZoD predložené ďalšie etapy projektovej dokumentácie a ani podklady požadované v Rozhodnutí KPÚBB č. k. S-PUSR-000488/2024/IVA zo dňa 19.2.2024 aj napriek písomným výzvam zo strany SBM.



*Sanácia oporných múrov a príľahlého svahu s odvodnením, Berggericht*

### **Galéria Jozefa Kollára**

V objekte galérie sa realizovali práce súvisiace s reinštaláciou umeleckých diel. Tím údržby spolupracoval pri inštalácii a deinštalácii výstavných projektov v galérii, ktoré boli uvádzané počas roka. V rámci projektu Zelená misia prebieha revitalizácia átria Galérie Jozefa Kollára v Banskej Štiavnici. Cieľom bolo transformovať nevyužitý priestor átria na multifunkčnú zónu, ktorá spojí estetické a ekologické aspekty s historickou hodnotou miesta.

V átriu bol vytvorený objekt v tvare valca. Tento objekt má priemer cca 5 m a výšku 6 m. Objekt je samonosný, nezávisle stojaci v centre átria, zaťažený nádobou na zadržiavanie vody a zároveň aj nádobami na zeminu. Vyhýba sa akémukoľvek kontaktu s historickými fasádami budovy. Konštrukcia obrastená popínavou zeleňou je svojou živosťou v kontraste s ostatnými výstavnými priestormi galérie.



*Revitalizácia átria, Galéria Jozefa Kollára*

### **Nový zámok**

V rámci pravidelnej údržby okolia objektu sa zrealizovalo vyčistenie okolia zámku od náletových drevín a krovín a údržba existujúcich kríkových porastov. Vegetačné zvyšky boli spracované prostredníctvom štiepkovača. V súlade s výsledkami komplexnej protipožiarnej kontroly, ktorá bola vykonaná príslušnými orgánmi, boli v objekte postupne realizované úkony súvisiace s odstraňovaním zistených nedostatkov. V roku 2024 sa podarilo zrealizovať obnovu vstupného schodiska. Pôvodné schodisko v havarijnom stave sme museli uzavrieť a urýchlene riešiť jeho nefunkčnosť. Zachovali sme pôvodné materiály a štýl. Zrealizovaná bola aj oprava spodnej časti betónového

schodiska. V tejto fáze rekonštrukcie nebolo možné upraviť sklon schodiska. Keďže ide o pamiatkový objekt, museli sme zohľadňovať jeho historické a architektonické špecifiká.



*Renovácia schodiska, Nový zámok*

### **Kammerhof**

Priestor Kaplnky sv. Ignáca prešiel rekonštrukciou do podoby, aby v danom priestore mohol vzniknúť Otvorený depozitár geologickej zbierky SBM. Zmenou prešlo aj časť nádvorí v Kammerhofe v rámci projektu Zelená misia. Počas roka 2024 sa zrealizovali prvotné aktivity pre komplexnú obnovu nádvorí objektu s cieľom znižovania environmentálneho zaťaženia prostredia nádvorí Kammerhofu, skultivovanie zanedbaných verejných priestorov budovy a vytvorenie nových edukačných aktivít.



*Obnova časti nádvorí, Kammerhof*

### **Starý zámok a Žiakov dom**

V predjarnom termíne, v čase vegetačného klúdu, boli v areáli Starého zámku a Žiakovho domu realizované udržiavacie práce na vegetačných povrchoch a porastoch: vypilovanie náletových drevín a kríkov. Vegetačné zvyšky boli zoštíepkované a kompostované. V aktívnych vegetačných obdobiach, bolo v pravidelných intervaloch vykonávané kosenie zatravnovaných povrchov areálu a odstraňovanie popínavých rastlín z povrchov historických murív. Aktivita sa realizovala aj z dôvodu protipožiarneho opatrení a plánovaného krajského cvičenia hasičských zborov v objekte Starý zámok ako reakcia na požiar v lokalite UNESCO v roku 2023. V areáli Starého zámku bola

zrealizovaná výmena núdzového osvetlenia, bola vykonaná obnova poškodených častí ochodzí a údržba dažďových strešných zvodov.



*Simulácia hasičského zásahu, Starý zámok*

#### **Banské múzeum v prírode (BMP), štôlna Glanzenberg, Pracháreň, expozícia Handlová**

Okrem pravidelného monitoringu objektov a banských diel, v spolupráci s odbornými pracovníkmi múzea a v súlade s požiadavkami bezpečnosti banských prevádzok, boli realizované parciálne opravy vzniknutých závad. Tím zabezpečoval aj pravidelné čistenie elektrických rozvádzačov, ktoré je požadované v súvislosti so špecifickými klimatickými podmienkami v podzemí. V roku 2024 sa podarilo zrealizovať práce, ktoré odstránili havarijný stav stien objektu šachty Mária a zabezpečili jej odvodnenie. V areáli BMP, Prachárne a expozícii v Handlovej bola zrealizovaná údržba vegetačných povrchov, odstraňovanie náletových drevín a kríkov, údržba zatrávnených povrchov kosením. V podzemných priestoroch štôlny Glanzenberg bolo nevyhnutné okrem základnej údržby podlahy (podlahových roštov) zrealizovať aj výmenu dožitých prvkov, ktorá sa realizovala po etapách.

#### **Stavebno–technický stav objektov v správe múzea**

Charakter objektov a areálov, ktoré sú v správe Slovenského banského múzea a z , ktorých viaceré sú chránenými národnými kultúrnymi pamiatkami, reprezentuje viaceré najvýznamnejšie architektonicko-historické pamiatkové hodnoty lokality UNESCO. Vzhľadom na význam a počet objektov a nízke finančné zdroje na zabezpečovanie ich pravidelnej, systematickej údržby a obnovy, dlhodobo vzniká investičný dlh , ktorý sa reflektuje do zlých, významne narušených až havarijných stavov konštrukcií a architektonických detailov viacerých budov. Okrem stavebných porúch, ktoré súvisia so zanedbanou údržbou objektov, pretrváva a prehlbuje sa problém s absenciou potrebných podkladov, zameraní, posudkov, predprojektovej a projektovej prípravy obnovy objektov, alebo sanácie parciálnych porúch. V roku 2024 sa múzeu podarilo odstrániť nefunkčný bleskozvod objektu Kammerhof a Starý zámok.

#### **Z havarijných alebo vážne poškodených stavov objektov, resp. ich častí (okrem Berggerichtu) vyberáme:**

- Poškodená strešná krytina a klampiarske prvky na barokovej veži Starého zámku, následkom čoho zatekajú omietky, tie následne vplyvom poveternostných podmienok degradujú a opadajú. Hrozí reálne nebezpečenstvo na zdraví a životoch zamestnancov a návštevníkov objektu.
- Poškodená strešná krytina objektu Galérie Jozefa Kollára, indikované lokálne zatekanie strechy.

- Zdegradované fasádne omietky, sgrafitová výzdoba objektu Galérie J. Kollára.
- Narušený stav fasády, komínov a strešnej krytiny objektu Klopačky.
- Narušené uličné fasády objektu Kammerhof (najmä soklové časti).
- Zosúvajúci sa svah haldy – areál BMP.
- Havarijný stav objektov veží šachty Maximilián a Novej šachty na Šobove, nutné očistenie oceľových konštrukcií a realizácia následného viacvrstvého ochranného náteru. V prípade ďalšieho pretrvávania, progresu existujúceho stavu, hrozia v horizonte 10 – 15 rokov vážne statické poruchy, deštrukcia ich konštrukcií.



*Poškodený krov objektu Klopačka*

## 9 / KONTROLNÁ ČINNOSŤ

Podľa zákona NR č. 10/1996 Z. z. o kontrole štátnej správy, zákona NR č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Smernice č.7/2020 (SBM) o kontrolnom systéme a vnútornej kontrole boli vykonané kontrolné činnosti podľa Plánu kontrolnej činnosti na rok 2024 schváleného riaditeľom SBM dňa 28.5.2024. Kontrolnou činnosťou bola v roku 2024 poverená Ing. Petra Páchniková a pri jednej kontrole bola poverená aj Beata Babiaková (Kancelária riaditeľa), a to z dôvodu charakteru kontroly, ktorá si vyžadovala účasť ďalšej riaditeľom poverenej osoby.

Podľa Plánu kontrolnej činnosti na rok 2024 boli schválené a vykonané 3 kontroly.

Kontroly boli zrealizované:

- Odbor ekonomicko-technický: kontrola zameraná nasledovne: dodržiavania Zákona o finančnej kontrole a audite v zmysle vykonávania základnej finančnej kontroly za obdobie 1Q/2024
- expozície SBM: kontrola zameraná nasledovne: kontrola stavu pokladne v okamihu kontroly a kontrola predaja vstupeniek návštevníkom expozícií SBM (júl-august 2024)
- Kancelária riaditeľa: kontrola zameraná nasledovne: kontrola zverejňovania zmlúv v centrálnom registri zmlúv a kontrola zverejňovania objednávok a faktúr na webstránke múzea za obdobie mesiacov október-november 2024

Pri výkone kontrol neboli zistené nedostatky.

V roku 2024 bolo podané 1 podanie označené ako sťažnosť, ktorá avšak podľa obsahu v zmysle § 4 ods. 1 a 2 zákona o sťažnostiach nebola sťažnosťou, a to bez ohľadu na spôsob jej vybavenia a Slovenské banské múzeum sa nezaoberalo ani petíciou.



*Betlehemské svetlo v bani, Banské múzeum v prírode*

## Zoznam použitých skratiek

BMP – Banské múzeum v prírode  
ČSR – Československá republika  
ESEZ 4G – Elektronický systém evidencie zbierok  
EÚ – Európska únia  
GaJK – Galéria Jozefa Kollára  
GLANZ – Glanzenberg dedičná štôľňa  
HAND – Uhoľná expozícia Handlová  
IS DEMZ - Elektronický systém evidencie zbierok  
IŽM - Iniciatíva za živé mesto  
KMF – Kammerhof  
KPÚ – Krajský pamiatkový úrad  
LTS - Letná turistická sezóna  
MICH – Michal štôľňa  
MIN – Mineralogická expozícia  
MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky  
NZ – Nový zámok  
RTVS – Rozhlas a televízia Slovenska  
SBM – Slovenské banské múzeum  
SNG – Slovenská národná galéria  
SZ – Starý Zámok  
ŠOP SR - Štátna ochrana prírody  
CHKO - Chránená krajinná oblasť  
ÚPSVaR – Úrad práce sociálnych vecí a rodiny